

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)
KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----O-----

23.10.2014

İ Ç İ N D E K İ L E R

– Maliye Bakanının Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarını Komisyona Sunuşu

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	2
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	3
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	3
MEHMET GÜNAL (Antalya)	4
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep)	5
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara)	5
MUSA ÇAM (İzmir)	6
ADNAN KESKİN (Denizli)	6
HASİP KAPLAN (Şırnak)	7
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta)	8
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	10
İKİNCİ OTURUM	28
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	28
PROGRAMLAR VE ÖNERGELER	29
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul)	30
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	31
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli)	32
MEHMET GÜNAL (Antalya)	33
VAHAP SEÇER (Mersin)	34
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli)	35
CAHİT BAĞCI (Çorum)	35
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	36
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	37
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara)	38
ERKAN AKÇAY (Manisa)	38
SADIK BADAĞ (Antalya)	39
ADNAN KESKİN (Denizli)	40
MUSA ÇAM (İzmir)	40
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	41
PROGRAMLAR	44
MEHMET GÜNAL (Antalya)	47
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	47

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	48
RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	49
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	49
VAHAP SEÇER (Mersin)	50
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	50
ERKAN AKÇAY (Manisa)	51
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	51
MEHMET GÜNAL (Antalya)	51
Kapanma Saati: 20.14	52

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

Açılma Saati: 14.28

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

24'üncü Dönem Beşinci Yasama Yılı'nın 2'nci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde, Maliye Bakanlığının 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Komisyonumuza sunuşu ile tasarı ve teklifler bulunmaktadır.

Değerli üyeler, Sayın Bakana söz vermeden önce, 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı ve Sayıştay tezkerelerinin Komisyonumuzdaki müzakerelerine ilişkin olarak birkaç hususu oylarınıza sunacağım:

1) Müzakere programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi,

2) Komisyonunda konuşma sürelerinin bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Komisyon üyeleri için yirmi dakika, diğer milletvekilleri için beş dakika, bakanlık ve kurum bütçeleri üzerindeki görüşmelerde ise Komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için beş dakikayla sınırlandırılması, öngörülen sürelerle bağlı kalınması kaydıyla, bu sürenin paylaşılarak kullanılabilmesi,

3) Sayın Bakanın bütçe sunuş konuşmasının bir saat diyelim eğer uzarsa, sayın bakanların, diğer bakanların sunuş konuşmalarının otuz dakika, sorulara verecekleri cevapların ise kırk beş dakikayla sınırlandırılması,

4) Söz ve soru sırasında Komisyon üyelerine öncelik verilmesi,

5) Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz kaydının müzakerelerin başlamasını takiben iki saat içerisinde bizzat Başkanlığına başvurmak suretiyle yapılması,

6) Soru sorma süresinin Komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için beş dakika olmak üzere on beş dakikayla sınırlandırılması,

7) Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmeleri sırasında bağlı cetvellerde veya hazine yardımlarında ihtiyaç duyulabilecek teknik düzeltmelere ilişkin olarak Başkanlığa yetki verilmesi,

8) Gerekli hâllerde ivediliği olan tasarı ve tekliflerin de Komisyon gündemine alınıp müzakere edilebilmesi hususlarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle verimli bir çalışma diliyorum bütün arkadaşlara. Sükûnet içerisinde bir bütçe dönemi geçireceğimize inanıyoruz.

24'üncü Dönemin son bütçesini burada görüşmüş olacağız. Tabii, bütçeye ilişkin değerlendirmelerimizi, eleştirilerimizi konular sırasıyla gündeme gelince yapacağız ancak bir hususu tekrar gündeminize taşımak istiyorum. Geçen seneden kalma bir tartışmamız var ve bu tartışma bu yıl içerisinde en azından bir düzene kavuşturulmak üzere... Geçen sene Sayıştay raporlarının incelenmesine dair önerilerimiz olmuştu ve bu önerilerin dikkate alınarak, en azından bu yılki bütçe değerlendirmeleri sırasında bu değerlendirmeyi yapabilecek bir zaman altyapısının olabileceğine ilişkin değerlendirmeler vardı, öneriler vardı ancak paket hâlinde daha dün, bugün Sayıştay raporları Komisyon üyelerine yeni ulaştırıldı ve maalesef biz bu bütçe dönemi tartışmalarımızı da aralıklı olarak sağlıklı bir denetim yapamadan geçirmiş olacağız. Raporların içeriğine hiç girmiyorum, yeri gelince gireceğiz raporların içeriğine de ancak daha geçen seneden prensip olarak konuşulan ve olabilirliği üzerinde tartıştığımız bir konu vardı. Sayıştay raporlarının en azından bütçe görüşmeleri öncesinde değerlendirilecek bir alt komisyonda bu sürecin verimliliştirilmesine dönük değerlendirmeler, prensip kararları vardı. Bunlara uyulmadı. Uyulmama sebebi nedir bilmiyoruz ancak öyle görünüyor ki yine 2015 yılı bütçesini yaparken geriye dönük, Komisyon olarak denetim hakkımızı yapamadan bir bütçeyi geride bırakmış olacağız. Bunları dikkatinize getirmek istedim.

Sayın Bakan, şimdiden hayırlı olsun.

Size de kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zozani.

Sayın Türeli, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlarımız ve basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Plan ve Bütçe Komisyonunun bu yasama yılındaki -bir toplantımız oldu ama ilk resmî toplantımız budur- ilk toplantımızı yapacağız. Bir bütçe süreci başlıyor. 2015 yılı bütçesini görüşeceğiz ve aynı zamanda da 2013 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı'nı görüşeceğiz.

Tabii, biliyorsunuz geçen sene Sayıştay raporları geldi ama rapor demeye bin şahit ister diye çok ayrıntılı biçimde bunları tartıştık, rapor olma niteliğinden yoksun bir kısım belgelerdi, bilgilerdi. Ondan önceki sene de Sayıştay raporu gelmemişti. Buna dayalı olarak aslında ilk defa bu sene Sayıştay raporlarını inceleyeceğiz. O yüzden, daha önce Sayın Zozani de işaret etti, bu konuyu konuşmuştuk yani bunların belki bir alt komisyon kurularak görüşülmesine ihtiyaç vardı. Aslında, bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir kesin hesap komisyonu kurulmasına ilişkin zaten önerilerimiz, kanun tekliflerimiz de var ama en azından olana kadar bunun Plan ve Bütçe Komisyonu bünyesinde yapılmasına ihtiyaç vardı. Tabii, bu şöyle bir sıkıntı çıkarıyor: Şimdi, çok sıkışık bir takvim olacak. Bir taraftan bütçeyi, önümüzdeki yılın bütçesini, politikalarını, onlara ayrılmış olan ödenekleri tartışacağız ama diğer taraftan da 2013 yılının bütçesindeki gerçekleştirmeler neler oldu, usule uygun mudur, bir anlamda kesin hesap kanununa bakacağız burada, onları ibra edeceğiz ya da bir kısım eleştirilerimizi söyleyeceğiz, reddedeceğiz. O açıdan, bu süreç biraz sıkıntılı bir süreç olarak gözüküyor. O nasıl çözülebilir, ona ilişkin olarak bir çalışma yapılmasına ihtiyaç var. Bir araya gelelim ve nasıl sağlıklı bir biçimde görüşülebilir bunu belirleyelim diyorum ben.

Yoğun bir dönem başlıyor hepimiz için. Ben şimdiden kolaylıklar diliyorum, iyi çalışmalar diliyorum bütün arkadaşlarımıza. Basın mensuplarına özellikle kolaylıklar diliyorum çünkü onlar da buradaki o uzun yorucu mesaide bizimle beraber olacaklar, onlara da çok iş düşecek tabii, bütçe çalışmalarının kamuoyu gündemine yansımada önemli işlevleri var.

Bir de şöyle bir konu var, onu da Plan ve Bütçede bu yasama yılının açılışı olduğu için söylemeye ihtiyaç var Sayın Başkan, değerli arkadaşlar.

Plan ve Bütçe Komisyonu zaten çok yoğun bir komisyon, o yüzden bu Komisyonun gündeminin, torba kanun gibi başı sonu belli olmayan, geldiği zaman belli bir madde sayısı ile gelen ama sonra görüşmelerde bunun 2 katına, 3 katına çıktığı bir çalışma takvimiyle doldurulması çok doğru bir yaklaşım değil çünkü bütçe bittikten sonra gene önümüze bu tip şeyler gelebilir. Doğru olan şudur: Elbette ülkenin ihtiyaçları vardır, ihtiyaçlar doğrultusunda kanunlar görüşülecek, biz de buna her zaman hazırız ama bunun kendi içinde, bütünlüğü içinde görüşülmesine, tartışılmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Yine aynı şekilde, Plan ve Bütçe Komisyonunda biz bir kanunu ya da bütçeyi görüşürken Genel Kurul aşamasında Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmiş bir kanunun görüşülmesi de ciddi sakıncalar yaratmaktadır çünkü biz hem burada hem öbür tarafta olamıyoruz. Elbette burada olmak zorundayız ama buradan geçen kanun konusundaki bilgilerimizi Genel Kurul aşamasında da yansıtmaya ihtiyacı var. O konuda da ben Başkanlık Divanından gerekli hassasiyetin gösterilmesini diliyorum yani burada, Plan ve Bütçe Komisyonu çalışırken Genel Kurul aşamasında buradan geçen bir kanun olmasını diliyorum.

Ben, tekrar bu bütçenin hazırlanmasında emeği geçen, başta Maliye Bakanımız olmak üzere, diğer bakanlıklarımıza, bürokratlarımıza, hepsine teşekkürlerimi sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Türel.

Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçemizin baştan hayırlı olmasını diliyorum ama gerisini tartışacağız inşallah.

Sayın Başkanım, gündem tabii Başkanlığın sunuşları... Siz bize tam söylemediniz, içeride şifahi olarak söylediniz, burada gündemimizde başka maddeler de var, hassaten en önce oradan başlıyorum çünkü bütçe sürecinde diğer gündemlerin buraya girmesi çok doğru değil. Bazı kanunlar aralara gelebiliyor, beklemiş, daha önceden gelen -tabii ki teklifler gelir ama- bütçe sürecinde çok acil olmayan şeylerin gelmesini biz doğru bulmuyoruz Milliyetçi Hareket Partisi olarak. Bu çalışmanın sağlıklı yapılması gerekiyor. Sayfalarca rapor geldi. Bunların tamamı birlikte incelendiği için de maalesef yetiştiremiyoruz.

Artı, geçtiğimiz dönemlerde söylemiştik "Bu Sayıştay raporları geldi ama bunlarla ilgili acaba bütçe uzmanı arkadaşların bize genel bir şeyi olabilir mi? Yetişmiyor." demiştik. Baştan, o tip bir çalışma var mı? Onu size söylemiş olalım.

Diğer gündemleri de mümkünse artık bütçe süreci bittikten sonra görüşmemiz daha doğru olur. Sayıştay raporları her ne kadar şeklen gelmiş olsa da -biz de baktık- vakti zamanında gelme de bir şekilde bütçe başlamadan gelmiş oldu ama bazılarının içeriğine baktığımızda yine çok da Sayıştay Genel Kurulunda görüşüldüğü hâliyle hiçbirinin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

gelmediğini biliyoruz, birtakım kısıtlamalarla burada özetlerinin sunulduğunu ve kırıldığını da biliyoruz. Onun için, Sayın Bakan her zaman söylüyor “Hesap verebilir, şeffaf bütçe.” diyoruz ama bütçenin denetim kısmıyla ilgili kısımlar maalesef o kadar şeffaf olmuyor. Biz, denetim yetkisi açısından bunların da bize ayrıntılı olarak gelmesinin doğru olduğunu düşünüyoruz. Sayın Bakanın da bunlara hassasiyet göstereceğini düşünüyorum. İnşallah, sonraki süreçlerde yine kendisine yeri geldikçe kurumlarla ilgili soracağız ama her rapor, kesin hesap geldiği zaman konuşulacak ama bunlar bizim elimize geçmediği zaman, sadece bize sunulan kısmında bir iki değerlendirme cümlesinden başka bir şey gelmiyor Sayın Bakanım ve biz de göstermelik bir denetim yapmış oluyoruz.

İnşallah, bir dahaki seneye biraz daha sağlıklı olur. Seçim süreci diye şimdilik... Arkadaşlar “son dönemin bütçesi” dediler ama devlette süreklilik vardır, her seferinde iyileşmesi, iktidardan bağımsız olarak, seçimden bağımsız olarak, sürekli olarak bu standartların gelişmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Bu vesileyle, tekrar, bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Günal.

Buyurun Sayın Koçer.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, ben de, biraz sonra Sayın Maliye Bakanımız tarafından sunumu yapılacak olan 2015 bütçesinin ülkemizin geleceğine, kalkınmasına, refahına katkıda bulunmasını ve iyi, güzel ve huzurlu bir bütçe olmasını temenni ediyorum.

Tabii, bu arada, yeni bir döneme başlıyoruz. Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımı da ben sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Bir aylık bir süreç içerisinde Türkiye’ye katkıda bulunacak fikir ve görüşlerin burada konuşulacağı ve verimli bir bütçenin geçmesini de temenni ediyor; ben hayırlı uğurlu olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Koçer.

Değerli arkadaşlar bütçenin açılışıyla ilgili görüşlerini belirttiler. Özellikle bir iki hususu ben de belirtmek istiyorum.

Başkanlık Divanı olarak, evet, Sayın Türelî’nin, Sayın Zozani’nin de belirttiği gibi kesin hesap kanununu da biz görüşüyoruz. Kesin hesap kanunuyla ilgili bir alt komisyon çalışmasını düşünmüştük. Ancak bu yıl Meclis açıldıktan sonra çalışmalarının çok kısıtlı olması, arada uzun tatillerin olması ve bütçe görüşmelerinin hemen başlıyor olması nedeniyle bir alt komisyon çalışması yapma fırsatı bulamadık. Ancak şuna özen gösterdik: 26 Eylülde biz Sayıştay raporlarını İnternet ortamında arkadaşlara ilettik, 14 Ekimde de basılı olarak dağıttık.

Şimdi de, Sayın Günal’ın belirttiği gibi, uzman arkadaşlar özetler hazırlıyor raporlarla ilgili. Onları da bu hafta tamamlıyoruz. Onları da önümüzdeki haftadan itibaren, yani daha görüşmelere başlamadan önce raporlarla ilgili özetleri de, bizim Bütçe Başkanlığımızdaki uzman arkadaşların hazırladığı özetleri de ayrıca sizlere, bütün üyelerimize ulaştırmış olacağız. Yani böyle bir teknik çalışmayı kendi bünyemizde yapalım hiç değilse dedik. Ama dediğiniz doğru, biz Başkanlık Divanı olarak da buna katılıyoruz ancak herhâlde bu yasama yılının -dediğiniz gibi- son bütçesi olacak ama yeni yasama döneminde, muhtemelen, artık yeni Parlamentoda böyle bir teamülün... İç Tüzük’ümüz de şu anda müsaade ettiği için, Meclis Başkanlığıyla da bu konuyu görüştüm. Biz diğer kanunlarda olduğu gibi kesin hesap kanunuyla ilgili olarak da alt komisyon teşkil edebilir ve onunla ilgili -bütçe kanunundan önce özellikle- bir alt komisyon teknik çalışması yapabiliriz. Bundan sonra, inşallah, bu yeni Meclisle ve yeni yasama döneminde böyle bir çalışmanın olmasını ben de temenni ediyorum. Biz Başkanlık Divanı olarak da buna katılıyoruz.

Ama şuna özen gösterdik dediğim gibi: Bir teknik çalışma ortamı hazırladık, bir de bütçe görüşmelerimizi -çok daha sıkı sıkı yapıyorduk- arkadaşlarımızla geçenlerde yaptığımız mutabakatta, hafta içinde pazartesi, perşembe gününe kadar çalışacağız, cuma, cumartesi, pazar günleri... Sadece bu haftaya mahsus olmak üzere cuma gününü koyduk ama ondan sonraki haftalarda -yani 3’ünden itibaren diyelim- biz cuma, cumartesi, pazar günleri ara vereceğiz ki biraz daha teknik çalışmalara, raporlara ve kesin hesap kanununa da zaman kalsın.

Ben, tekrar, teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Yeni bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, öncelikle Sayın Bakanla birlikte geldik, zamanında. Sayın Bakan sizin odanızda bu toplantıyı bekliyordu. Arkadaşlarımın, bilmiyorum, Genel Kurulun açılışı dolayısıyla da olsa, oraya katılma mecburiyetleri de olsa, bütçeyi çok önemsemeleri gerekir, burada olmaları gerekirdi zamanında. Yarım saat geç başladık bir kere. Bu halk iradesine, millet iradesine, TBMM iradesine bir saygısızlık diye düşünüyorum. Olmaması gerekir. Diğer arkadaşların buna hassasiyet göstermesi ve bugün, orada, Genel Kurulda olmaları gerekirdi, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımın da doğrudan doğruya buraya katılmaları gerekirdi ya da saatin daha farklı düzenlenmesi gerekirdi. Çünkü bunlar önemli konular.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Bir de, Sayın Bakanla birlikte sizin de Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak bir konuşma yapmanızı, genel ekonomiyi, dünya konjonktürünü değerlendirmenizi beklerdim Sayın Başkanım. Böyle bir konuşma yapmak bildiğim kadarıyla biraz da mutattır, gelenektir. Sizin de böyle bir konuşma yapmanız, daha sonra Sayın Bakana söz vermeniz daha doğru olurdu.

Bunlar önemli konulardır. Millet iradesi açısından önemli konulardır. Bunları küçümsemememiz lazım. Bunlar formalite de değildir. Bizim gereken ağırlığı vermemiz hâlinde başkaları da bu konulara önem verecektir, özen gösterecektir. Sizin de bulunduğunuz yeri çok önemli olarak görmeniz gerekir diye düşünüyorum.

Bir diğer konu da, Sayın Başkanım, 157 Sayıştay raporu geldi. Teşekkür ederiz, yıllardan beri ilk defa Sayıştay raporlarını zamanında alıyoruz. Yalnız şöyle bir şey söz konusu olacak: Geçen yıl da söz konusu oldu: Mahkemeye intikal etmiş bazı konular var Sayıştay raporlarında. Onların sonucunu alamadık geçen sene, bu sene de alamadık. Devamında ne oldu, bilmiyoruz Komisyon üyeleri olarak. Bazılarıyla ilgili burada yaptığımız eleştiriler, düzeltilecek konular vardı. Onların sonucunun da ne olduğunu bilmiyoruz.

Geçen sene de bir kesin hesap komisyonu toplanacağını söylediniz, bu sene de söylüyorsunuz. Bu komisyon toplanmadıktan sonra Sayıştay raporlarının da bir akibeti, bir sonucu, yararlı bir sonucu söz konusu olmayacak. Bunu bir an önce yapmamız lazım. Bir hafta daha var. Böyle bir komisyon toplanacaksa da toplansın. Sayıştay raporları geldi, bu sefer de sonuç alacak bir işlem yapmıyoruz. Bir anlamı olmuyor. Bunları dikkate almanızı diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Bakan ve değerli milletvekili arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri, değerli Maliye Bakanlığımızın yöneticileri; hepinizi selamlıyorum.

Başarılı bir bütçe görüşmeleri temenni ediyorum.

Ama baştan da planlamada birtakım eksikliklerin, aksaklıkların olduğu daha bugün ilk günden belli oldu.

Sayın Başkan, bugün Maliye Bakanlığımızın sunuşu var, 3'ünden itibaren de 25'ine kadar devam edecek olan bir maraton söz konusu. Geçtiğimiz yıllarda da bu uyarıyı yaptık, bir kez daha bunun altını çizmek istiyoruz.

Şimdi, ayın 3'ünde Maliye Bakanlığıyla ilgili müzakere başlayacak, ertesi gün, ayın 4'ünde Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı, Sayıştay, Kamu Denetçiliği, -öğleden sonra veya öğleden önce fark etmez- Başbakanlık, Millî İstihbarat, Millî Güvenlik Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye İnsan Hakları Kurumu, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı raporları üzerinde müzakere edeceğiz.

Şimdi, biz, burada, ayın 3'ünde Maliye Bakanlığının bütçesini müzakere ederken ve tam gün burada çalışırken, ertesi günün raporları bize gelecek ise, takdir edersiniz ki, biz burada çalışır iken ertesi gün görüşülecek olan bakanlıkların bütçesiyle ilgili belge, bilgi, dokümanları okuma, inceleme şansımız yok. O zaman bunu bir alışkanlık hâline getirmeyelim. Bakanlıklarla ilgili bütçeler, belgeler, raporlar üç-dört gün önceden bize gelmeli, biz inceleyebilmeliyiz, okuyabilmeliyiz ki buraya gelip onunla ilgili değerlendirmelerde ve yorumlarda ve itirazlarda bulunabilelim.

Şimdi, bugün buradayken odalarımıza yarın görüşülecek olan bakanlık bütçeleriyle ilgili raporlar gelirse bunu bizim inceleme şansımız yok. Özellikle Başkanlık Divanından bakanlıklara bu konuyla ilgili yeterli uyarının yapılmasını ve bize daha önceden, dört-beş gün önceden bakanlıklarla ilgili raporların gönderilmesini talep ediyor ve bunu bir kez daha uyarmayı ve dile getirmeyi bir görev biliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakan, Maliyenin değerli bürokratları, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2015 bütçesinin Türkiye'ye güzellikler getirmesini diliyorum.

Demokrasinin herhâlde vazgeçilmez temel ilkelerinden birisi kuvvetler ayrılığının yaşama geçmesidir. Kuvvetler ayrılığı işlerse demokrasi sağlıklı bir şekilde insanlara mutluluk kaynağı olabilir. Eğer demokrasilerde kuvvetler ayrılığı ilkeleri ortadan kalkar, işlerlik kazanmazsa o zaman demokrasiden beklenen güzelliği yakalamak olanak dışı olur. Son yıllarda Türkiye'de maalesef demokrasinin bu evrensel yorumunun dışında bir uygulama Türkiye'nin gündemine taşındı. Yürütme, yasama, yargıyı tasallut altına alarak kuvvetler ayrılığı ilkesini işlemez noktaya getirdik. Son günlerde yaşadığımız yargıdaki tartışmalar, iktidarın hazırladığı listenin kazanıp kazanmayacağı, paralel devlet çekişmeleri, Parlamente'ya yönelik yürütmenin tasarrufları bunun somut kanıtlarını oluşturuyor. Şimdi, bütçe görüşmelerinde de aşağı yukarı bu anlayışın uygulanmasını görüyoruz.

Sayıştay raporları: Sayıştaya bir görev verilmiş, Türkiye'nin gelirinin toplanmasında, bu gelirlerin saydam ve şeffaf bir şekilde harcanıp harcanmadığını, doğru bir şekilde bürokrasinin işleyip işlemediğini denetleme işlevi verilmiş ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Sayıştay, dar çerçevede verilen bu işlevi yerine getirebilmek için onlarca sayfa tutan, yüzlerce sayfa tutan raporları sunmuş. Şimdi Komisyon üyesi arkadaşlarımız, hep biz buradayız. Hiçbir arkadaşımızın ben bu Sayıştay raporlarını incelediğini sanmıyorum. Ben kısa süre içerisinde bunların bir kısmını inceledim, içerisinde çok vahim tespitler var. Örneğin, dış denetimle ilgili tespitler var, iç denetimle ilgili tespitler var, kamu gayrimenkullerinin kullanılmasıyla ilgili bir sürü usulsüzlükler var. O da iktidardan korkmadığı ölçüde kaleme alınmış usulsüzlükler var. Sahillerdeki gayrimenkullerin kullanılmasıyla ilgili Sayıştay raporunda olumsuzluklar var. Bu konularda şimdi çok rahat bir şekilde tartışma imkânı bulmadan, 2013 bütçesiyle ilgili Sayıştay raporunun getirdiği dokümanları sağlıklı bir şekilde değerlendirmeden 2015 bütçesine geçeceğiz. Kısa bir sürenin içerisinde o da tartışılacak. Dolayısıyla, yine yürütmenin talebi bütçe Komisyonundan geçecek, yürütmenin isteği doğrultusunda bir bütçeyi de geçirmiş olacağız. İnşallah, önümüzdeki yıllarda bu olumsuzlukların yaşanmasına neden olmayacak gerekli düzenlemeler ve çalışmalar zamanında yapılır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bunlarla ilgili bir açıklama yapmam gerekecek Sayın Keskin.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlıktaki değerli çalışan arkadaşlar, emekçiler, biz 2014 ile 2015 sunuşlarını getirdim. Merak ettim Başkan...

BAŞKAN – Bir sunuş yapsın Sayın Bakan da.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben onu anlatacağım usule ilişkin. Merak ettim, içindekilere baktım, 1'inci sayfayı çevirdim. 1'inci sayfayı çevirdikten sonra baktım, içindekiler de aynı. Sonra merak ettim, geçen senenin sunuşuyla bu senenin sunuşları ne kadar? 134 sayfa. Bu seneninkine baktım, maşallah o da 134 sayfa! Acayip bir istikrar var! Yani, bu takdir edilmesi gereken bir durum herhâlde. Ne oluyor? Anlamadığım konu şu: Sayıştay raporlarıyla ilgili arkadaşlarımızın açıklamaları oldu.

BAŞKAN – Evet.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, ben şunu öğrenmek istiyorum ama bulamıyorum; Ne Sayıştayın raporlarında buldum ne başka yerde buldum ne bu sunuşların içinde var. Üç yıldır Suriye'de yaşanan bir iç savaş var ve bu iç savaş nedeniyle 1,5 milyon misafirimiz var Türkiye'de. Her ışıktaki görüyorsunuz, her sokakta görüyorsunuz ve bu iç savaş nedeniyle Özgür Suriye Ordusuna, Hükümet tarafından toplantılar yapıp lojistik, silah birçok yardım yapıldığını da biliyoruz. Hükümet de açıklıyor bunu, yani gizli saklı değil. Şimdi burada bu konuda bu harcamalar, bir kamplara yapılan harcamalardır misafirler için, bir silah...

BAŞKAN – Sayın Kaplan, usulle ilgili söz istediniz, bütçenin içine girdiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, işte onunla ilgili talepte bulunacağım.

BAŞKAN – Yani, bütçenin içeriğini tartışmıyoruz daha.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, onunla ilgili talepte bulunacağım.

BAŞKAN – Peki, bir zahmet.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, siz bir konuyu...

BAŞKAN – Hayır, içeriğine giderseniz Sayın Bakan bir sunumunu yapsın, ondan sonra zaten...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, hayır, siz o konuyla ilgili yapacağınız usul itirazınızı açmadığınız zaman anlaşılmaz.

BAŞKAN – Yok, söyledi arkadaşlar, usulle ilgili söz talebi varmış.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, bu benim söylediğim konu, rakamsal olarak milyarları ifade eden bir olaydır. Bu üç senedir 1,5 milyon misafirimiz var. Birleşmiş Milletlerin rakamları 300 milyonlar dolayında. En son Kobani direnişi nedeniyle Rojava'dan gelen 200 bin insanımız var. AFAD Başkanıyla beraber yolculuk yaptık aynı uçakta Urfa'dan. 5 bin kişiye bakıyor resmî olarak Türkiye; onun dışında belediye resmî olarak 60 bin kişiye bakıyor. BizdeKi veriler bunlar ama diğerleri akrabalarının yanında. Burada harcamalar var. Şimdi, bu harcamalar hangi kalemden yapılıyor, hangi miktarda yapılıyor, kime yapılıyor? Bunları Bakanlık bize önceden sunuşlarında vermezse...

BAŞKAN – Sunuşta verecek şimdi onları.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yok.

BAŞKAN – Buluruz şimdi, siz görememişsinizdir ama Sayın Bakan onları açıklar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, yok gözüm, yok! Olsaydı, ben bunu söylemezdim. Yok işte, yok.

Yani şimdi ne bileyim, hani desek ki örtülü ödenekten... Örtülü ödeneğin de belli bir sınırlaması var. Yani, örtülü ödenek o kadar yetmiyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, hak veriyorum da "Yok." dediğiniz zaman, açıklamaları yapsın Sayın Bakan, sunumdan sonra genel değerlendirmelerde zaten bunlar gündeme gelecek, soracaksınız, Hakkınız yani. Bunlar zaten burada bütçe görüşmelerinde gündemde olacak. Hazırlık yapsınlar diyorsunuz yani şimdi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, bununla ilgili bize Sayıştay raporlarının verilmesi gerekiyor muydu? Onu soruyorum. Sayıştay raporlarında bunun incelenmesi gerekiyor muydu? Hükümetin bu konudaki harcamalarının belgelerinin muhalefete verilmesi gerekiyor muydu? Bunun önlemi veya bu konudaki muhalefetin katkısının sunulması için bu son derece gerektiği. Şu an Kobani olayı Türkiye'yi çok yakından ilgilendiriyor, koalisyonda Türkiye yer aldı. O koalisyon uçaklarının silah yardımı var, peşmergenin geçişi var, arkasından yine halkın sınır boyunca orada geçişleri var, insani koridor olayı var. Bunların hepsi bütçemizi çok yakından ilgilendiren konular olmasına rağmen ve siyaseten konuşulması gereken konular olmasına rağmen, maalesef, sunuşlarda bununla ilgili bir veri göremiyoruz, aksi verileri de... IŞİD'e yapılan yardımlar, El Nusra'ya yapılan yardımlar, petrol kaçakçılığı biçiminde gelen kara para Türkiye'ye, buna benzer iddialar var. O zaman, bu iddialara karşı da Hükümetin bir veri sunması lazım ki bunlara biz bir cevap verelim veya üzerinde bir tartışma yapalım. Diyeceklerimiz bu kadar şimdilik.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zaten, bütçemizin geneli üzerindeki görüşmelerde bunlar konuşulacak, merak etmeyin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, eğer içinde varsa...

BAŞKAN – Tamam, yani sunduktan sonra şey yaparsınız.

Sayın Bilgiç, buyurun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2015 yılı bütçe görüşmelerimizin milletimiz ve memleketimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Usul üzerindeki yapılan görüşmelere baktığımızda, aslında tabii ki herkes, sağ olsun, hayırlarını diledi, iyi dilek, temennilerini de ortaya koydu ama bunu koyarken de o ruha hakikaten uymayacak, ağır denilebilecek eleştirileri de o satırların arasına gizledi. Yani, burada işte diyelim kesin hesap raporları, Sayıştay raporlarından bahsediyoruz. Sayıştay raporlarının aslında pek çok yanlışlığı, pek çok haksız, usulsüz ve de yanlış uygulamayı not altına aldığını ifade ettiler ama öbür taraftan da "Efendim, işte Hükümetin baskısı altında da ancak bu kadarını yazabilir." deyip koskoca bir kurumu, onun değerli bütün çalışanlarının hepsini töhmet altına sokacak, şaibe altına sokacak bir ifade. Bunu kabul etmek mümkün değil.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Geçen sene yaptığınızı unuttunuz mu Sayıştay raporlarıyla ilgili?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bunu kabul etmek mümkün değil. Kimse incelemedi, incelemedi yani bunun için yeterli zaman vardı. Bunlar 26 Eylül'den itibaren İnternet ortamında yayınlanmıştı. 14 Ekim tarihi itibarıyla da bunların bütün dağıtımları yapıldı. Bütün bu raporları, hem bütçe hem kesin hesap raporlarını incelemeye ilgili de hepimiz için, bütün Komisyon üyeleri için de yeterli süreler mevcuttu.

Ben şunu ifade etmek istiyorum: Yeni bir döneme başlıyoruz, yeni bir yasama dönemi. Biraz daha hakikaten karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü içerisinde ve kullandığınız dile ve üsluba dikkat ederek bu süreci götürürsek hem Plan ve Bütçe Komisyonunun ruhuna yakışır biçimde bütçe görüşmelerini sonlandırırız diye düşünüyorum. Bu vesileyle bir kez daha hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bilgiç, bütün Komisyon üyelerimiz temennilerinize katılıyor, teşekkür ederim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Mutlaka, mutlaka!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Torba yasada yaptıklarını unuttun galiba.

BAŞKAN – Arkadaşlar, isterseniz, müsaade ederseniz bütçemize, Sayın Bakanımızın sunumuna geçelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Katılıyoruz Sayın Başkan ama biz Sayıştayın çalışanlarını töhmet altında bırakmadık.

BAŞKAN – Tabii, Sayın Kuşoğlu bir hususu dile getirdi. Sayın Kuşoğlu, böyle bir teamül, ben aşağı yukarı beş yıldır, daha uzun süredir, altı yıldır Komisyondayım ama... Komisyon Başkanlığı olarak, Başkanlık Divanı olarak, biz bir yorum yapma veya değerlendirme yapma durumunda değiliz. Hatta, bu konuda şahsi görüşlerimiz olduğu zaman bile, Sayın Bilgiç'in yaptığı gibi, Komisyon sıralarındaki yerimize geçip oradan değerlendirmelerimizi yapıyoruz. Yani, ekonomik değerlendirmeleri ne kadar objektif yapmaya kalkarsanız kalkın, kendi yorumunuzu katıyorsunuz demektir. Dolayısıyla, bizde de böyle bir teamül -ben buradayım- oluşmadı ama ben Başkan olarak şahsi görüşlerimi, bütçe görüşmeleri sırasında -merak etmeyin- Komisyon sıralarından ifade edeceğim.

Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yürütme organı gelip açıklama yaparken, sunum yaparken siz de yasama organı adına bu açıklamaları yapabilirsiniz, doğru olurdu. Böyle bir teamülün oluşması da doğrudur. Aslında, vardı da geçen dönem.

BAŞKAN – "Teamül oluşturalım." diyorsunuz.

Evet, teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bilgiç bizim söylediğimizi çarpıttı. Bir cümle söyleyelim.

BAŞKAN – Yok, arkası gelir bunun ama temennisine herkesin katıldığını biliyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz Sayıştay çalışanlarına söylemedik. Onlar zaten kendileri yazıyor, onların yazdığı raporu kuşa çeviren bir kurum var, onlara laf söylüyoruz.

BAŞKAN – Evet, neyse...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Burada da yanlış söyleme var, Sayıştayın iç işleyişini ve denetim sürecinin ne olduğunu tam olarak bilmeden bu ifade ediliyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyoruz, biliyoruz.

BAŞKAN – Neyse, Sayıştay da...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman Genel Kurul tutanaklarını getirtin de bakalım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ham raporların taslaklarını Sayıştay raporları diye adlandıramazsınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bilgiç, Genel Kurul tutanaklarını getirtin bakalım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – INTOSAI standartlarına göre...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayıştay raporlarıyla ilgili...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüşmeleri getirtir, bakalım, senin dediğin mi doğru benimki mi doğru?

BAŞKAN – Sayın Günel... Sayın Bilgiç...

Sayıştay raporlarıyla ilgili, Sayıştayımızın Sayın Başkan veya Başkan Yardımcıları burada olacaklar. Zaten o konuda herhangi bir sorumuz olduğu takdirde onlar da gerekli açıklamaları yapacaklar.

Teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben hodri meydan diyorum, Sayın Bilgiç mi haklı biz mi haklıyız?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayıştay çalışanlarıyla ilgili orada bir şey söylemiştik.

BAŞKAN – Sayın Keskin, şöyle yapalım isterseniz...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Biz bu Komisyonunda hepimizin iyi niyetli olduğunu biliyoruz. Bir torba yasa yaşadık, aylarca Anayasa'ya aykırılığı iddia ettik, kabul etmediler, nihayet Anayasa'dan şamar yemek zorunda kaldı bu Komisyonun çıkardığı kanun.

BAŞKAN – Komisyon değil, Meclisimizden geçti biliyorsunuz efendim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bilgiç bunları unuttu hemen herhâlde.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Keskin.

Değerli arkadaşlar, basınımızın değerli temsilcileri; merakla 2015 yılı bütçesinin sunumunu bekliyor arkadaşlar. Hatta bazı televizyon kanallarımız da herhâlde canlı olarak vereceklermiş, buradan onu da belirteyim.

Evet, girişte usulle ilgili tartışmalar biraz uzun sürdü ama Sayın Bakanım, buyurun. Ne kadar sürecek, bunu sizden şey yapalım ama ne kadar, bir saat mi?

ADNAN KESKİN (Denizli) – O da bir adaletsizlik.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bizim konuşmalar naklen verildi mi?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yayın konusunu bir tartışalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, talep olduğu takdirde geneli üzerindeki görüşmelerde de biz buna imkân veriyoruz biliyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne zaman imkân veriyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Bizim konuşmalar naklen verildi mi?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önemli konularda hep çıkartıyorsunuz bu basını.

BAŞKAN – Bize talep geldiği takdirde verdik şimdiye kadar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nereden gelmişler?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, televizyonlardan geldi, Sayın Bakanımızdan da izin aldık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangilerinden geldi acaba, öğrenebilir miyiz?

BAŞKAN – NTV geldi, CNN geldi, bir de Habertürk geldi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, yürütmeyi basın izliyor, yaşamayı izlemiyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz, Sayın Bakanım, ne kadar bir sunum süresi talep ediyorsunuz, bir saat, bir buçuk saat?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir saat.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şöyle bir önerim var: Şimdi, Sayın Bakanın bu 120 sayfalık metni okuması söz konusu değil.

BAŞKAN – Tabii ki özet sunacak.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bakanın sunumu dağıtılsın bize. Aksi takdirde, Sayın Bakanı burada dinleyeceğiz, not alırsak alacağız, ondan sonra...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

BAŞKAN – Sayın Bakanın sunumu ayrıca basılı olarak varsa...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Takip etmemiz gerekiyor mutlaka.

BAŞKAN – Tamam, onu da isteyelim. Hayhay, teşekkür ederim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O bir dağıtılsın da oradan takip edelim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, bundan sonraki bakanlık bütçelerinde aynı yöntemi istiyoruz, sayın bakanların sunumlarını istiyoruz ayrıca.

(Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakan “Ayrıca bir şey yok, bu sunumu takip edeceğim.” diyor.

Buyurun Sayın Bakanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Atlamalar oluyor.

BAŞKAN – Olmaz herhâlde, bir takip edelim.

Teşekkür ederiz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Arkadaşlar, bakın, hükûmet programı sunumlarında da Genel Kurulda da aynı taktik yapılıyor, bu bir alışkanlık hâline geldi ve kasıtlı olarak yapılıyor. Milletvekillerinin şu takibini zorlaştırmayın.

BAŞKAN – Yok, yok, bir dinleyelim, eğer gerçekten dediğiniz gibiyse ondan sonra bu eleştiriyi...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Baştan başlayalım.

BAŞKAN – Ama, bu eleştiriyi getiriyorsunuz, bir dinleyelim.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, çok değerli milletvekilleri, kamu kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı’nı bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeye başlıyoruz.

Yaklaşık bir ay sürecek müzakereler sonucunda Genel Kurula sunulacak bu tasarılar vereceğiniz her türlü katkı, yapıcı eleştiri ve değerlendirmeleriniz için siz değerli Komisyon üyelerine şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum.

Konuşmama, küresel ekonomik görünüme ilişkin kısa bir değerlendirmeye başlayacağım, daha sonra Türkiye ekonomisi ve yapısal reform gündemimizden bahsedeceğim. Takiben, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı, bununla birlikte Sayıştayın gündeme getirdiği bazı hususlara değineceğim. 2014 yılı bütçe gerçekleştirmeleri ve yıl sonu tahmini ve 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi hakkında sizlere bilgi vereceğim. Konuşmamı, gelir politikalarında temel amaç, hedef ve uygulamalar hakkında bilgi vererek tamamlayacağım.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel ekonomi 2014 yılında ılımlı ancak potansiyelin ve kriz öncesi seviyelerin oldukça altında büyüme performansı göstermektedir. Bunda, avro bölgesinde süregelen durgunluk, Japonya’da parasal genişlemeye rağmen düşük büyüme, başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde yavaşlayan büyüme, Suriye, Irak ve Rusya, Ukrayna krizleri başta olmak üzere, dünyada artan jeopolitik gerginlikler etkili olmuştur.

IMF’ye göre, 2013 yılında yüzde 3,3 oranında büyüyen küresel ekonominin 2014 yılında da aynı oranda büyümesi beklenmektedir. Kriz öncesi süreçte yüzde 5 seviyelerinde büyüyen küresel ekonominin, önümüzdeki beş yıllık dönemde yüzde 4’le daha düşük bir oranda büyümesi tahmin edilmektedir. Şunun da altını çizeyim: Son yıllarda IMF hep sonraki yıllara ilişkin daha iyimser tahminleri ortaya koydu ama gerçekleştirmeler genelde bunun altında oldu.

Gelişmiş ekonomilerde büyüme giderek iyileşmekte ancak bununla birlikte hâlâ potansiyelin altındadır. 2013 yılında yüzde 1,4 oranında büyüyen gelişmiş ülkelerin, 2014 yılında yüzde 1,8; 2015-2019 döneminde ise ortalama yüzde 2,4 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Dünya ekonomisinin lokomotifi Amerika Birleşik Devletleri’nde nispeten güçlü bir ekonomik performans gözlenmektedir. 2013 yılında yüzde 2,2 oranında büyüyen ABD ekonomisinin, 2014 yılında aynı oranda ama 2015 yılında ise yüzde 3,1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Ekonomideki toparlanmanın etkisiyle Amerika Birleşik Devletleri’nde istihdam piyasası iyileşme eğilimine girmiştir. Kriz sonrası dönemde yüzde 10’a çıkan işsizlik oranı yüzde 5,9 seviyesine inmiştir ancak bu düşüşte iş gücüne katılım oranının azalması önemli bir rol oynamıştır yani iş gücü piyasasındaki iyileşme aslında görünenden daha az bir düzeyde gerçekleşmiştir.

Ekonomideki toparlanmaya bağlı olarak Amerikan Merkez Bankası FED’in parasal genişlemeyi sonlandırma sürecini ekim ayında tamamlaması, önümüzdeki yılın ortalarında ise faiz artışına gitmesi beklenmektedir.

Avro bölgesinde yüksek işsizlik, yüksek kamu borçları, kredi akışındaki durgunluk ve atıl kapasite gibi sorunlar büyümeyi sınırlamaktadır. 2013 yılında yüzde 0,4 oranında daralan avro bölgesinin bu yıl resesyondan çıkmış olmakla birlikte sadece yüzde 0,8 oranında büyümesi öngörülmektedir. Bölge ekonomisinin 2015 yılında ise yüzde 1,3 oranında büyümesi öngörülmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Avro bölgesinde deflasyon riski önemini korumaktadır. Eylül ayında yüzde 0,3 olarak gerçekleşen enflasyon son beş yılın en düşük seviyesindedir. Ekonomideki durgunluk ve deflasyon riskine karşı Avrupa Merkez Bankası politika faizinde indirimde gitmiş ve yeni parasal genişleme programları başlatmıştır.

Japonya ekonomisinde yapısal katılıklar ve gayrisafi yurt içi hasılanın 2 katını aşan kamu borç stoku büyümeyi sınırlamaktadır. "Abenomics" adı altında uygulanan genişletici para ve maliye politikalarının etkisiyle Japonya 2013 yılında yüzde 1,5 oranında büyümüştür. Mali konsolidasyonun etkisiyle Japonya'nın bu yıl yüzde 0,9; 2015 yılında ise yüzde 0,8 oranında büyüyeceği beklenmektedir.

Zayıf talep ve yapısal sorunlar nedeniyle gelişmekte olan ülkelerde büyüme performansı kriz öncesi döneme göre zayıflamıştır. Kriz öncesi dönemde yüzde 7,5-8 civarında büyüyen gelişmekte olan ülkeler 2013 yılında yüzde 4,7 oranında büyümüştür. Bu ülkelerin 2014 yılında yüzde 4,4 oranında, önümüzdeki beş yıllık dönemde ise ortalama yüzde 5,2 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. 2013 yılında yüzde 3,3 oranında büyüyen Çin ve Hindistan hariç gelişmekte olan ülkelerin 2014 yılında yüzde 2,7; 2015 yılında ise yüzde 3,6 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Küresel ekonomide talebin zayıf seyretmesi nedeniyle ticaret hacmindeki artış hâlâ kriz öncesi seviyelere ulaşamamıştır. 2013 yılında yüzde 3 oranında artan dünya ticaret hacminin 2014 yılında yüzde 3,8; 2015 yılında ise yüzde 5 artması beklenmektedir.

Gelişmiş ülkelerdeki genişletici para politikalarına karşın zayıf seyreden küresel talep nedeniyle enflasyon ılımlı seyretmektedir. IMF, 2013 yılında yüzde 3,6 olan küresel enflasyonun 2014 ve 2015 yıllarında yüzde 3,9 olacağını öngörmektedir. 2015 yılında uluslararası petrol fiyatı 101,9 dolar/varil olarak varsayılmıştır bu tahminlerde. Dolayısıyla eğer enerji ve endüstriyel metal fiyatlarında son dönemde yaşadığımız düşüşün kalıcı olması hâlinde küresel enflasyon beklenenin altında da gerçekleşebilir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; krizin üzerinden altı yıl geçmesine rağmen küresel büyüme hâlâ kriz öncesi seviyenin altında ve ekonomik toparlanma kırılgan bir yapıdadır. Hatta son dönemde küresel ekonomik toparlanmaya ilişkin endişeler artmıştır.

Bunda etkili olan dört risk söz konusudur: Avro bölgesinde düşük büyüme ve deflasyon, gelişmekte olan ülkelerin potansiyel büyümesinin azalması, küresel finansal koşullarda sıkılaşma, jeopolitik gerginliklerin artması bütün bu riskleri oluşturmaktadır.

Avro bölgesinde yavaş büyüme ve düşük enflasyon, hem bölge hem de küresel ekonomi için önemli bir risktir. Faiz oranlarının tarihin en düşük seviyelerinde seyretmesine rağmen parasal aktarım mekanizması etkin bir şekilde avro bölgesinde işlememektedir. IMF, avro bölgesinin deflasyona yakalanma riskini yüzde 30 olarak tahmin etmektedir. Deflasyon ise zaten borç yükü çok yüksek olan ve durgun seyreden bir ekonomide beklentilerin bozulmasına, talebin ertelenmesine yol açarak bir kısır döngüye neden olmaktadır. Japonya'nın son yirmi yıldır mücadele ettiği düşük enflasyon ve durgunluk avro bölgesinin karşı karşıya kaldığı riskin en somut örneğidir.

Gelişmekte olan ülkelere büyüme oranları gerilemiştir. Bunda potansiyel büyümeyi sınırlayan yapısal sorunların yanı sıra gelişmiş ülkelerdeki talep yetersizliği, ucuz fonlama döneminin sona eriyor olması, Çin ekonomisinin yavaşlaması ve düşük emtia fiyatları etkili olmaktadır. Ayrıca, Çin'in ekonomiyi yeniden dengeleyecek ve canlandıracak reformları yapmaması hâlinde Çin'de ekonomik büyümenin önümüzdeki on yılda sert bir düşüşe geçme riski bulunmaktadır.

Büyüme potansiyelinin azalması gelişmekte olan ülkeleri orta gelir tuzağıyla karşı karşıya bırakmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler kriz öncesi büyüme hızıyla gelişmiş ülkeleri yaklaşık otuz altı yılda yakalayabilecekken mevcut büyüme performansı bu süre doksan dokuz yılı bulacaktır. Beşerî sermayeye, altyapıya, araştırma geliştirmeye ve teknolojiye yapılan yatırımlar ile iş gücü piyasasında esnekliğin artırılması ve sermaye piyasalarının derinleştirilmesi gelişmekte olan ülkeleri üst gelir grubu seviyesine taşıyacak kilit reformlar olarak görülmektedir.

Amerikan Merkez Bankası FED'in ekim ayında varlık alımlarını sonlandırması küresel dolar likiditesini sınırlamaktadır. Bu durum piyasalar tarafından fiyatlanmıştır. Ancak bunu takip edecek faiz artışının zamanlaması ve miktarına ilişkin belirsizlik devam etmektedir. Bu durum, gelişmekte olan ülkelere sermaye akışını olumsuz etkilemektedir. Bu da piyasalarda varlık fiyatlarının düşmesine ve finansal piyasalarda oynaklığın artmasına sebep olabilecektir. Bununla birlikte Avrupa ve Japonya merkez bankalarının parasal genişlemeye devam edeceği öngörülmektedir. ABD, Avrupa ve Japonya'da para politikasındaki normalleşmenin eş anlı gerçekleşmeyecek olması FED'in faiz artırma sürecini gelişmekte olan ülkeler açısından daha yönetilebilir kılmaktadır.

2014 yılında ivme kazanan jeopolitik gerginliklerin devam etmesi veya daha da şiddetlenmesi küresel ekonomik görünüm için önemli bir risktir. Orta Doğu'daki çatışmalar ile Rusya-Ukrayna arasındaki gerilim, ticaret, finans ve beklentiler kanalıyla, hem bölge ekonomilerini hem de küresel ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel ekonomiye dair genel çerçeveyi çizdikten sonra şimdi de sizlere Türkiye ekonomisine ilişkin gelişmeleri ve öngörülerimizi aktarmak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

2013 yılında yüzde 4,1 oranında büyüyen Türkiye ekonomisinin 2014 yılında yüzde 3,3 civarında büyüyeceğini tahmin ediyoruz. 2014 yılında Latin Amerika ülkelerinin ortalama yüzde 1,3; gelişmekte olan Avrupa ülkelerinin yüzde 2,5; Çin ve Hindistan hariç gelişmekte olan ülkelerin yüzde 2,7'yle bizden daha düşük oranda büyümesi beklenmektedir.

2014 yılında ülkemizde büyümenin en önemli kaynağının 2 puanlık katkıyla net ihracat olacağını tahmin ediyoruz. Öte yandan, tüketim artışına bağlı olarak yurt içi talebin büyümeye katkısı muhtemelen 1,3 puan olacaktır.

2014 yılı büyüme oranı bir önceki OVP tahmini olan yüzde 4'ün ve potansiyel büyüme oranımızın bir miktar altındadır. Ancak sıkı para politikası ve makro ihtiyati tedbirler nedeniyle yavaşlayan iç talep, en büyük ticaret ortağımız olan Avrupa Birliği'ndeki ekonomik durgunluk, artan jeopolitik gerginlikler ve özellikle en büyük ihracat pazarımız olan Irak'taki iç savaş, uluslararası sermaye girişlerinde azalma gibi hususlar göz önünde tutulduğunda Türkiye ekonomisi yadsınamayacak bir büyüme rakamına ulaşmıştır.

Ayrıca, IMF de 2014 yılı büyüme tahminlerini gelişmekte olan ülkeler için geçtiğimiz yıla oranla bu sene 0,6 puan, gelişmiş ülkeler için 0,2 puan aşağı yönlü revize etmiştir. 2015 yılında ise küresel ekonomideki toparlanma, ticaret ortaklarımızda büyümenin hızlanması ve iç talepteki canlanma ile büyümenin yüzde 4 civarında olmasını bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; orta vadede Türkiye ekonomisinde büyümeyi destekleyen ve dış şoklara karşı Türkiye'yi dirençli kılan unsurlar, siyasi istikrar, güçlü kamu mali dengeleri, sağlam bankacılık sektörü, sağlıklı hanehalkı bilançosu, esnek kur rejimi ve makro ihtiyati politikalarıdır.

Önümüzdeki dönemde de mali disiplin ana çıpamız olmaya devam edecektir. Düşük bütçe açığı ve kamu borç yüküne rağmen mali disipline devam etmemizin üç temel amacı vardır: Tasarrufları artırarak cari açığı düşürmek, enflasyonla mücadelede Merkez Bankasının elini güçlendirmek, yapısal reformlar için gerekli mali kaynağı sağlamak.

Birçok ülkenin kamu açıklarının ve borç stoklarının yüksek seyrettiği, faiz dışı dengelerinin açık verdiği bir dönemde güçlü mali dengeler Türkiye'yi diğer ülkelerden pozitif yönde ayırtırmaktadır, ayırtıracaktır.

Genel devlet açığında Türkiye son on yılda küresel kriz yılı olan 2009 yılı hariç Maastricht Kriterlerini tutturmuştur. 2002 yılında yüzde 10,8 olan genel devlet açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2014 yılında yüzde 0,8 olarak öngörüyoruz. Bu oran, OECD ülke ortalamalarının dörtte 1'inden, Maastricht Kriterinin üçte 1'inden ve gelişmekte olan ülkeler ortalamasının yarısından azdır.

Orta vadeli program dönemi sonunda ise yüzde 0,1 ile genel devlet fazlası vermeyi hedefliyoruz.

Diğer taraftan, 2002 yılında yüzde 74 olan Avrupa Birliği tanımlı borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2014 yılında yüzde 33,1'e, program sonunda ise yüzde 28,5'a indirmeyi hedefliyoruz.

Brüt kamu borç oranımız 2014 yılı itibarıyla yüzde 111,1 olan OECD ortalamasının üçte 1'inden az, yüzde 96,4 olan avro bölgesi ortalamasının yaklaşık üçte 1'i ve Maastricht Kriterinin ise neredeyse yarısı kadardır. Öyle ki Estonya, Bulgaristan ve Lüksemburg gibi üç küçük ülkeyi saymazsak, Türkiye, AB-28 içindeki en düşük borç yüküne sahip ülke konumuna gelmiştir.

Mali dengelerimiz, sadece gelişmiş ekonomilerden değil, çoğu emtia ihracatçısı konumunda olan birçok gelişmekte olan ülkelerden bile daha iyi bir konuma gelmiştir.

Benzer şekilde, kamu net borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2002-2014 döneminde 50 puandan fazla azaltarak yüzde 61,5'tan, yüzde 11,3'e düşürdük.

Aynı dönemde kamu net dış borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranını yüzde 25,2'den eksi yüzde 4,8'e kadar düşürdük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; mali disiplin sayesinde ülkemiz önemli kazanımlar elde etmiştir. 2002 yılında faiz giderlerinin bütçe içindeki payı yüzde 43,2 iken, bu oran 2014 yılında yüzde 11,2'ye düşmüştür. Bu oran son otuz yılda görülen en düşük seviyedir.

Benzer şekilde 2002 yılında vergi gelirlerinin neredeyse yüzde 86'sı faiz ödemelerine giderken bugün vergi gelirlerinin sadece yüzde 14,3'ü faiz ödemelerine gitmektedir. Bu oran 1983'ten beri elde edilen en düşük orandır.

Faiz giderlerinin azalmasıyla elde ettiğimiz mali alanı eğitim, sağlık ve altyapı için kullanıyoruz. Ayrıca, vergi oranlarını düşürerek özel sektör yatırımlarının ve istihdamının önünü açtık, ülkemizin rekabet gücünü artırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; dezenflasyon, mali disiplin ve düşük risk primi sayesinde 2002 yılında yüzde 62,7 düzeyinde olan iç borçlanma faiz oranları 2014 Eylül ayı itibarıyla yüzde 9,4'e, reel faiz oranları ise yüzde 25,4'ten 0,5'e düşmüştür. Bunun yanı sıra kamu borcunun likidite, faiz ve döviz kuru riskleri azaltılmıştır.

2003 yılında yüzde 49 olan sabit faizli borçlanma senetlerinin toplam borç stoku içindeki payı 2014 yılı eylül ayında yüzde 64'e çıkarılarak borcun, daha doğrusu borç stokunun faiz değişimlerine olan duyarlılığı azalmıştır.

Benzer şekilde, döviz cinsi borçların payı yüzde 58'den yüzde 32'ye düşürülerek kur riski kontrol altına alınmıştır.

2002 yılında 9,4 ay olan iç borçlanmanın ortalama vadesi 2014 Eylül ayı itibarıyla neredeyse 69 aya yükselmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Sayın Başkan, değerli üyeler; orta vadede büyümeyi destekleyecek en önemli faktörlerden birisi de sağlam bankacılık sektörümüzdür. Bankacılık sektörünün sermaye yapısı güçlüdür. Son yıllardaki hızlı kredi artışına rağmen ağustos ayı itibarıyla sermaye yeterlilik oranı yüzde 16,3 ile yasal sınır olan yüzde 8'in 2 katından fazladır.

Çekirdek sermaye yeterlilik oranı ise Basel III kurallarına –ki bu 2019 yılında devreye girecek- uyum çerçevesinde yapılan düzenleme gereği asgari yasal sınırı olan yüzde 4,5'un 3 katı yüzde 14,1 seviyesindedir. Dahası, sektörün varlık kalitesi de yüksektir. Takipteki kredilerin toplam krediler içerisindeki payı yüzde 2,9 ile oldukça düşük oranda seyretmektedir.

Son olarak, bankacılık sektörünün yabancı para açık pozisyonu bulunmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye'de firmaların dış borç oranı yönetilebilir düzeydedir. Evet, son yıllarda özel sektörün dış borcunda ciddi bir artış vardır. 2014 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 278 milyar dolara ulaşan özel sektör dış borcunun 121,9 milyar doları reel sektöre aittir. Reel sektör borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı da yüzde 15,3 ile makul bir düzeydedir.

Reel sektörün yüzde 63'ünün döviz borcu yoktur. Döviz borcu olanların yüzde 68'inin döviz geliri yani ihracat ve turizm geliri bulunmaktadır.

Ayrıca, reel sektör dış borcunun yaklaşık yüzde 72'si uzun vadeli. Reel sektörün kısa vadeli açık pozisyonu da 10,5 milyar dolar ile oldukça sınırlıdır. Döviz varlıkları ise kısa vadeli mevduat ağırlıklıdır yani likittir. Bu durum, döviz kurunda kısa vadede oluşabilecek dalgalanmalara karşı firmaları nispeten korunaklı kılmaktadır.

Ayrıca, 2002 yılından bu yana reel sektörün döviz varlığı da 25,1 milyar dolardan 99,1 milyar dolara yükselmiştir.

Son yıllarda hızla artan tüketici kredilerini kontrol altına almak için makro ihtiyati tedbirleri uygulamaya koyduk. Böylece, 2007-2013 döneminde yıllık ortalama yüzde 25 büyüyen hanehalkının yükümlülükleri bireysel kredilerdeki yavaşlamanın etkisiyle 2014 yılının ilk çeyreğinde yüzde 0,2 oranında azalmıştır.

Hanehalkı yükümlülüklerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 23 ile avro bölgesi ortalaması olan yüzde 64'ün oldukça altındadır. Ayrıca, 2009 yılından bu yana uyguladığımız düzenlemeler sayesinde hanehalkı kur riski yok denecek kadar düşük düzeydedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; son on yılda ihtiyatlı politikalarımız Türkiye'de makro finansal istikrarı güçlendirdi ve ülkemizin dış şoklara karşı direncini artırdı. Küresel kriz öncesinde bankacılık sektöründe uygulamaya koyduğumuz stres testleri, hedef sermaye yeterlilik oranı, yüksek karşılık oranları ve kâr dağıtımına ilişkin getirdiğimiz sınırlamalar, ülkemizin küresel finans krizini en az tahribatla atlattığını sağlamıştır.

Son yıllarda ise cari açığı daraltmak amacıyla aşırı hızlı kredi büyümesini kontrol altına alacak ilave makro ihtiyati tedbirler aldık. Bu amaçla, kredi kartlarına limit ve taksit sınırlaması getirdik. Konut kredileri haricindeki tüketici kredilerinin ihtiyat payını artırdık. Merkez Bankası yeni yaptığı düzenlemeler ile ihracatı ve tasarrufları teşvik eden bankaların sermaye yapısını güçlendiren uygulamaları yürürlüğe koymuştur.

Türkiye'yi küresel kriz öncesi yakaladığı yüksek büyüme patikasına taşımak için orta vadede enflasyonu yüzde 5'e düşürmeyi, cari açığı yüzde 5'in altına çekmeyi ve istihdamı daha da artırmayı hedefliyoruz.

Fiyat istikrarı, yüksek ve sürdürülebilir büyümenin en önemli ön koşuludur. Bu nedenle hükümetlerimiz döneminde enflasyonla mücadelede büyük önem verdik. Kronik olarak çift hanelerde seyreden enflasyonu tek haneye düşürdük. Yüksek enflasyon ortamında mağdur olan sabit ve dar gelirli vatandaşlarımızın satın alma gücünü bu dönemde artırdık.

2014 yılında esas itibarıyla geçici bazı faktörler nedeniyle enflasyon yüksek tek hanelere çıkmıştır. Bunda son on üç yılın en kurak yazının etkisiyle gıda fiyatlarındaki yüksek seyir, Türk lirasındaki değer kaybı, jeopolitik gerginlikler ve bunların sonucunda enflasyon beklentilerindeki bozulma etkili olmuştur.

Kuraklığın etkisiyle gıda fiyatları eylül ayında yıllık yüzde 14 gibi oldukça yüksek bir oranda artmıştır. Yüzde 8,9'a çıkan enflasyonun 3,4 puanı sepetin dörtte 1'ini oluşturan gıdadan kaynaklanmıştır.

Enflasyonun yıl sonunda yüzde 9,4 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz. Ancak baz etkisi, gıda fiyatlarındaki muhtemel normalleşme, emtia fiyatlarındaki düşüş, sıkı para ve maliye politikaları ile uygulamakta olduğumuz makro ihtiyati tedbirlerin etkisiyle enflasyonun 2015 yıl sonunda yüzde 6,3'e düşmesini bekliyoruz. Enflasyonu orta vadede yüzde 5'e, uzun vadede ise yüzde 5'in altına indirmeyi amaçlıyoruz. Enflasyonu bu düzeylere indirmek sadece Merkez Bankasının sıkı para politikasıyla değil, aynı zamanda orta ve uzun vadede verimlilik artışı ve yapısal reformlarla mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; makro finansal istikrarı korumak ve daha yüksek sürdürülebilir büyümeyi sağlamak için cari açığı da daha da aşağı çekmeyi tabii ki hedefliyoruz.

2014 yılında makro ihtiyati tedbirlerin etkisiyle iç talepte yaşanan yavaşlama, petrol fiyatlarındaki düşüş, altın ticaretinde yaşanan normalleşme süreci ve rekabetçi kur sayesinde cari açık önemli ölçüde daralma sürecine girmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

2013 yıl sonunda 65,1 milyar dolar olan cari açık 2014 yılı Ağustos ayı itibarıyla on iki aylık bazda 48,9 milyar dolara gerilemiştir. Altın ve enerji hariç denge ise 4,1 milyar dolar açıktan 4,5 milyar dolar fazlaya dönmüştür.

2013 yılında yüzde 7,9 olan cari açığın gayrisafi yurt içi hasılaya oranının bu yıl yüzde 5,7'ye ineceğini tahmin ediyoruz. 2015 yılında cari açığın gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 5,4'e, program dönemi sonunda ise yüzde 5,2'ye gerileyeceğini öngörüyoruz. Tabii, bunda varsaydığımız petrol fiyatları oldukça yüksek. Eğer petrol fiyatları bugünkü seviyelerde kalırsa muhtemelen cari açık çok rahat bir şekilde yüzde 5'in altına, hatta yüzde 4'lere, 4 civarına inebilecektir.

Bu çerçevede tasarruf oranlarını artırmak, enerjide dışa bağımlılığı azaltmak ve Türkiye'yi küresel katma değer zincirinde daha yükseklerle çıkarmak için gerekli yapısal reformları kararlı bir şekilde uygulamaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; güçlü istihdam artışı, ekonomik kalkınma ve refahı destekleyecek en önemli unsurlardan bir diğeridir. Bu nedenle Hükümet olarak istihdamı destekleyen politikaları hayata geçirdik. Küresel krizin başladığı 2007 sonundan bu yana birçok ülke istihdam kayıplarını telafi edemezken biz Türkiye'de yaklaşık 5,6 milyon kişiye istihdam imkânı sağladık.

İş talepteki yavaşlamaya rağmen son bir yılda 1,3 milyon kişiye istihdam sağladık. Ancak işsizlik oranı son bir yıl içerisinde 1,2 puan artarak 9,8'e yükselmiştir. Bunda çalışma çağındaki hızlı nüfus artışına ilaveten iş gücüne katılım oranlarındaki artış oldukça etkili olmuştur. Çalışma çağındaki nüfus ve iş gücüne katılımdaki artış göz önünde tutulduğunda işsizliği, işsizlik oranını sabit tutmak için en az 1,7 milyon kişiye istihdam sağlamamız gerekiyor. Bu çok iddialı bir rakamdır.

İş gücüne katılım oranı temmuz ayında yüzde 51,3 oranıyla en yüksek seviyeye çıkmıştır. Bunda özellikle kadınların iş gücüne katılımı önemli bir rol oynamıştır. Bu olumlu bir gelişmedir ve bu serilerin yani bu verilerin tutulmaya başlandığı 2005 yılından bu yana kadınların iş gücüne katılımının 8 puan arttığını göstermektedir.

Genç işsizlik oranı ise verdiğimiz teşvikler sayesinde 2009 yılından bu yana 3,8 puan azalarak yüzde 19,1'e düşmüştür. Türkiye Avrupa'da en genç nüfus oranına sahip ülke olmasına rağmen, genç işsizlikte avro bölgesi ortalaması olan yüzde 23,3'ün altındadır.

İstihdamdaki güçlü artışa rağmen işsizlik oranı yüzde 9-10 seviyesinde direnç göstermektedir. İstihdamı desteklemek ve işsizliği düşürmek için iş gücünün niteliğini ve iş gücü piyasasındaki esnekliği artırmalıyız. Bu hususlara konuşmamın devamında yine değineceğim.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel ekonominin büyük meydan okumalarla karşı karşıya olduğu bu dönemde sürdürülebilir yüksek büyümeyi yakalamak, artan çalışma çağındaki nüfusumuza istihdam sağlamak ve ülkemizin dış şoklara karşı direncini artırmak için Hükümetimiz kapsamlı bir reform programı hazırlamaktadır.

Bu amaçla hazırladığımız Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan 25 öncelikli dönüşüm programını detaylandırarak bir eylem planına dönüştürüyoruz. Bu çerçevede önümüzdeki dört beş yıl içerisinde uygulayacağımız 1.200'den fazla mikroreform tedbiri belirledik. Tek tek her tedbirin hangi kurum tarafından, ne zaman uygulanacağı ve bu reformların gerektirdiği mali yük belirlenmektedir. Şimdi bu reform alanlarının bazılarını değinmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yüksek sürdürülebilir büyüme için tasarrufları artırmak zorundayız. Düşük tasarruf oranı yatırım iştahı yüksek olan özel sektörü yatırımlarını dış finansman ile yapmaya zorlamakta ve yüksek cari işlemler açığına sebep olmaktadır.

2013 yılında toplam yurt içi tasarruflarımızın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 13,4 seviyesinde kalmıştır. 2014 yılında yüzde 14,9 olacağını tahmin ettiğimiz bu oran, gelişmekte olan ülkelerdeki yüzde 32,6'nın oldukça altındadır.

Ülkemizde tasarruf oranlarının yeterli olmaması temelde özel sektörün tasarruf oranlarının düşük kalmasından kaynaklanmaktadır. Geride bıraktığımız on iki yıllık dönemde sağladığımız mali disiplinle kamu tasarruflarını önemli ölçüde artırdık. 2002-2014 yıllarını kapsayan bu dönemde kamu tasarruflarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı eksi yüzde 4,8'den yüzde 3,2'ye ulaşmıştır. Yani söz konusu dönemde tasarruflar gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak 8 puan iyileşmiştir kamuda.

Buna karşın, 2002 yılında yüzde 23,4 olan özel sektör tasarruflarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 2014 yılında yüzde 11,7'ye gerileyeceği beklenmektedir. Bu azalışta makroekonomik istikrar ve finansal derinleşme sayesinde krediye erişimin kolaylaşması ve kredi faiz oranlarının düşmesi, küresel finansal likidite fazlası, siyasi istikrarla birlikte beklentilerin iyileşmesi, yatırım ve tüketimin artması; genç nüfus ile kentleşmenin getirdiği ihtiyaçlar etkili olmuştur.

Tasarruf oranlarını artırmak için birçok politikayı uygulamaya koyduk. Özel emeklilik fonlarına getirdiğimiz teşvik bunların başında gelmektedir ama bu kapsamda önümüzdeki dönemde mali disipline devam edeceğiz. Özel sektörün rekabet gücünü ve sektördeki katma değeri yüksek üretimi artıracak yapısal reformları uygulamaya devam edeceğiz. Aktif iş gücü politikaları ve beşerî sermayeye yaptığımız yatırımlarla istihdamı artırmaya devam edeceğiz.

Ayrıca, 10'uncu Kalkınma Planı'na yurt içi tasarrufların artırılması ve israfın önlenmesi programını dâhil ettik. Beş temel bileşenden oluşan bu program çerçevesinde;

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

- Mali piyasa araçlarıyla tasarrufların özendirilmesi
- İsrafin azaltılması ve mükerrer tüketimin önlenmesi
- Kredi düzenlemeleriyle tasarrufların özendirilmesi
- Tamamlayıcı sigortacılığın geliştirilmesi
- Vergisel araçlarla tasarrufların özendirilmesi ve tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi

hedeflenmektedir.

Bu politikalar ile yurt içi tasarrufların gayrisafi yurt içi hâsıla içerisindeki payını program dönemi sonunda yüzde 17,1'e çıkarmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yüksek gelirli ülkeler arasına girebilmenin yolu bilgi toplumu olmaktan geçer. Bu anlamda AK PARTİ hükûmetleri olarak en büyük yatırımı eğitime yani beşeri sermayemize yapmaktayız. Yaptığımız yatırımlarla hükûmetlerimiz döneminde eğitime erişimi büyük oranda artırdık. 2012 yılında uygulamaya koyduğumuz düzenlemeyle zorunlu eğitim süresini sekiz yıldan on iki yıla çıkarttık. 25 yaş üstü nüfusta ortalama eğitim süresi 2000 yılında 5,5 iken bu düzenlemelerin etkisiyle 7,6 yıla çıkmıştır. Okula yeni başlayan çocuklarda beklenen eğitim süresi 14,4 yıldır. Eğitime erişimde dediğim gibi önemli mesafe katettik. Ancak eğitim kalitesinde henüz arzuladığımız, hedeflediğimiz noktada değiliz. PISA sonuçlarına göre Türkiye OECD ortalamasının oldukça altındadır. Ancak kaliteyi iyileştirme yönünde attığımız adımlar sayesinde Türkiye 2002 sonuçlarına göre okuma alanında 2006 sonuçlarına kıyasla en hızlı ilerleme kaydeden ülke olmuştur. Fen alanında kaydedilen ilerleme de birçok ülkenin üzerinde olmuştur. Matematikte de önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Toplam üniversite sayısı 2002 yılında 76 iken bugün bu sayıyı 176'ya çıkarttık ve bu üniversitelere gereken desteği veriyoruz. Devlet üniversitelerinde harcı kaldırarak üniversite eğitimine erişimi de kolaylaştırdık. Böylece Dünya Ekonomik Forumunun yükseköğretim sıralamasına göre 144 ülke içerisinde 50'nci sıraya yükseldik. Sıralamanın yapıldığı ilk yıl olan 2008'de ise Türkiye 72'nci sıradaydı.

Son dönemde elde ettiğimiz başarılar cesaret vericidir ancak bunu yeterli bulmuyoruz. Eğitime daha çok yatırım yaparak eğitimin kalitesini artırmaya devam edeceğiz. Hedefimiz OECD ülkeleri arasında en iyiler arasında yer almaktır

Sayın Başkan, değerli üyeler; alt yapının geliştirilmesi, ekonominin rekabet gücünün artırılması, yatırımların ve yeni iş imkânlarının yaratılabilmesi bakımından kritik önem taşımaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar alt yapıda sağlanan ilerlemenin ekonomik büyümeyi doğrudan etkilediğini göstermektedir. Örneğin yol ağında sağlanan yüzde 1'lik artışın verimliliğe 0,5 puan katkı yaptığı belirtilmektedir. Bu nedenle ekonomimizin can damarı olan ulaşım alt yapısının gelişimine bu dönemde önem verdik. Önümüzdeki dönemde de bu uğurda tabii ki daha fazladan kaynak aktarmaya çalışacağız. 2002 yılında oto yollar dâhil 6.100 kilometre civarında olarak devraldığımız otoyol ve bölünmüş karayolları ağını 2014 Ekim itibarıyla 23.522 kilometreye çıkardık. Hedefimiz 2023 yılına kadar bu bölünmüş yol uzunluğunu 36.500 kilometreye, otoyol ağı uzunluğunu ise 8 bin kilometreye çıkartmaktır. Geride kalan 12 yıllık dönemde demir yolları, hava yolları, deniz taşımacılığı ve limanlara yaptığımız yatırımlar ile ulaştırma alt yapımızın kapasitesini önemli ölçüde iyileştirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; uzun vadede işsizlik oranını daha düşük tek hanelere indirmek için yapısal sorunları çözmeyi hedefliyoruz.

Türkiye'de iş gücü piyasasındaki katılıklar istihdam artışının önündeki engellerin başında gelmektedir. Türkiye istihdam koruma mevzuatı sıralamasında OECD ülkeleri arasında ilk sıradadır. Ayrıca esnek çalışma biçimlerinden olan kısmi süreli çalışma oranı OECD ortalamasının oldukça altındadır. Orta-uzun vadede kısmi süreli çalışanların toplam istihdama oranını Avrupa Birliği seviyesine çıkartmayı hedefliyoruz.

Ülkemizde kalifiye iş gücünün yetersiz olması işsizlik oranının yapısal olarak yüksek seyretmesine sebep olmaktadır. 2014 temmuz döneminde iş gücünün yüzde 56'sı lise altı seviyededir. Ancak son yıllarda eğitim alanında yapılan reformlar sayesinde okullaşma oranlarında artış sağlanmıştır. Diğer yandan, staj imkânlarının artırılması, aktif iş gücü piyasası programlarıyla öğrencilerin iş dünyası ile teması sağlanmış, işsizlere meslek deneyimi ve iş disiplini kazandırılmıştır. İş gücünün eğitim düzeyinin artırılması önemlidir. Bu yöndeki çalışmalara tabii ki devam edeceğiz.

Ülkemizde tarımdaki çözülme ve kentleşme nedeniyle kadınların iş gücüne katılım oranının düşük olduğu bir gerçektir. Temmuz 2014'te yüzde 30,8 olan kadınların iş gücüne katılım oranı OECD ortalamasının yaklaşık yarısıdır. Kadınların iş gücüne katılımı eğitim seviyesi ile doğrudan orantılıdır. Okuma yazma bilmeyen kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 16,6 iken bu oran yükseköğrenim mezunu kadınlarda yüzde 70 civarındadır. Uzun vadede eğitim, çocuk bakımı ve esnek çalışma modellerinin yardımıyla kadınların iş gücüne katılımını yüzde 41 düzeyine çıkarmayı hedefliyoruz.

İş gücü piyasasındaki yapısal sorunların çözülmesine yönelik Ulusal İstihdam Projesi'ni yayınladık. Taraflarla uzlaşma sağlayarak uygulamaya koymayı hedefliyoruz.

Stratejimizi dört politika eksenine üzerine inşa ettik. Bu eksenleri;

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

- Eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi
- İş gücü piyasasının esnekleştirilmesi
- Kadınların, gençlerin ve dezavantajlı grupların istihdamının artırılması
- İstihdam-sosyal koruma ilişkisinin güçlendirilmesi olarak belirledik. Bu eksenlere paralel olarak 20 ara hedef ve hedeflere ulaşmak için 29 politika başlığı oluşturduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; finansal piyasaların derinleşmesi ve sermayenin tabana yayılması, yatırım ve tasarrufların daha etkin bir şekilde kullanılmasıyla büyüme potansiyelini artırmaktadır. Ancak Türkiye'de finansal piyasalar yeterli derinliğe sahip değildir. 2012 yılında sermaye piyasası değerinin gayrisafi yurt içi hâsılaya oranı dünyada ve gelişmekte olan ülkelerde sırasıyla yüzde 210 ve yüzde 82 iken Türkiye'de yüzde 69'dur.

Hükümetlerimiz döneminde sermaye piyasalarının derinleşmesi amacıyla reformlar gerçekleştirdik. Bu kapsamda İstanbul'un sadece bölgesel değil küresel finans merkezi olmasını amaçladık ve İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında bir yol haritası çizdik ve uygulamaya koyduk. Yeni bir Sermaye Piyasası Kanunu çıkardık. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, İstanbul Altın Borsası, İzmir Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasını Borsa İstanbul çatısı altında birleştirdik. Bu çabalarımız kısa sürede meyvesini verdi. İstanbul 2009 yılında Küresel Finans Merkezleri Endeksine göre 75 ülke arasında 72'nci sıradayken 2014'te 83 ülke arasında 42'nci sıraya yükselmiştir. Hedefimiz 2018 yılında ilk 25 arasında yer almaktır. 2013 yılında Türkiye'de yüzde 24, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 45 olan piyasa değerinin gayrisafi yurt içi hâsılaya oranı 2018'de yüzde 66'ya çıkartmayı amaçlıyoruz. Bu da daha çok şirketin borsaya açılması ve halka açık olan şirketlerin açıklık oranının artırılmasıyla tabii ki sağlanacaktır.

Toplam girişim sayısının yüzde 99,8'ini oluşturan KOBİ'lerin sermayeye erişimini kolaylaştıracak organize bir piyasa oluşturmayı planladık. Bu kapsamda Borsa İstanbul bünyesinde "özel piyasa" kasım ayında faaliyete geçecektir. Bu çabalarımız sonucunda Türkiye, Finansal Gelişmişlik Endeksine göre 2009 yılında 55 ülke arasında 44'üncü sıradayken 2012 yılında 62 ülke arasında 42'nci sıraya yükselmiştir. Türkiye'nin 2018 yılında Finansal Gelişmişlik Endeksinde ilk 30'da yer almasını öngörüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; enerji ithalatı cari işlemler açığındaki en önemli kalemdir. Türkiye birincil enerji kaynakları bakımından yüzde 74 oranında dışa bağımlıdır. Bu durum cari açık üzerinde ciddi bir baskı yaratmaktadır.

2013 yılında 55,9 milyar dolar olan enerji ithalatı, 2014 Ağustos ayı itibarıyla on iki aylık bazda 56,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde enerji ithalatı hariç bakıldığında cari dengenin 7,5 milyar dolar fazla verdiği görülmektedir. Bu nedenle, yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları üzerinde çalışıyor, yatırımlarımızı bu alanlara yoneltiyoruz.

2014 yılı Eylül itibarıyla toplam elektrik enerjisi kurulu gücümüzün yüzde 40,4'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmektedir. İnşa halindeki santrallerin, ki şu anda inşa hâlinde olan santrallerin yüzde 75'inden fazlası yenilenebilir enerji, özellikle hidroelektrik santrali şeklindedir, bunların da devreye girmesiyle yenilenebilir enerji toplam kurulu gücün neredeyse yarısını oluşturacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; önümüzdeki on yıllarda büyümenin belirleyicisi rekabetçi kur ve ucuz iş gücü değil, yüksek bilgi ve ileri teknoloji kaynaklı verimlilik artışı olacaktır. Bu çerçevede AR-GE faaliyetlerini desteklemeye devam ediyoruz. 2002 yılından bu yana AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payını 2'ye katlayarak 2012 yılı itibarıyla 0,9'a çıkardık. Kamu AR-GE harcamalarını artırarak ve özel sektör AR-GE harcamalarını teşvik ederek biz bu oranı 2018 yılında yüzde 1,8'e; 2023'te ise yüzde 3'e çıkarmayı hedefliyoruz. Bir yandan AR-GE harcamalarını artırırken diğer yandan özel sektörün AR-GE içindeki payını da artırıyoruz. 2002 yılında AR-GE harcamalarının yüzde 29'u özel sektör tarafından gerçekleştirilmekteydi. 2012 yılı itibarıyla bu oran yüzde 45'e çıkmış durumda. Bu alanda 2023 hedefimiz, özel kesimin AR-GE harcamaları içerisindeki payını Avrupa Birliğinde olduğu gibi yüzde 60'a çıkarmaktır.

AR-GE ve teknoloji alanında yaptığımız çalışmaların meyvesini vermeye başladığını memnuniyetle görüyoruz. Küresel İnovasyon Endeksi'nde 2009 yılında 132 ülke arasında 67'nci sırada yer alan Türkiye, bugün 143 ülke arasında 54'üncü sıraya yükselmiştir.

2002-2013 döneminde toplam patent başvuruları 6,5 katına çıkarak 12 bini aşmıştır. Marka başvuruları neredeyse 3 katına çıkarak 108 bini geçmiştir. Endüstriyel tasarım başvuruları ise 2,2 katına çıkarak 45 bine ulaşmıştır.

Böylece ülkemizde düşük teknoloji, yoğun üretim ve ihracat azalırken orta üstü teknoloji yoğun üretim ve ihracat artmıştır. Ancak, rakip ve potansiyel rakip ülkelere baktığımızda geldiğimiz seviyenin yeterli olmadığını görüyoruz. Türkiye'de üretim ve ihracatın sadece üçte 1'i yüksek ve orta üstü teknolojiden oluşmaktadır. Önümüzdeki on yıl içerisinde yüksek teknoloji ürünlerin payını yüzde 15'e çıkartmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; haksız rekabetin önlenmesi, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, ekonomide rekabet gücünün ve kamu gelirlerinin artırılması amacıyla kayıt dışılıkla etkin mücadeleye kararlılıkla devam ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Hükümetlerimiz döneminde işletmeler arası haksız rekabetin sona erdirilmesi ve sosyal güvenlik sistemimizin aktüeryal dengesinin iyileştirilmesi için kayıt dışı istihdamla mücadele kapsamında önemli mesafe katettik. Bu çabalar sonucunda kayıt dışı istihdam oranını 2002 yılındaki yüzde 52,1 seviyesinden 2014 yılı Temmuz ayı itibarıyla 15,7 puan azaltarak yüzde 36,4'e indirdik.

Benzer şekilde kayıt dışı ekonominin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payını 2003 yılından bu yana yaklaşık 6 puan azaltarak yüzde 26,5 seviyesine düşürdük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şehirleşme ve tarım sektöründeki çözümler gibi faktörlerin yanı sıra "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi" çerçevesinde attığımız adımlar ile vergi oranlarında indirim, vergi ve prim teşvikleri kayıt dışılığın azaltılmasında etkili olmuştur. Önümüzdeki dönemde kayıt dışılıkla mücadele için yeni bir eylem planını yürürlüğe koyacağız. İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla elektronik ortamda bilgi ve veri paylaşımı yapılarak elde edilen veriler, bilişim teknolojileri vasıtasıyla çapraz kontrollere tabi tutulacaktır. Böylece denetimlerin etkinliği ve sayısı artırılarak kayıt dışı ekonomiyle daha kararlı bir şekilde mücadele edilecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; uzun vadede kalıcı refah artışını belirleyen en önemli faktörlerden birisi kurumların kalitesidir. Hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirdiğimiz reformlarla Türkiye'nin kurumsal kapasitesini güçlendirdik.

Avrupa Birliğine üyelik süreci, mevzuat uyumu ve idari kapasitenin güçlendirilmesi adına yürütülen en önemli süreçlerden biridir. 2005 yılında başlayan AB'ye üyelik için katılım müzakereleri çerçevesinde bugüne kadar 14 fasıl açtık, 1 fasıl kapattık. Son on iki yılda AB'ye uyum amacıyla çıkartılan 2 binin üzerindeki mevzuat sayesinde Türkiye AB standartlarına önemli ölçüde yaklaşmıştır. Ekim 2014'te yayımlanan İlerleme Raporu'nda Türkiye'nin AB müktesebatı genel uyum düzeyine bakıldığında 26 fasılda uyum düzeyinin iyi olduğu vurgulanmaktadır. Müzakere sürecinde her ne kadar resmî olarak 14 fasıl açıp 1 fasıl kapatmışsak da gerçekte bu ifade 27-28 fasıl açıp 13-14 fasıl kapattığımızı göstermektedir. Son raporda 33 fasılın 30'unda ilerleme sağlandığı kaydedilmiştir. Hükümetimiz bu süreci kararlı bir şekilde uygulamaya devam edecektir.

2000'li yılların başında Merkez Bankasının bağımsızlığı ve üst kurulların kurulmasıyla başlayan ancak siyasi istikrarsızlık nedeniyle akim kalan reform sürecini hükümetlerimiz, kamu mali yönetimi, sosyal güvenlik sistemi, yerel yönetimler ile reel ve finansal sektörü ilgilendiren önemli reformlarla sürdürmüştür. Yapılan reformlar sayesinde rekabet gücüne, yatırım ortamına ve kurumsal altyapıya ilişkin uluslararası göstergelerde önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Dünya Ekonomik Forumunun her yıl yaptığı Küresel Rekabet Gücü Endeksi'nde Türkiye 2005 yılında 117 ülke arasında 71'inci sıradayken 2014 yılında 144 ülke arasında 45'inci sıraya yükselmiştir. Böylece 26 basamak atlamıştır. Türkiye, Küresel Rekabet Gücü Endeksi'nde bir önceki yıla göre en önemli iyileşmeleri makroekonomik ortam, yükseköğretim ve hizmet içi eğitim ile teknolojik altyapı endekslerinde göstermiştir.

Diğer yandan, Uluslararası Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre Türkiye önemli bir mesafe katetmiştir. 2002 yılında 102 ülke arasında 65'inci sırada yer alan Türkiye, 2013 yılında 177 ülke arasında 53'üncü sıraya yükselmiştir. Böylece Türkiye yolsuzluk algısı en yüksek olan yüzde 36'lık ülke grubundan yolsuzluk algısının en düşük olduğu yüzde 30'luk ülke grubuna girmiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Son, savcının kararını okumadık mı Sayın Bakanım?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Nasıl bir değerlendirme bu?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Dünya Bankasının İş Yapma Kolaylığı Endeksi'ne göre 2006 yılında 175 ülke arasında 84'üncü sırada yer alan Türkiye, 2013 yılında 189 ülke arasında 69'uncu sıraya yükselmiştir. Türkiye'nin 2018 yılında İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde ilk 50 arasında yer almasını hedefliyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz tüm bu reformlar ve elde ettiğimiz başarılarla yatırım ortamını iyileştirdik. Türkiye'ye gelen toplam uluslararası doğrudan yatırım tutarı 1980-2002 yılları arasında sadece 14,8 milyar dolar seviyesinde iken bu rakam son on-on iki yıl içerisinde 10 katına çıkarak 145,1 milyar dolara ulaşmıştır. Ülkemizde faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirket sayısı 2002 yılında yaklaşık 5 bin iken bugün 40 bini aşmıştır.

Önümüzdeki dönemde de kurumsal kapasiteyi güçlendirmek ve yatırım ortamını daha da iyileştirmek için gerekli reformları gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Bu kapsamda, AB süreci ve reform programı temel önceliklerimizdendir.

Hedefimiz, çağa ayak uyduran, geleceği okuyan, bilgi toplumuna dönüşmüş, her alanda AB standartlarını yakalamış, katma değer zincirinde yukarı çıkmış, teknoloji yoğun üretim yapan ve böylece küresel ölçekte rekabet gücü yüksek güçlü bir Türkiye'dir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sürdürülebilir büyüme sadece niceliksel büyümeyi değil niteliksel gelişmeyi de içermektedir. Bu çerçevede büyümenin kapsayıcı olması, gelir dağılımında adaletin sağlanması ve refahın bölgeler arasında dengeli dağılması önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Gelir dağılımına ilişkin göstergeler, yaşanan hızlı büyüme sürecinin toplumun tüm kesimlerine olumlu yansıdığını, toplumsal refahın artarken toplumun farklı kesimlerine daha adil bir şekilde dağıldığını göstermektedir. 2002

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

yılında en zengin yüzde 10'luk kesimin ortalama geliri en yoksul yüzde 10'luk kesimin gelirinin 18,3 katı iken yoksul kesimin geliri daha fazla artarak 2013 yılında bu oran 11,9 katına gerilemiştir.

Gelir dağılımındaki adaletin en önemli ölçüsü olan Gini katsayısı 2002'deki 0,44 olan değerinden 2013 yılında 0,38'e gerilemiştir. Türkiye'deki bu iyileşmeye karşılık küresel kriz sonrasında birçok ülkede gelir dağılımı daha da bozulmuştur.

Hükümetlerimiz döneminde sağlanan istihdam, eğitim ve sağlık alanında yapılan reformlar ile sosyal destek programları sayesinde yoksulluk azalmış ve vatandaşlarımızın yaşam standartları göreceli olarak iyileşmiştir. Nitekim İnsani Gelişim Endeksi'nde 2000 yılında 80'inci sırada yer alan Türkiye, 2013 yılında 69'uncu sıraya yükselmiştir. Yüksek insani gelişmiş ülkeler grubunda Çin ve Azerbaycan'dan sonra en hızlı gelişmeyi gösteren ülke Türkiye olmuştur.

Bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarını azaltmak amacıyla GAP, DAP, KOP ve DOKAP kapsamındaki 35 ilimize 2002-2014 döneminde 2014 fiyatlarıyla 93,2 milyar liralık kaynak aktarılmıştır. Bu projelerin kurumsal alt yapısını güçlendirmek amacıyla GAP Bölge Kalkınma İdaresine ilave olarak Konya'da KOP, Erzurum'da DAP, Giresun'da DOKAP bölge kalkınma idarelerini kurduk. Ayrıca yerel potansiyel ve dinamizmi harekete geçirmek üzere 26 kalkınma ajansını kurduk ve faaliyete geçirdik. GAP, DAP, KOP ve DOKAP için hazırladığımız eylem planlarıyla bölgesel kalkınmaya hız kazandırıyoruz.

Yaptığımız yatırımlarla GAP bölgesindeki istihdamı artırdık. Son altı yıllık dönemde bölgede 584 bin yeni istihdam sağladık. Böylece bölgedeki işsizlik oranını 2007 yılındaki yüzde 16,9 seviyesinden 2013 yılında yüzde 14,5'e düşürdük.

Önümüzdeki dönemde bölgesel kalkınmada, sosyal adaleti önceliklendiren, dengeli kalkınmayı ve rekabet edebilirliği güçlendiren yaklaşımlarımız devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu reform gündemimiz, kararlı ve istikrarlı siyasi irademiz ve iddialı hedeflerimiz Türkiye'yi çok geçmeden yüksek gelirli ülkeler grubuna taşıyacaktır. Sağlam makroekonomik temellerimiz sayesinde orta ve uzun vadede geleceğe umutla bakıyoruz. Türkiye, genç ve dinamik nüfusu, siyasi istikrarı ve gerçekleştirdiğimiz tüm bu reformlarla geleceğe emin adımlarla yürümeye devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu bölümünde, 2013 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı'na ilişkin büyüklükleri sizinle paylaşmak istiyorum.

Bu çerçevede 2013 yılında: Bütçe giderlerinin 408,2 milyar, bütçe gelirlerinin 389,7 milyar, bütçe açığının 18,5 milyar, faiz dışı fazlanın 31,4 milyar olarak gerçekleşmiş olduğunu görüyoruz.

Bu rakamların gayrisafi yurt içi hasılaya oranı: Bütçe giderleri yüzde 26,1, bütçe gelirleri yüzde 24,9, bütçe açığı yüzde 1,2, faiz dışı fazla yüzde 2 düzeyindedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; geçen yılki bütçe sunuş konuşmamda Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ile Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu'nda yer alan tespit, öneri ve eleştirilere dair genel bir değerlendirme yapmıştım. Bu raporlarda bahsedilen haklı tespit ve eleştiriler için yoğun bir çalışma başlattığımızı, gerekli mevzuat ve uygulama değişiklikleri için hazırlıklar yürüttüğümüzü belirtmiştim. Bu bağlamda, yapmış olduğumuz temel çalışmalar hakkında size kısaca bilgi vermek istiyorum:

2012 yılı raporlarında yer alan ve bizim de katıldığımız eleştirilerden biri kamu idarelerine ait taşınmazların değerlendirme işlemlerinin tamamlanamaması ve muhasebe kayıtlarına yansıtılamaması idi. Bu eleştiri üzerine 2014 yılında ikincil mevzuatta değişiklik yaparak taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmesine imkân sağladık.

Bakanlığımızca geliştirilen Bilişim Projesi sayesinde 2014 yılı ekim ayında tapuda Hazine adına tescilli taşınmazların tamamının envanter işlemini tamamladık. Bu anlamda 3 milyon taşınmazın 2,8 milyonunu muhasebe kayıtlarına girdik. Kalan taşınmaz kayıtlarını ise kasım ayı içerisinde gerçekleştireceğiz. Böylece en önemli Sayıştay eleştirilerden bir tanesini biz gidermiş oluyoruz.

Söz konusu ikincil mevzuat değişikliği ile genel yönetim içindeki diğer kamu idarelerine ait taşınmazların da envanter ve değer tespitinin yapılarak muhasebe kayıtlarına alınmasına imkân sağladık.

Muhasebe yönetmeliklerinde yapılacak değişiklik ile 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren tahsisli taşınmazların da muhasebe kayıtlarında izlenmesi mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; geçen yıl raporlarda yer alan diğer bir eleştiri genel bütçeli idarelerin bazı mali tabloları üretmedikleri hususuydu. Hatırlarsınız geçen yıl bütçe sunuş konuşmamda bu konunun Sayıştay ile Bakanlığımız arasında ilgili mevzuatın farklı yorumlanmasından kaynaklandığını ifade etmiştim. Bu soruna kalıcı bir çözüm bulmak için Sayıştay ile ortak bir çalışma grubu oluşturduğumuzu belirtmiştim.

Söz konusu grubun çalışmaları sonucunda genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin kurumsal hesap verebilirliğine katkı sağlayacak mevzuat ve bilişim alanındaki değişiklik ihtiyaçlarını tespit ettik. Bu kapsamda Bakanlığımızca hazırlanan genel yönetim muhasebe yönetmeliği ile merkezî yönetim muhasebe yönetmeliği taslaklarını görüş için Sayıştaya gönderdik. Her ne kadar bu geçiş için üç yıl bize verildi ise de, söz konusu yönetmelik değişikliklerinin yürürlüğe girmesiyle birlikte 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren, yani neredeyse bir yıl sonra, genel bütçe

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

kapsamındaki kamu idareleri mevzuatta öngörülen temel mali tabloların hepsini özel bütçeli idarelerde olduğu gibi Sayıştaya sunabilecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2013 yılı raporlarında yer verilen bir diğer konu uluslararası standartlar çerçevesinde mali istatistik tanımının yapılmadığı, bu istatistiklerin hazırlanma ve yayımlanmasına ilişkin esasların belirlenmediği idi. Bu alanda referans kabul edilen dokümanları ve uluslararası standartların uygulamalarını inceledik. Yaptığımız incelemeler neticesinde mali istatistik kavramının tanımlandığı, temel ilkelerin açıklandığı, hazırlanma ve yayımlanmasına ilişkin esasların belirlendiği yönetmelik taslağını hazırlayarak görüş için Sayıştaya gönderdik. Bu anlamda da tabii ki önemli bir eksikliği gidermiş olacağız.

Mevcut durumda uyguladığımız uluslararası standartları, tanım, temel ilkeler, konsolidasyon ile mali istatistik tablo açıklamaları gibi hususlarda uygulanacak esasları belirleyen bir yönetmeliğe dönüştürmüş olacağız. Tabii ki, eminim diğer hususlar da vardır ama Maliye Bakanlığı bütçesi görüşülürken veya geneli üzerinde yapılan görüşmelerde tabii ki diğer hususları da tartışırız. Ben burada sadece önemli sisteme ilişkin hususları bu konuşmamda değerlendirdim ama diğer spesifik hususları tabii ki konuşacağız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi sizlerle 2014 yılının ilk dokuz aylık gerçekleştirmeleri ile 2014 yıl sonu gerçekleşme tahminlerimizi paylaşmak istiyorum:

Yılın ilk dokuz aylık dönemde bütçe giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,5 oranında artarak 325,4 milyar lira olmuştur. Buna göre bütçe giderleri 2014 yılı bütçesinde öngördüğümüz çerçevede gerçekleşmiş ve başlangıç ödeneğinin yüzde 74,6'sına ulaşılmıştır.

Bütçe gelirlerine bakacak olursak yılın ilk dokuz ayında merkezi yönetim bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,1 oranında artarak 313,5 milyar lira olmuştur. Bu oran 2014 yılının tamamı için öngördüğümüz yüzde 3,5'lik artışın 2 katından fazladır.

Vergi gelirleri 2014 yılının ilk dokuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,7 oranında artarak 258,7 milyar liraya ulaşmıştır. Vergi gelirlerindeki artış oranı 2014 yılı için öngörülen yüzde 6,8'lik artış oranının üzerindedir.

Bu yılın ilk dokuz ayında bütçe 11,9 milyar lira açık, 26,3 milyar lira faiz dışı fazla vermiştir. Hatırlayacağınız üzere 2014 yılı bütçesini hazırlarken bütçe açığı hedefimizi 33,3 milyar lira, faiz dışı fazla hedefini ise 18,7 milyar lira olarak belirlemiştik. Buna göre bütçe açığındaki gerçekleşme oranı yüzde 35,9 olmuştur. Yani yılın ilk dokuz ayında bütçe açığı hedefimizin yaklaşık üçte 1'i civarında gerçekleşmiştir. Yılın ilk dokuz ayındaki faiz dışı fazla ise başlangıç hedefinin yüzde 40,5 üzerindedir. Bu sonuçlar 2014 yılında bütçe performansımızın başarılı olduğunun apaçık göstergeleridir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yılın ilk dokuz ayındaki gerçekleştirmeler ve yıl sonuna ilişkin temel varsayımlarımız ışığında 2014 yılında bütçe giderlerinin 448,4 milyar lira, bütçe gelirlerinin ise 424 milyar lira olacağını öngörüyoruz. Buna göre, bütçe açığının 24,4 milyar lira ile başlangıç bütçe açığı tahmininin yaklaşık 8,8 milyar lira altında, faiz dışı fazlanın ise 25,8 milyar lira ile başlangıç hedefinin 7,1 milyar lira üstünde olacağını öngörüyoruz.

Söz konusu bütçe büyüklüklerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranlarının ise şu şekilde olacağını öngörüyoruz: Bütçe giderleri yüzde 25,4, bütçe gelirleri yüzde 24, bütçe açığı yüzde 1,4, faiz dışı fazla yüzde 1,5.

Bu rakamlar bütçe açığı ve faiz dışı fazla hedeflerinde gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak sırasıyla 0,5 ve 0,4 puanlık iyileşmeye tekabül etmektedir. Bu iyileşmede bütçe giderlerini kontrol altında tutmamız ve bütçe gelirlerinde hedefin üstünde bir performansın gerçekleşmesi etkili olmuştur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; hatırlayacağınız üzere 2014 yılı bütçesini size sunarken bu bütçenin bir seçim bütçesi olmayacağını ifade etmiştim. 2014 yılı ilk dokuz aylık bütçe gerçekleştirmeleri ile yılın tamamı için öngördüğümüz harcama tahminleri bu sözlerimin en somut kanıtıdır. 2014 yılının tamamında bütçe giderlerinin 2014 yılı başlangıç bütçesinde öngördüğümüz rakamın sadece yüzde 2,8 üzerinde gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz.

Yerel seçimler ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri olmak üzere 2014 yılında iki seçimi gerçekleştirmemize ve önümüzdeki yıl bir genel seçim olmasına rağmen bütçe giderleri önemli ölçüde kontrol altında kalmıştır. Bu da mali disipline verdiğimiz önemin en büyük kanıtıdır.

Bütçe gelirlerinde tahminin üzerinde seyreden başarılı bir performans sayesinde bu yıl kamu maliyesinde hedefin üzerinde bir performans yakalayacağımızı öngörüyoruz.

2014 yılı sonunda bütçe gelirlerinin bütçe tahminimizin 20,8 milyar lira üzerinde gerçekleşerek 424 milyar liraya ulaşacağını tahmin ediyoruz.

2014 yılı sonunda vergi gelirlerinin 351,6 milyar, vergi dışı gelirlerin ise 72,4 milyar lira olarak gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2014 yılında merkezi yönetim bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 1,9 yerine yüzde 1,4 oranında, genel devlet açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 1,1 yerine yüzde 0,8 oranında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Bu oranlar ile Türkiye uluslararası arenada imrenilecek bir konumda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

olacaktır. İki küçük Avrupa Birliği üyesi yani Estonya ve Lüksemburg'u saymazsak, Türkiye -Almanya'dan sonra Avrupa'da en iyi bütçe açığı oranına sahip 2'nci ülkedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu bölümünde sizlere 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hakkında bilgi vermek istiyorum. 2015 yılı bütçesi, 62'nci Hükümetimizin ilk, AK PARTİ hükümetlerinin ise 13'üncü bütçesidir.

2015 yılında hepimizin malumu olduğu üzere ülkemizde genel seçimler gerçekleşecek. Ancak biz tıpkı 2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da sıkı maliye politikası uygulamalarına devam edeceğiz.

2015 yılı bütçemizi 2015-2017 Orta Vadeli Programı ve Orta Vadeli Mali Plan'da yer alan temel ilke ve esaslar üzerine inşa ettik. Bu kapsamda temel amacımız enflasyonla mücadeleye kararlılıkla devam etmek ve cari işlemler açığını tedricen düşürerek büyümeyi artırmaktır.

Bu çerçevede maliye politikamızın önceliklerini şöyle sıralayabiliriz:

Kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek.

Kamu mali sisteminin ihtiyaç duyduğu gelirleri sağlıklı ve sürekli kaynaklardan elde etmek.

Haksız rekabetin önlenmesi, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, ekonomide rekabet gücünün ve kamu gelirlerinin artırılması amacıyla kayıt dışılıkla mücadeleye kararlılıkla devam etmek.

Kamu yatırımlarının, büyümeye, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, bölgelerin gelişme potansiyellerini harekete geçirmeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısını azami seviyeye çıkarmak.

Tarımsal destekleme amacıyla yapılan transferleri etkinlik, verimlilik ve katma değerin artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirmek.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı merkezî yönetim bütçesini hazırlarken Orta Vadeli Program'da kamuoyuna açıkladığımız makroekonomik verileri baz aldık. Buna göre gayrisafi yurt içi hasıla 1 trilyon 945 milyar lira, büyüme oranı yüzde 4, TÜFE -yıl sonu- yüzde 6,3, deflatör yüzde 6, ithalat 258 milyar dolar, ihracat 173 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir.

2015 yılı bütçesinde öngördüğümüz temel büyükler ise şöyledir: Bütçe giderleri 472,9 milyar lira, faiz hariç giderleri 418,9 milyar lira, bütçe gelirleri 452 milyar lira, vergi gelirleri 389,5 milyar lira, bütçe açığı 21 milyar lira, faiz dışı fazla 33 milyar lira.

Öncelikle şunu belirtmek isterim: 2015 yılı bütçesi, bir seçim bütçesi olmayacak. Önümüzdeki yıl gerçekleşecek genel seçimlere rağmen biz 2015 yılında bütçe giderlerini 2014 yılı sonu tahminine göre sadece yüzde 5,5 oranında artırmayı hedefliyoruz. Bu sayede 2014 yılında millî gelire oran olarak yüzde 1,4 oranında gerçekleşmesini öngördüğümüz merkezî yönetim bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2015 yılında yüzde 1,1'e düşürmeyi hedefliyoruz.

472 milyar 943 milyon lira olarak belirlenen 2015 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ise şöyledir: Personel giderleri 119,2 milyar lira, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri 20,3 milyar lira, mal ve hizmet alım giderleri 41,2 milyar lira, cari transferler 176,4 milyar lira, sermaye giderleri 41 milyar lira, sermaye transferleri 6,8 milyar lira, borç verme 10,5 milyar lira, yedek ödenekler 3,6 milyar lira, faiz giderleri 54 milyar lira.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılında merkezî yönetim bütçe gelirlerinin yüzde 6,6 oranında artarak 452 milyar liraya ulaşacağını tahmin ediyoruz. Bu artış oranı yüzde 10,2 olarak öngördüğümüz nominal gayrisafi yurt içi hasıla büyümesinin altındadır. Bu da 2014 yılında yüksek tutarlarda gerçekleşeceğini tahmin ettiğimiz vergi dışı gelirlerin baz etkisinden kaynaklanmaktadır. Zira vergi gelirlerinin 2015 yılında 2014 yılı sonu gerçekleşme tahminine göre yüzde 10,8 oranında artarak 389,5 milyar liraya ulaşacağını tahmin ediyoruz. Bu oran da nominal gayrisafi yurt içi hasıladaki artışın biraz üzerinde ama genel anlamda paralellik arz etmektedir.

Görüldüğü üzere 2015 merkezî yönetim bütçe gelir tahminlerimiz her yıl olduğu gibi bu yıl da gerçekçi ve tutarlıdır.

2015 yılı merkezî yönetim bütçe vergi gelirlerinin alt kalemleri ise şu şekildedir: Gelir vergisi 82,3 milyar lira, kurumlar vergisi 36,1 milyar lira, ÖTV 94 milyar lira, dâhilde alınan KDV 44,2 milyar lira, ithalde alınan KDV 75,1 milyar lira.

2015 yılında sürdürmeye devam edeceğimiz mali disiplinle hem bütçe performansında hem de borç dinamiklerinde iyileşme sağlamayı hedefliyoruz. Bu politikalar sayesinde genel devlet açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2014 yılı için öngördüğümüz yüzde 0,8'den 2015 yılında yüzde 0,5'e indirmeyi, 2017 yılında ise yüzde 0,1 ile genel devlet fazlası vermeyi hedefliyoruz. Genel yönetim borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranını 2014 yılında yüzde 33,1 seviyesinden 2015 yılında yüzde 31,8'e, 2017 yılında ise yüzde 28,5'e düşürmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu bölümünde sizlere 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin bazı özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Bütçede temel önceliğimiz yine eğitim olacaktır. 2015 yılında, eğitim, öncelikli alanlarımızın başında olmaya devam ediyor. Eğitime ayrılan payı iktidarımız döneminde her yıl kademeli bir şekilde artırdık. Bu yıl da eğitime

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

ayırduğumuz kaynağı 2014 yılı bütçesine göre yüzde 11,5 oranında artırarak 87,5 milyar liraya çıkartacağız. Böylece eğitime ayırdığımız kaynağın tüm bütçe giderlerine oranı 2002'ye göre 2 katına çıkarak yüzde 18,5'e ulaşacaktır. Başka bir ifadeyle, vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 22,5'ini eğitime harcayacağız.

Bu yıl başlattığımız yeni bir düzenleme ile özel okullarda öğrenim göreceğ öğrencilerimize yönelik eğitim ve öğretim desteğini hayata geçiriyoruz. Böylece, devlet okullarında sınıf mevcudunu azaltmayı, özel okulların eğitimdeki payını artırmayı ve eğitimin kalitesini iyileştirmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda özel okullarda eğitim ve öğretime devam edecek öğrencilerimize 2.500-3.500 Türk lirası arasında değişen tutarlarda destek sağlıyoruz. Bu amaçla 2015 yılı için bütçesine 625 milyon liralık ödenek tahsis ettik.

Nitelikli iş gücü açığını azaltmak ve ara eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarına öğrenci başına 4.500 ila 5.500 TL arasında destek veriyoruz. 2015 yılı bütçesinde Millî Eğitim Bakanlığına yüzde 11,3'lük artışla 62 milyar lira ödenek tahsis ettik. Öte yandan eğitimde kaliteyi artırmak için uygulamaya koyduğumuz FATİH Projesi'ne bu yıl 1,4 milyar lira kaynak ayırdık.

2015 yılında ilköğretim ve ortaöğretim programlarına devam eden yaklaşık 320 bin öğrenciye burs sağlıyoruz. 2002 yılında ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen 12,6 lira burs tutarını yaklaşık 12 katına çıkarak 2014 yılında 146 liraya yükselttik.

İlkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yardımlarımızın yanı sıra ücretsiz kitap dağıtımı ve taşınmalı eğitime de devam ediyoruz. 2015 yılı bütçesinde bu faaliyetlerimiz için toplam 3,5 milyar lira kaynak tahsis ediyoruz.

Yılda 2 defa yapılan temel öğretimden ortaöğretime geçiş sınavlarına giren 8'inci sınıf öğrencilerimizin bütün sınav giderlerini karşılıyor. Bu amaçla 2015 yılı bütçesinde 65 milyon liralık bir ödenek ayırdık.

İlkokul öğrencilerimize süt içme alışkanlığını kazandırmak ve çocuklarımızın sağlıklı gelişimlerini sağlamak amacıyla Okul Sütü Programı'nı desteklemeye devam ediyoruz. 2014 yılında 5,6 milyon öğrencimize yaklaşık 270 milyon kutu süt dağıttık. 2015 yılında Okul Sütü Programı için bütçede 182 milyon lira ödenek öngördük.

Üniversitelerin bütçesini 2015 yılında 18,5 milyar liraya çıkartıyoruz. Böylece üniversitelerin bütçesi 2002 yılında yükseköğretime aktarılan kaynağın 7 katından fazlasına ulaşmış olacaktır.

2015 yılı bütçesinde yaklaşık 1,4 milyon üniversite öğrencisinin burs ve öğrenim kredisi için 4,8 milyar lira kaynak ayırıyoruz. 2002 yılında yükseköğretim öğrencilerine verilen aylık 45 lira burs ve kredi tutarını yaklaşık 7 katına çıkarak 2014 yılında aylık 300 lira yaptık. 2015 yılı burs tutarları ise bu yılın sonuna kadar açıklanacaktır.

Bunların yanı sıra devlet yurtlarında kalan üniversite öğrencilerine beslenme yardımı amacıyla 2015 yılında 625 milyon lira kaynak ayırıyoruz. Bu öğrenciler için 2002 yılında 11 TL olan beslenme yardımı 2014 yılında yaklaşık 20 katına çıkarılarak 220 lira olmuştur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; daha kaliteli hizmet için sağlığa daha fazla kaynak ayırıyoruz. Vatandaşlarımızın yaşam kalitesini ve ekonomimizin rekabet gücünü artırmak için sağlık yatırımlarına büyük önem verdik, vermeye de devam edeceğiz. Sağlık alanındaki harcamalarımızı tıpkı eğitim alanında olduğu gibi yıldan yıla artırıyoruz.

Bu yıl da kamu sağlık harcamaları eğitimden sonra bütçede en büyük 2'nci harcama kalemi olmaya devam etmektedir. 2015 yılında sağlık için ayrılan kaynak sosyal güvenlik sistemi üzerinden verilen kaynak dâhil olmak üzere 80,9 milyar liradır.

Hükümetlerimiz döneminde vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimiyle bu hizmetlerin kapsam ve kalitesini artırdık. Aile hekimliği uygulaması, genel sağlık sigortası gibi ilklere imza attık. 2015 yılında aile hekimliği uygulaması için bütçede 4,8 milyar lira kaynak ayırdık.

Sağlıkta gerçekleştirdiğimiz reformlar ve sağlık hizmetlerine ayırdığımız kaynak sayesinde sağlık göstergelerinde önemli iyileşmeler elde ettik. 2002 yılında yetmiş iki yıl olan doğumda beklenen yaşam süresi 2013 yılında yetmiş yedi yıla çıkmıştır. Bebek ölüm oranı da yıllar itibarıyla düşüş göstererek binde 31,5'ten binde 7,8'e, anne ölüm oranı ise on binde 6,4'ten on binde 1,6'ya inmiştir.

Önümüzdeki dönemde sağlık hizmetlerinde kaliteyi daha da artırarak maliyet/etkinlik oranını azaltmak, değişen nüfus dinamiklerine yönelik hizmet sunmak amacıyla tabii ki yeni projeleri hayata geçireceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yatırımlara daha fazla kaynak ayırıyoruz. Kamu yatırımlarını büyümeyi artırma, özel kesim yatırımlarını destekleme, istihdamı ve ülke refahını artırma amacıyla etkili bir araç olarak kullanmaya devam edeceğiz.

2015 yılında yatırım ödeneklerini bir önceki yılın başlangıç ödeneğine göre yüzde 9,3 oranında artırarak 48,4 milyar liraya çıkartıyoruz. Bu 2014 yılı gerçekleşme tahminine göre bir miktar düşüşü ifade etmektedir. Ancak, önceki yıllarda olduğu gibi 2015 yılında da muhtemelen gelir performansına bağlı olarak yatırımlara daha fazla kaynak aktarılacaktır.

2015 yılında yatırım ödeneklerini 2002'ye oranla 6 katına çıkartmış oluyoruz. Böylece 2002 yılında yüzde 6,6 olan yatırım harcamalarının bütçe içindeki payı 2015 yılında yüzde 10,2'ye çıkmış olacaktır. Öte yandan, 2014 yılında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

kamulaştırma hariç toplam kamu sabit sermaye yatırımları 75,6 milyar lira iken 2015 yılında bu tutarı yüzde 17'lik artışla 88,5 milyar liraya yükselteceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; iktidarımız döneminde kamu görevlilerimizi ve emeklilerimizi gözeterek onların yaşam standartlarını yükseltmeye çalıştık. 2002-2014 döneminde ücret ve maaşlar enflasyonun oldukça üzerinde artmıştır.

Nitekim aile yardımı ödeneği dâhil en düşük memur maaşı 2002 Aralık ayında 392 lira iken bu rakam 2014 Ekim ayında 2.025 liraya çıkmış ve artış oranı yüzde 416,8 olmuştur. Net asgari ücret 2002 Aralık ayında 184 lira iken bu rakam 2014 Ekim ayında 891 liraya çıkmış ve artış yüzde 383,6 olmuştur. En düşük SSK emekli aylığı 2002 Aralık ayında 257 lira iken bu rakam 2014 Ekim ayında 1.047 liraya çıkmış ve artış yüzde 307,4 olmuştur. Bu dönemde enflasyon ise yüzde 177 olarak gerçekleşmiştir.

Bu maaş tutarları ve artış oranlarıyla bu dönemde gerçekleşen enflasyona bakıldığında emekli ve dar gelirli vatandaşlarımızın harcanabilir gelirinde önemli bir artış olduğu görülecektir. En düşük memur maaşı ve net asgari ücret ile satın alınabilen temel tüm ürün miktarları 2002-2014 kıyaslaması bunu açıkça göstermektedir. Bu tabloları zaten veriyoruz, tabloların detaylarına müsaade ederseniz girmeyeyim, sadece bir örnek vereyim: Aralık 2002'de en düşük devlet memuru aylığıyla çalışan bir kişi evine 386 kilo ekmek, 45 kilo et ve 304 kilo süt alabiliyorken şimdi 621 kilo ekmek, 67 kilo et ve 746 litre süt alabilmektedir.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kaç paradan alıyor bu eti?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kendi döneminizi niye mukayese etmiyorsunuz Sayın Bakan, hep 2002?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 2013 yılında yapılan toplu sözleşme görüşmeleri sonrasında kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik malî ve sosyal haklara ilişkin 2014-2015 yıllarını kapsayan ikinci dönem toplu sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme uyarınca çalışanlarımızın maaş ve ücretlerinde 2015 yılı Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 3 artış yapılacaktır. Bunun yanı sıra 2015 yılının birinci yarısında gerçekleşen TÜFE oranının yüzde 3'ü aşması hâlinde aradaki fark 2015 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere ayrıca ücretlere yansıtılacaktır. 2015 yılı bütçesi sosyal yönü güçlü bir bütçedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; iktidara geldiğimiz günden bu yana sosyal yardımlar alanında reform olarak nitelendirebileceğimiz birçok yeni uygulamayı hayata geçirdik, sosyal yardım programlarını çeşitlendirdik. 2015 yılında sosyal harcamalar için ayırdığımız kaynak miktarını 32,9 milyar liraya çıkardık.

Sosyal yardımlar alanında yapılan çalışmalara 2015 yılı bütçesinden ayrılan birçok kalem var. Ben bunların detaylarına müsaade ederseniz girmeyeyim. Sadece engelli vatandaşlarımızın hayat kalitesini artırmak için uygulamaya koyduğumuz engelli evde bakımı için 4,5 milyar lira, geliri asgari ücretin üçte 1'inden az olan 65 yaş üstü yaşlılarımıza, bakıma ihtiyacı olan engelli vatandaşlarımıza ve engelli vatandaşlarımızın yakınlarına bağladığımız aylıklar için 3,9 milyar lira ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sosyal güvenlik sistemini 2015 yılında da desteklemeye devam edeceğiz. 2015 yılı bütçemizde cari transferler altında yer alan sosyal güvenlik kurumlarına yapılacak transferleri 80,6 milyar liraya çıkarıyoruz.

Öte yandan, sosyoekonomik gelişmişlik endeksi dikkate alınarak belirlenen elli iki ilimizdeki 10 ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine uygulanmakta olan 5 puanlık teşvike ilave olarak geçen sene 6 puan işveren prim teşviki de getirilmişti. Söz konusu prim teşviki uygulamaları için bu yıl bütçede toplam 9,4 milyar liralık ödenek öngördük. Sosyal Güvenlik Kurumuna 2015 yılında açık finansmanı için yapılacak transfer tutarını 18,1 milyar lira olarak öngördük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tasarrufları teşvik etmeye devam edeceğiz. Sürdürülebilir büyüme oranını yükseltmek için yurt içi tasarruflarını artırmak zorundayız. Bu amaçla bireysel emeklilikte teşvik sistemini değiştirip 1 Ocak 2013 itibarıyla Doğrudan Devlet Katkısı Sistemine geçtik. Yeni sistemle katılımcı sayısı 2014 Ekim itibarıyla 4,9 milyon kişiye, fon büyüklüğü ise 33,7 milyar liraya ulaşmıştır. Bugüne kadar bireysel emeklilik sistemine devlet katkısı olarak - yani 2013 başından bu yana- toplam 2,6 milyar liralık bir ödeme gerçekleştirdik. 2015 yılı Merkezî Yönetim Bütçesinde söz konusu sistem için 2,4 milyar lira ödenek ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı bütçesiyle tarımı desteklemeye devam edeceğiz. Tarım sektörümüz, ülke ekonomisi açısından lokomotif sektörlerden birisidir. Hükûmet olarak, tarım sektörünü kalkınmaya destek olacak, hayat standardını yükseltecek, kaynakların etkin ve verimli kullanılmasına olanak sağlayacak, ülke ekonomisine daha fazla katma değer verecek bir sektör hâline getirmeyi hedefliyoruz.

Bu amaçlara ulaşmak için 2015 yılı bütçemizde tarımsal desteklemeler için 2,6 milyar lirası alan bazı tarımsal destekleme hizmetleri; 3,1 milyar lirası fark ödemesi destekleme hizmetleri; 3 milyar lirası hayvancılık destekleme hizmetleri; 1,3 milyar lirası diğer tarımsal destekleme hizmetleri ödemeleri olmak üzere toplam 10 milyar lira kaynak ayırdık. Tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT'lerin finansmanı da dâhil tarıma toplamda 13,1 milyar liralık kaynak ayırdık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Bu yıl tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini engelleyen önemli bir düzenlemeye imza attık. Tarım arazilerinin toplulaştırılması ile tarımda ölçek ekonomisine geçişi teşvik ederek verimliliği artırmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 bütçesiyle AR-GE faaliyetlerini teşvik etmeye devam edeceğiz. Ekonomik büyümeyi etkileyen birçok faktör bulunmakla beraber çağımızda teknolojik yeniliklerin ve inovasyonun bu faktörlerin içerisinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Rekabet avantajı ve verimlilik artışı sağlama, yurt dışı sermayeyi çekme, katma değeri yüksek ürünleri üretme gibi ülke ekonomisi açısından birçok avantajı olan AR-GE harcamaları için 2015 yılı bütçesinde araştırma projelerine yaklaşık 2,8 milyar lira ödenek öngörülmüştür. TÜBİTAK'ın 2014 yılından 2015 yılına devredeceğini öngördüğümüz yaklaşık 400 milyon lira dikkate alındığında 2015 yılında AR-GE harcama kapasitesi 3,2 milyar lira olacaktır.

Yerel yönetimlere 2015 bütçesiyle daha fazla kaynak aktaracağız. Hükümetlerimiz döneminde, kamu hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlere daha çok görev ve sorumluluk vererek merkezden yürütülen birçok hizmetin yerelden daha etkin ve verimli sunulmasını sağladık. Bu amaçla yerel yönetimlere bütçeden ayrılan kaynak miktarı da artırılmıştır. 2015 yılı bütçesinde mahalli idarelerin gelir payı 44,7 milyar lira olarak öngörülmüştür. Bu, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 15'lik bir artış ifade etmektedir.

Öte yandan, sokak aydınlatma, köy hizmetleri personeli maaş ve diğer ödemeleri, KÖYDES, SUKAP, belediyelere verilen denkleştirme ile belediye katı atık ve atık su arıtma tesisleri desteği için yaklaşık 3,5 milyar lira ödenek öngörülmüştür. Böylece merkezî yönetim bütçesinden yerel yönetimlere ayırdığımız kaynak tutarı 48,2 milyar lira olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı bütçesi mali disiplini temel alan, ekonomik büyüme ve kalkınmayı hedefleyen, cari açığı azaltmaya yönelik tedbirleri içeren bir bütçedir. 2015 yılı bütçemiz şeffaf ve gerçekçi bir bütçedir. Bununla birlikte bütçemizi daha şeffaf ve halkımız tarafından daha iyi anlaşılabilen bir yapıya kavuşturmayı hedefliyoruz. Bu amaçla 10'uncu Kalkınma Planı'nda yer verdiğimiz Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı kapsamında Bakanlığımızca kamu hizmetlerini program yapısıyla ele alan bütçe yapısına geçiş için çalışmalar sürdürülmektedir. Bu yeni bütçe yapısıyla bütçemizin kamu hizmet programlarını gösterecek şekilde yeniden tasarlanmasını ve Hükümetimizin öncelikleri ile bu önceliklere ayrılan kaynakların halkımız tarafından daha anlaşılır kılınmasını amaçlıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bütçeyle ilgili genel sunumunuz devam ediyor, arkadaşlar da dinliyor. Özellikle bundan sonraki bölümü, Maliye Bakanlığının, Bakanlığınız bütçesinde de ayrıca gelir politikaları değerlendirileceği için daha özetleyebilirsiniz memnun oluruz. Bir buçuk saat oldu, bekliyoruz.

Buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ben Değerli Başkanın önerisini dikkate alayım müsaadenizle.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Başkanım, takip ediyoruz.

BAŞKAN – Ediyoruz elbette.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Takdir Komisyonun yani benden kısaltmamı istiyorsanız, kısaltacağım. İlk defa bir süre sınırıyla karşı karşıya kalıyoruz yani daha önce hiç böyle bir şey yaşandı mı bilmiyorum.

BAŞKAN – Yok yok, Sayın Bakanım buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dinliyoruz

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muhalefetin sesini kısıtınız, iktidarın sesini de kısıyorsunuz..

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, değerli üyeler; gelir politikalarımızı, ekonomik gelişmeleri dikkate alarak, 2023 hedefleri çerçevesinde, sürdürülebilir büyümeyi destekleme, istihdam artışını gerçekleştirme, mali kazanımları devam ettirme, yurt içi tasarruf oranlarını artırma ve cari açığı azaltma hedefleri kapsamında, sosyal amaçlarla uyumlu olarak yürüteceğiz.

Bu çerçevede 2015 yılında gelir politikalarımızın yürütülmesi sırasında dikkate alacağımız temel amaçlar şunlardır:

Vergi mevzuatını modern ve adil bir yapıya kavuşturma.

Kayıt dışı ekonomi ile mücadele.

İstihdamı artırma, yatırım ve rekabet ortamını iyileştirme.

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerini destekleme.

Yurt içi tasarruf oranlarını artırma.

Bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını azaltma.

Sosyal ve çevresel gelişimi destekleme.

Konuşmamın bundan sonraki kısmında bu amaçlarımız çerçevesinde gelir politikalarımız ve uygulamalarımız hakkında çok kısa bir şekilde bilgi vermeye çalışacağım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükümetlerimiz döneminde vergi mevzuatının daha adil, daha basit ve anlaşılabilir bir yapıya sahip olması için ve vergi tabanının genişletilmesi için bazı çalışmalar yaptık. Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nı yüce Meclisimize sunduk. Bu tasarının şu anda alt komisyonda görüşülmeye başlanması bizi oldukça sevindirmiştir. Onun için de değerli Komisyonumuza teşekkür ediyorum. Daha önce bunun sunuşunu yaptığım için, bu tasarıya ilişkin detaylara girmeyeyim.

Vergi Usul Kanunu Tasarısı taslağı üzerinde çalışıyoruz. Mevcut Vergi Usul Kanunu'muz 1961 yılında yürürlüğe girmiş ve yıllar içerisinde farklı ihtiyaçlara göre düzenlemeler yapılmıştır. Vergi Usul Kanunu'nun uluslararası standartları esas alan ve modern vergi ilkelerine uygun bir yapıda olması için kanunu kapsamlı ve bütüncül bir anlayışla gözden geçiriyoruz, yazım çalışmalarımız devam ediyor..

Vergi Usul Kanunu'nun yazım çalışmalarında, basitlik ve sadeliği, vergiye uyum maliyetinin azaltılmasını, mükellef haklarının gözetilmesini, uyuşmazlıkların kısa ve hızlı bir şekilde çözülmesini, vergi cezalarının vergiye gönüllü uyumu sağlayacak şekilde caydırıcı bir yapıya kavuşturulmasını esas alacağız.

Vergi Usul Kanunu çalışmalarımıza ilave olarak Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu'nu gözden geçiriyoruz, detaylara girmeyeceğim.

Katma Değer Vergisi mevzuatını önemli ölçüde gözden geçirdik. Vergi mevzuatımızın sadeleştirilmesi ve mükellef uyumunun artırılması amacıyla, bugüne kadar 123'e ulaşmış olan uygulamayı hayata geçirdik, sosyal yardım programlarını çeşitlendirdik. 2015 yılında sosyal harcamalar için ayırdığımız kaynak miktarını 32,9 milyar liraya çıkardık.

Sosyal yardımlar alanında yapılan çalışmalara 2015 yılı bütçesinden ayrılan birçok kalem var. Ben bunların detaylarına müsaade ederseniz girmeyeyim. Sadece engelli vatandaşlarımızın hayat kalitesini artırmak için uygulamaya koyduğumuz engelli evde bakımı için 4,5 milyar lira, geliri asgari ücretin üçte 1'inden az olan 65 yaş üstü yaşlılarımıza, bakıma ihtiyacı olan engelli vatandaşlarımıza ve engelli vatandaşlarımızın yakınlarına bağladığımız aylıklar için 3,9 milyar lira ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sosyal güvenlik sistemini 2015 yılında da desteklemeye devam edeceğiz. 2015 yılı bütçemizde cari transferler altında yer alan sosyal güvenlik kurumlarına yapılacak transferleri 80,6 milyar liraya çıkarıyoruz.

Öte yandan, sosyoekonomik gelişmişlik endeksi dikkate alınarak belirlenen elli iki ilimizdeki 10 ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine uygulanmakta olan 5 puanlık teşvike ilave olarak geçen sene 6 puan işveren prim teşviki de getirilmişti. Söz konusu prim teşviki uygulamaları için bu yıl bütçede toplam 9,4 milyar liralık ödenek öngördük. Sosyal Güvenlik Kurumuna 2015 yılında açık finansmanı için yapılacak transfer tutarını 18,1 milyar lira olarak öngördük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tasarrufları teşvik etmeye devam edeceğiz. Sürdürülebilir büyüme oranını yükseltmek için yurt içi tasarruflarını artırmak zorundayız. Bu amaçla bireysel emeklilikte teşvik sistemini değiştirip 1 Ocak 2013 itibarıyla Doğrudan Devlet Katkısı Sistemine geçtik. Yeni sistemle katılımcı sayısı 2014 Ekim itibarıyla 4,9 milyon kişiye, fon büyüklüğü ise 33,7 milyar liraya ulaşmıştır. Bugüne kadar bireysel emeklilik sistemine devlet katkısı olarak - yani 2013 başından bu yana- toplam 2,6 milyar liralık bir ödeme gerçekleştirdik. 2015 yılı Merkezî Yönetim Bütçesinde söz konusu sistem için 2,4 milyar lira ödenek ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı bütçesiyle tarımı desteklemeye devam edeceğiz. Tarım sektörümüz, ülke ekonomisi açısından lokomotif sektörlerden birisidir. Hükümet olarak, tarım sektörünü kalkınmaya destek olacak, hayat standardını yükseltecek, kaynakların etkin ve verimli kullanılmasına olanak sağlayacak, ülke ekonomisine daha fazla katma değer verecek bir sektör hâline getirmeyi hedefliyoruz.

Bu amaçlara ulaşmak için 2015 yılı bütçemizde tarımsal desteklemeler için 2,6 milyar lirası alan bazlı tarımsal destekleme hizmetleri; 3,1 milyar lirası fark ödemesi destekleme hizmetleri; 3 milyar lirası hayvancılık destekleme hizmetleri; 1,3 milyar lirası diğer tarımsal destekleme hizmetleri ödemeleri olmak üzere toplam 10 milyar lira kaynak ayırdık. Tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT'lerin finansmanı da dâhil tarıma toplamda 13,1 milyar liralık kaynak ayırdık.

Bu yıl tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini engelleyen önemli bir düzenlemeye imza attık. Tarım arazilerinin toplulaştırılması ile tarımda ölçek ekonomisine geçişi teşvik ederek verimliliği artırmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 bütçesiyle AR-GE faaliyetlerini teşvik etmeye devam edeceğiz. Ekonomik büyümeyi etkileyen birçok faktör bulunmakla beraber çağımızda teknolojik yeniliklerin ve inovasyonun bu faktörlerin içerisinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Rekabet avantajı ve verimlilik artışı sağlama, yurt dışı sermayeyi çekme, katma değeri yüksek ürünleri üretme gibi ülke ekonomisi açısından birçok avantajı olan AR-GE harcamaları için 2015 yılı bütçesinde araştırma projelerine yaklaşık 2,8 milyar lira ödenek öngörülmüştür. TÜBİTAK'ın 2014 yılından 2015 yılına devredeceğini öngördüğümüz yaklaşık 400 milyon lira dikkate alındığında 2015 yılında AR-GE harcama kapasitesi 3,2 milyar lira olacaktır.

Yerel yönetimlere 2015 bütçesiyle daha fazla kaynak aktaracağız. Hükümetlerimiz döneminde, kamu hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlere daha çok görev ve sorumluluk vererek merkezden yürütülen birçok hizmetin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

yerelden daha etkin ve verimli sunulmasını sağladık. Bu amaçla yerel yönetimlere bütçeden ayrılan kaynak miktarı da artırılmıştır. 2015 yılı bütçesinde mahallî idarelerin gelir payı 44,7 milyar lira olarak öngörülmüştür. Bu, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 15'lik bir artışı ifade etmektedir.

Öte yandan, sokak aydınlatma, köy hizmetleri personeli maaş ve diğer ödemeleri, KÖYDES, SUKAP, belediyelere verilen denkleştirme ile belediye katı atık ve atık su arıtma tesisleri desteği için yaklaşık 3,5 milyar lira ödenek öngörülmüştür. Böylece merkezî yönetim bütçesinden yerel yönetimlere ayırdığımız kaynak tutarı 48,2 milyar lira olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı bütçesi mali disiplini temel alan, ekonomik büyüme ve kalkınmayı hedefleyen, cari açığı azaltmaya yönelik tedbirleri içeren bir bütçedir. 2015 yılı bütçemiz şeffaf ve gerçekçi bir bütçedir. Bununla birlikte bütçemizi daha şeffaf ve halkımız tarafından daha iyi anlaşılabilen bir yapıya kavuşturmayı hedefliyoruz. Bu amaçla 10'uncu Kalkınma Planı'nda yer verdiğimiz Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı kapsamında Bakanlığımızca kamu hizmetlerini program yapısıyla ele alan bütçe yapısına geçiş için çalışmalar sürdürülmektedir. Bu yeni bütçe yapısıyla bütçemizin kamu hizmet programlarını gösterecek şekilde yeniden tasarlanmasını ve Hükûmetimizin öncelikleri ile bu önceliklere ayrılan kaynakların halkımız tarafından daha anlaşılır kılınmasını amaçlıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bütçeyle ilgili genel sunumunuz devam ediyor, arkadaşlar da dinliyor. Özellikle bundan sonraki bölümü, Maliye Bakanlığının, Bakanlığınız bütçesinde de ayrıca gelir politikaları değerlendirileceği için daha özetleyebilirsiniz memnun oluruz. Bir buçuk saat oldu, bekliyoruz.

Buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ben Değerli Başkanın önerisini dikkate alayım müsaadenizle.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Başkanım, takip ediyoruz.

BAŞKAN – Ediyoruz elbette.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Takdir Komisyonun yani benden kısaltmamı istiyorsanız, kısaltacağım. İlk defa bir süre sınırıyla karşı karşıya kalıyoruz yani daha önce hiç böyle bir şey yaşandı mı bilmiyorum.

BAŞKAN – Yok yok, Sayın Bakanım buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dinliyoruz

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muhalefetin sesini kısıtınız, iktidarın sesini de kısıyorsunuz..

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, değerli üyeler; gelir politikalarımızı, ekonomik gelişmeleri dikkate alarak, 2023 hedefleri çerçevesinde, sürdürülebilir büyümeyi destekleme, istihdam artışını gerçekleştirme, mali kazanımları devam ettirme, yurt içi tasarruf oranlarını artırma ve cari açığı azaltma hedefleri kapsamında, sosyal amaçlarla uyumlu olarak yürüteceğiz.

Bu çerçevede 2015 yılında gelir politikalarımızın yürütülmesi sırasında dikkate alacağımız temel amaçlar şunlardır:

Vergi mevzuatını modern ve adil bir yapıya kavuşturma.

Kayıt dışı ekonomi ile mücadele.

İstihdamı artırma, yatırım ve rekabet ortamını iyileştirme.

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerini destekleme.

Yurt içi tasarruf oranlarını artırma.

Bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını azaltma.

Sosyal ve çevresel gelişimi destekleme.

Konuşmamın bundan sonraki kısmında bu amaçlarımız çerçevesinde gelir politikalarımız ve uygulamalarımız hakkında çok kısa bir şekilde bilgi vermeye çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükûmetlerimiz döneminde vergi mevzuatının daha adil, daha basit ve anlaşılabilir bir yapıya sahip olması için ve vergi tabanının genişletilmesi için bazı çalışmalar yaptık. Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nı yüce Meclisimize sunduk. Bu tasarının şu anda alt komisyonda görüşülmeye başlanması bizi oldukça sevindirmiştir. Onun için de değerli Komisyonumuza teşekkür ediyorum. Daha önce bunun sunuşunu yaptığım için, bu tasarıya ilişkin detaylara girmeyeyim.

Vergi Usul Kanunu Tasarısı taslağı üzerinde çalışıyoruz. Mevcut Vergi Usul Kanunu'muz 1961 yılında yürürlüğe girmiş ve yıllar içerisinde farklı ihtiyaçlara göre düzenlemeler yapılmıştır. Vergi Usul Kanunu'nun uluslararası standartları esas alan ve modern vergi ilkelerine uygun bir yapıda olması için kanunu kapsamlı ve bütüncül bir anlayışla gözden geçiriyoruz, yazım çalışmalarımız devam ediyor..

Vergi Usul Kanunu'nun yazım çalışmalarında, basitlik ve sadeliği, vergiye uyum maliyetinin azaltılmasını, mükellef haklarının gözetilmesini, uyuşmazlıkların kısa ve hızlı bir şekilde çözülmesini, vergi cezalarının vergiye gönüllü uyumu sağlayacak şekilde caydırıcı bir yapıya kavuşturulmasını esas alacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Vergi Usul Kanunu çalışmalarımıza ilave olarak Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu'nu gözden geçiriyoruz, detaylara girmeyeceğim.

Katma Değer Vergisi mevzuatını önemli ölçüde gözden geçirdik. Vergi mevzuatımızın sadeleştirilmesi ve mükellef uyumunun artırılması amacıyla, bugüne kadar 123'e ulaşmış olan katma değer vergisi tebliğlerini birleştirmek suretiyle KDV Genel Uygulama Tebliği'ni yayımladık, yani bir tek tebliğe indirdik 123 tebliği. Böylece mevzuattaki dağınıklığı giderdik. Ayrıca KDV iade sistemini objektif kriterler belirleyerek güncelledik.

Yeni Katma Değer Vergisi Uygulama Tebliği ile KDV iade taleplerinin takibi için online sistem kurduk. Haksız iadeye ilişkin önlemleri artırdık. Özel esaslar kapsamından çıkış için net kriterler belirledik.

Uygulama Tebliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iade başvuru sayısı yüzde 12'lik bir artış ile günlük 1.877'ye ulaşmıştır. İade başvurularındaki artışa rağmen iade sürecinin hızlandırılmasına yönelik yaptığımız değişikliklere bağlı olarak iade süresini ortalama kırk günden yirmi dört güne düşürdük.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 1 Aralık 2014 tarihi itibarıyla G20 Dönem Başkanlığını bir yıl boyunca ülkemiz yürütecektir. Bu çerçevede, uluslararası vergi konuları ile ilgili çalışmaları da Bakanlığımız yürütmektedir. G20 ve OECD üyeliğimiz çerçevesinde, vergide şeffaflık ve bilgi değişimi ile matrah aşındırması ve kâr aktarımı çalışmalarını yakından takip ediyoruz. Dönem Başkanlığı süresince ele alınacak konular hususunda teknik düzeyde çalışmaları sürdürüp bu konuda küresel ölçekte reformların yapılmasına katkıda bulunacağız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; kayıt dışı ekonomi ile mücadele Hükümetlerimiz döneminde en çok önem verdiğimiz konulardan biri olmuştur. Kayıt dışı ekonomi rekabet gücünü azaltan, sosyal güvenlik yapısını zedeleyen ve ekonominin sağlıklı işleyişini engelleyen en büyük etkidir. Bu alanda birçok adım attık, vergi denetim kapasitesini güçlendirdik. Kayıt dışılıkla mücadele eylem planlarını biz uyguladık. Şu anda yeni bir eylem planı üzerinde çalışıyoruz. Özellikle yeni dönemde, şunu söyleyeyim: Gelir İdaresi bünyesinde elektronik yoklama sistemini uygulamaya koyduk. Mükellefleri, vergiye tabi faaliyetleri yerinde tespit ederek online ilgili birimlere ulaştırdığımız elektronik yoklama ve denetim faaliyetlerine pilot proje olarak zaten başladık. Şu an itibarıyla 2.200 olan kullanıcı sayısını 2015'te yaklaşık iki katına çıkartacağız ve bütün ülkeye yayacağız, yaymayı hedefliyoruz.

Yine, Vergisel Uyum Analiz Modeli ve Mükellef Değerlendirme Sistemi var. Müsaade ederseniz o konuya Maliye Bakanlığı bütçesinde gireyim.

Sektör bilgi sistemi projemiz var. Tahsilatın etkinliğini artırıyoruz. Mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu güçlendiriyoruz.

Tabii, Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı'mız vardı, 2011-2013. Belki merak ediyorsunuzdur "Ne yaptınız bu çerçevede, neleri başardınız?" Müsaade ederseniz çok kısa bir şekilde ona değineyim.

Bakın, bu eylem planı çerçevesinde beyanname, bildirim ve formların tamamını gözden geçirdik, basitleştirdik; e-fatura, e-defter kullanımını yaygınlaştırdık; mükelleflerimizin sicil kayıtlarını uyumlaştırdık; Sosyal Güvenlik Kurumu denetim elemanı sayısını artırdık, tabii ki Maliye Bakanlığının denetimini de güçlendirdik; Sosyal Güvenlik bünyesinde Risk Analiz Merkezini kurduk; gümrük muafiyetindeki limitleri daralttık; gümrük işlemlerini elektronik ortama taşıdık; Serbest Bölgeler Uygulama Programı'nı ilgili mücadeleci kurumlara açtık; sermaye piyasalarındaki işlemlerin daha iyi takip edilmesi adına çalışmalara başladık; banka POS'ları ile yazar kasaları uyumlaştırdık; iş yeri elektrik ve doğal gaz aboneliklerine yeni düzenlemeler getirdik; inşaat sektöründeki aktörlerin takip altına alınması için gerekli çalışmaları başlattık; İnternet üzerinden yapılan ticaretin kayıt altına alınması için teknik ve hukuki altyapıyı oluşturduk; Hal Kayıt Sistemi'nde son aşamaya geldik. Yani, dolayısıyla, aslında bu eylem planı kâğıt üzerinde kalmadı, gerçekten epey güzel uygulamalarımız oldu. Şimdi, tabii ki biz kayıt dışıyla mücadelede etkinlik ve sürekliliğin temini için 2015-2017 dönemi eylem planının hazırlık çalışmalarını neredeyse tamamladık, yani bu yılın sonundan önce bu çalışmaları kamuoyuyla paylaşacağız.

Bildiğiniz üzere Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi uyguladık ve gerçekten önemli bir performans ortaya koyduk. Şimdi gayrimenkul bilgi sistemini oluşturuyoruz, bu yönde önemli bir adım atıyoruz.

Katma Değer Vergisi İade Risk Analiz Sistemi'ni oturttuk. Şöyle söyleyeyim: Bu proje çerçevesinde –tabii, bu projeyi daha önce hayata geçirdik ama- 2014 yılına kadar 95 bin mükellefe 2,2 milyon üzerinde KDV iadesi kontrol raporu hazırladık. Tedarikçiler arasında yer alan yaklaşık 15 bin mükellefi belge düzenlemede uyumsuzluk riski dolayısıyla incelemeye sevk ettik, böylece haksız talep edilen 1,6 milyar liralık KDV iadesini engelledik. Tedarikçilerin beyanında 10,1 milyar liralık matrah artışı sağladık. Yani, Maliye çalışıyor.

Bandrollü Ürün İzleme Sistemi'ni geliştirmeye devam ediyoruz.

Elektronik fatura, elektronik defter, elektronik tebliğ, elektronik arşiv, elektronik bilet, elektronik ticaret gibi bütün alanlarda sistemleri oturttuk ve yaygınlaştırıyoruz.

Mükellef Sicil Otomasyonu'nu yeniden hazırladık. Ona ilişkin program yazıldı, şubat ayında hayata geçirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu güçlendirmek amacıyla da tabii ki birçok çabamız var, projemiz var. İnternet Vergi Dairesi, Gelir İdaresi Mobil Uygulaması, Elektronik Posta Bilgilendirme Sistemi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

Kısa Mesaj ile Bilgilendirme, Mükellef Hizmetleri Merkezi yoğun bir şekilde mükelleflerimize hizmet veriyorlar ve gönüllü uyumun sağlanmasında yardımcı oluyorlar.

Tabii, gelir politikalarıyla istihdamı artırıyor, yatırım ortamını iyileştiriyoruz. Bu konuda geçmiş yıllarda, tabii ki, hatırlarsanız gelir vergisi yükünde, kurumlar vergisi yükünde, oranlarında çok ciddi azaltmalara, indirimlere gittik, özellikle asgari ücretli çalışanlar üzerinde vergi indirimine gittik. Gelir vergisi tasarısı geçerse bir miktar daha iyileştirme sağlayacağız. Bu konuda detaylara girmeyeyim, zaten sunumumda var. Bazı kalemlerde aslında temel ürünlerde, temel sektörlerde KDV oranını dahi düşürdük. Türkiye’de efektif KDV oranı yüzde 14,4 ve hakikaten de Avrupa’dan aldık bu sistemi, Avrupa’ya oranla oldukça düşük düzeyde.

Yeni teşvik sistemi başarıyla uygulanıyor. Sadece bir bilgi kapsamında söyleyeyim: Yatırım teşviki kapsamında 2013 yılında 1.200’den fazla mükellef tarafından beyan edilen 5,5 milyar liralık matraha indirimli kurumlar vergisi uyguladık. Yani, gerçekten Maliye Bakanlığı olarak bu teşviklerin başarılı olması için üzerimize düşeni yapıyoruz.

Müsaade ederseniz yeni bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum: Uluslararası Vergi Rekabeti Endeksi açıklandı. Türkiye de bu endekste değerlendirmelere tabi tutuldu ve Türkiye ilk 10’a girdi çünkü Hükümetlerimiz döneminde kurumlar vergisinde oran indirimi, yatırımlara yönelik verilen destekler ve yapılan diğer düzenlemeler sayesinde Türkiye vergisel açıdan dünyadaki en rekabetçi ülkelerden biri hâline gelmiştir. Yani, belki sizi buna inandırmam zor olacak ama uluslararası bir çalışma bu. Ülkelerin vergi rekabetini ve tarafsızlığını ölçen Uluslararası vergi Rekabeti Endeksi’ne göre Türkiye 2014 yılında 34 ülke arasında en rekabetçi 9’uncu ülke olmuştur. Ama, bakın, bu bütün OECD ülkelerini kapsıyor. Söz konusu endekste gelişmiş ülkeler arasında yer alan Almanya 20’nci sırada, İngiltere 21, ABD ise 32’nci sıradadır.

Vergi yükünün yüksek olduğu algısı var. Her sene bu konuları tartışıyoruz. Açık ve net olarak söyleyeyim: Tabii ki Türkiye’de dolaylı vergilerin oranı yüksek, bunu ben zaten biliyorum, bunu düzeltmek için de, işte, gelir vergisi tasarısı inşallah geçer, bir miktar yardımcı olur. Ama tekrar etmek açısından şunu söyleyeyim: Temelde bizim problemimiz dolaylı vergi yükümüzün yüksekliği değil dolaysız vergi gelirlerimizin yeterli düzeyde olmamasıdır. OECD ülkelerini temel alan vergi yükünün kıyaslaması yapıldığında dolaylı vergilerin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payının yüzde 12,5 ile OECD ortalamasının 1,4 puan üzerindeyiz, Avrupa Birliği’nin 0,4 puan altındayız.

Esnafımızın hayatını bu dönemde kolaylaştırdık. Sadece şunu söyleyeyim: Hatırlarsanız Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi Uygulaması’nı getirdik. Şimdiye kadar 14.200 esnafımız bu belgeyi almıştır. Ayrıca, hatırlarsanız gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerimize iş hacmindeki değişikliğe bağlı olarak basit usule geçebilme imkânı getirmiştik. Şimdi bu imkândan şartları sağlayan yaklaşık 35 bin mükellefimiz faydalanmıştır. Yani, hakikaten o düzenlemeler işe yaradı.

Bu dönemde tahkim harcını yarı yarıya indirdik. Yatırım ve iş dünyasındaki ihtilafların hızla çözülmesi ve bu sayede mahkemeler üzerindeki yükün azaltılması amacıyla tahkim müessesesinin etkinliğinin artırılmasını destekliyoruz. Bu kapsamda tahkim karar harcını yüzde 50 oranında indirdik, tüketici mahkemelerinde harcı kaldırdık, vatandaşlarımızın borçlarını yapılandırma imkânı getirdik. Bu yasal düzenleme yeni yapıldı. Öncelikle teşekkür ediyorum Komisyonumuza. İlk defa, sadece vergi aslını değil, cezasını da alma imkânı getirdiğiniz için teşekkür ediyoruz. Tabii ki bu kolaylığın etkin bir şekilde uygulanması için biz Maliye olarak her zaman olduğu gibi üzerimize ne düşüyorsa yapacağız.

Araştırma geliştirme faaliyetlerine desteğimiz devam edecek. Yeni bir uygulama. Bu düzenlemeyi de yine Komisyonumuz çalıştı ve yaptı. KOBİ’lerin AR-GE faaliyetlerine katılımını kolaylaştırdık. Yani, yeni olarak KOBİ’lerin AR-GE faaliyetlerinde bulunabilmesi amacıyla AR-GE merkezleri için gerekli olan zaman eşdeğer AR-GE personel sayısını 50’den 30’a indirdik. Hâlihazırda Türkiye’de 163 AR-GE merkezinde 20 binin üzerinde AR-GE personeli istihdam edilmektedir. İnşallah, önümüzdeki dönemde bu 2’ye, 3’e katlanır ve Türkiye gerçekten katma değer zincirinde daha yukarı çıkar.

Teknoloji geliştirme bölgelerini etkinleştirdik, detaylara girmeyeceğim. Sınai mülkiyet haklarından elde edilen kazançlara istisna getirdik, bu da yeni bir uygulama. Bu uygulama da burada yapıldı biliyorsunuz. Yani eğer bir patent, endüstriyel tasarım varsa ve bu ticarileştirilirse, ekonomiye kazandırılırsa, Türkiye’de bulunmuşsa biz bunda da yüzde 50’ye kadar vergi matrahından, oradan elde edilen geliri indirme imkânı -biliyorsunuz- sağladık.

Tabii ki yurt içi tasarruflarını destekliyoruz. Bunun için bir sürü vergisel destek getirdik. Bölgeler arası kalkınmışlık farklarını azaltmak için gelir politikaları önemli bir rol oynuyor. Yeni yatırım teşvik sisteminin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 ve 6’ncı bölgelerimize yapılacak yatırımlar kapsamında 4.331 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş. Bu kapsamda öngörülen sabit yatırım tutarı 41,4 milyar lira, 157 binin üzerinde de bir istihdam öngörüsü söz konusudur.

Tabii ki önemli bir kısmı gerçekleşiyor yani -keşke zamanımız olsa, Batman ölçeğinde ben size örnek versem- gerçekten iyi gidiyor. Ben detaylara girmeyeceğim ama bu dönemde biz özellikle engelli vatandaşlarımızın istihdamı noktasında, engellilerimizin sosyal yaşamlarının kolaylaştırılması noktasında, gençliğe ve spora verdiğimiz destekler noktasında, kreş ve anaokulu işletmelerinin teşvik edilmesi noktasında çok önemli adımlar attık.

Çevreci bazı düzenlemeler hakkında çalışmalarımızdan bahsetmek istiyorum müsaade ederseniz. Çevre kirliliğinin azaltılması ve enerji verimliliğinin artırılması kapsamında yaptığımız bazı çalışmalar var. Bu konuda üç önemli düzenlemeyi önümüzdeki dönemde Meclisimize getirmeyi veya uygulamaya koymayı hedefliyoruz. Bunlardan birincisi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

binalardaki ısı yalıtımının teşvik edilmesidir. Hükûmet olarak, binalarına yalıtım yaptırmak isteyenlere alacak ürünler için taksit kolaylığını da içeren alternatifli bir çalışma yapıyoruz şu anda. İkinci olarak, elektrik tüketiminde cimri beyaz eşyaların kullanılmasının yaygınlaştırılmasıdır. Bu çerçevede, enerji verimlilik sınıfına göre ÖTV oranlarını farklılaştırmayı düşünüyoruz, bu konuda da bir çalışmamız söz konusu. Son olarak, karbondioksit salınımı düşük olan araçları vergisel açıdan teşvik etmeyi düşünüyoruz. Karbondioksit emisyon miktarını da bir vergileme ölçütü olarak trafiğe yeni çıkacak araçlar için kullanmayı düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2015 yılı bütçesi -bunu herhâlde üçüncü kezdir söylüyorum- bir seçim bütçesi olmayacak. AK PARTİ iktidarlarının önceki bütçelerinde olduğu gibi mali disiplin ve ekonomik istikrar bütçesidir.

2015 yılı bütçesi yeni Türkiye'yi inşa eden, ülkemizi 2023 vizyonuna yaklaştıran bir bütçedir. Bu bütçe ile Türkiye'yi daha güçlü, daha müreffeh kılmak, demokrasimizi güçlendirmek; birliğimizi, dirliğimizi ve kardeşliğimizi pekiştirmek temel amacımızdır. Yeni Türkiye olarak 21'inci yüzyıla damgasını vuracak olan ülkemizin beşerî sermayesine, altyapısına ve geleceğine kaynak ayıran bir bütçedir. Bu bütçe 81 vilayetimizi mamur edecek, refahı daha adil dağıtacak, 77 milyon vatandaşımıza kaliteli hizmet götürecek bir bütçedir. Bu bütçe muhacirlere ve mazlumlara sahip çıkan bir bütçedir. Yusuf Has Hâcib'in Kutadgu Bilig'de söylediği gibi "İnsan her işe başlarken bilgi ile başlar ve akıl ile sona erdirir." Bu anlayış doğrultusunda bilgiye dayalı olarak hazırladığımız bu bütçeyi her zaman olduğu gibi akıl ile uygulayacağız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sizlerin ve aziz milletimizin yaklaşan Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik ediyorum. Cumhuriyetimizin kurulmasında ve ilerlemesinde en büyük rolü oynayan Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum.

Bu vesileyle, bütçenin hazırlanmasında desteğini eksik etmeyen Sayın Başbakanımıza, değerli bakanlarımıza ve bütün Maliye Bakanlığı çalışanlarına ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının çalışanlarına canıgönülden teşekkür ediyorum.

2015 yılı bütçesi ülkemize ve milletimize hayırlı olsun.

Yapacağınız yoğun ve yorucu çalışmalar için Hükûmetim ve şahsım adına sizlere şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok kapsamlı sunuşunuz dolayısıyla teşekkür ediyoruz.

Ayrıca bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm bakanlarımıza ve Maliye Bakanlığımıza, bütün bürokratlarımıza biz de teşekkür ediyoruz.

Merkezî Yönetim Bütçe ve Kesin Hesap Kanun Tasarıları ile Sayıştay tezkerelerinin geneli üzerindeki görüşmeler 3/11/2014 Pazartesi günü saat on birde başlayacaktır.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; bugünkü gündemimizde olan kanun tasarı ve tekliflerini görüşeceğiz. Ancak, hem bir ara vermemiz... Bakanımız da yoruldu.

Saat 17.45'te toplanmak üzere oturma ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.57

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.57

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İkinci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Yükseköğretim Personel Kanun'unda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı bulunmaktadır.

Şimdi, tasarıyla ilgili olarak sunuşlarını yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, sivil toplum kuruluşlarının ve kamu kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün huzurlarınıza getirmiş olduğumuz Yükseköğretim Personel Kanun'unda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile yüksek öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretim elemanlarının mali haklarına ilişkin önemli iyileştirmeler yapılmaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde eğitim ülkemizin en öncelikli konusu olarak ele alınmıştır. Az önce bütçeyi sunarken de ifade ettim, bunun en belirgin göstergesi bütçeden eğitime ayrılan kaynaklardır. 2002 yılında 11,3

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

milyar lira olan kaynak yaklaşık 7 kat artarak 2014 yılında 78,5 milyar liraya, 2015 yılı için de öngördüğümüz ödenek 87,5 milyar liraya çıkmıştır. Üniversitelerimize 2002 yılında yaklaşık 2,5 milyar kaynak ayrılmışken 2015 yılında 18,5 milyar liralık bir kaynak söz konusu. 2002 yılında 53'ü devlet olan üniversite sayımız bugün 104'e yükselmiştir yani hükümetlerimiz döneminde 51 yeni devlet üniversitesi kurulmuştur. Ayrıca çok sayıda vakıf üniversitesinin kurulmasının önü açılmıştır. Diğer taraftan göreve geldiğimiz günden bu yana Hükümetimiz bilim ve araştırmaya büyük önem vermiş, güçlü Türkiye'nin bilgiyle ve bilimle atılan temeller üzerinde yükselebileceğinin bilincinde olmuş ve bu kapsamda AR-GE harcamaları için önemli kaynak tahsisleri yapmıştır. AR-GE harcamaları için 2015 yılı bütçesinde öngörülen kaynak yaklaşık 2,8 milyar liradır.

Ülkemizin 2023 vizyonunu erişilebilir kılmak için kullanılabilecek en etkin stratejik araçlardan birisi bilim ve teknolojidir. Bilim, teknoloji ve ekonomi alanında dünyanın sayılı ülkelerinden birisi hâline gelebilmemiz için bilgiyi üretmek, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini artırmak ve bu faaliyetlerin çıktılarını ekonomik değere dönüştürmekle mümkün olacaktır. Bunun için de eğitilmiş, bilinçli, sorgulayan, araştıran bireylerin yükseköğretim düzeyinde yetiştirilmesi ve böylece dünyadaki çağdaşlarıyla rekabet edebilecek donanıma sahip, girişimci ve yenilikçi insan gücünün artırılması gerekmektedir. Bu hedefe ulaşabilmemizin yollarından biri de yükseköğretimde görev yapacak akademisyenlerin sayısının ve kalitesinin artırılmasıdır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; huzurlarınıza getirmiş olduğumuz tasarıyla yükseköğretim alanında nitelikli insan gücüne sahip olmak için, meslek olarak akademisyenliğin cazibesinin artırılması, akademisyenlerin daha fazla bilimsel çalışma ve araştırma yapmalarının teşvik edilmesi ve bu doğrultuda yükseköğretim kurumlarında görev alan söz konusu öğretim elemanlarının mali haklarının önemli ölçüde iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, tasarının Komisyonda görüşülmesi sırasında vereceğimiz bir önergeyle uzman, çevirici, eğitim ve öğretim planlamacılarının mali haklarında da öğretim görevlileri için öngörülmüş olan tutarlarda artış yapılması sağlanacaktır. Bu çerçevede, devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim elemanlarının mali haklarında "yükseköğretim tazminatı" adı altında yeni bir ödeme unsuru ihdas etmek suretiyle yüzde 36,5'e varan oranlarda artış yapılması öngörülmektedir. Bu kapsamda, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerin aylıklarında net 726 lira, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve okutmanların aylıklarında ise net 835 TL artış yapılmaktadır. Bu suretle, 4.281 lira ilâ 4.932 lira arasında olan profesör maaşı 5.007 ile 5.658 lira arasına, 2.931 ile 3.539 lira arasında olan doçent maaşı 3.657 ile 4.265 lira arasına, 2.085'le 2.845 lira arasında olan yardımcı doçent maaşı 3.551 ile 3.571 lira arasına, 2.285 ile 2.590 TL arasında olan öğretim görevlisi ve okutmanların maaşı 3.120 lirayla 3.425 lira arasına, 2.365 lira ile 2.451 lira arasında olan araştırma görevlisinin maaşı 3.200 ile 3.256 lira arasına yükseltilmektedir.

Ayrıca, bu tasarıyla getirilen diğer bir ödeme unsuru da ilk defa 2015 yılı akademik faaliyetleri esas alınarak 2016 yılı Şubat ayından itibaren ödenecek akademik teşvik ödeneğidir. Bu kapsamda, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurt içinde ve yurt dışında sonuçlandırdıkları proje, yaptıkları araştırma, yayın ve sergi, aldıkları patent ile çalışmalarına yapılan atıflar, bilim danışma kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda sundukları ve almış oldukları akademik ödüller esas alınmak suretiyle, üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları için yıllık akademik teşvik puanı hesaplanması ve bunlara aldıkları puanlarla orantılı olarak da "akademik teşvik ödeneği" adı altında yeni bir ödeme yapılması öngörülmektedir. Bu suretle profesörlere 726 TL'ye, doçentlere 653 TL'ye, yardımcı doçentlere 581 TL'ye, araştırma görevlilerine 508 TL'ye, öğretim görevlisi ve okutmanlara 436 TL'ye kadar ilave, net ödeme yapılması öngörülmektedir. Bu tasarıyla getirilen yükseköğretim tazminatının yıllık maliyeti 2014 yılı verileri üzerinden yaklaşık 1 milyar 122 milyon liradır. Akademik teşvik ödeneğinin yıllık maliyeti ise akademik teşvik puan düzeylerine göre 795 milyon TL'ye ulaşabilecektir. Yani, toplamda bu anlamda yaklaşık 2 milyar liralık yani 1,9'un üzerinde bir düzenlemeden bahsediyoruz. Bu düzenlemelerle getirilen artışlardan yaklaşık 120 bin akademisyenimiz yararlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yapılan iyileştirmelerin yükseköğretim camiamıza ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu duygu ve düşüncelerle yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, tasarının geneli üzerindeki görüşmelere geçmeden önce, bir önerge var, aynı mahiyetteki kanun tekliflerinin birleştirilmesiyle ilgili bir önerge.

Önergeyi okutuyorum:

PROGRAMLAR VE ÖNERGELER

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 2/187, 2/929, 2/1532, 2/2135, 2/2260, 2/2290, 2/2403 esas numaralı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğü'nün 26 ncı maddesi uyarınca komisyonumuzun gündemine alınmasını ve İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi gereği birbiri ile ilgili görülmeleri nedeniyle görüşülmekte olan 1/981 esas numaralı "Yükseköğretim Personel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile birleştirilmesini ve görüşmelerde 1/981 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasını arz ve teklif ederiz.

İlknur Denizli
İzmir

ESAS NUMARASI	TEKLİF SAHİBİ	ÖZET	MADDE SAYISI
2/187	MHP TOKAT MV. REŞAT BÖRÖK	Yardımcı doçentlerin 3600 olan ek göstergelerinin 4200 olarak belirlenmesi öngörülmektedir.	3
2/929	CHP BARTIN MV. RIZA YALÇIN KAYA	Üniversite öğretim elemanlarına her akademik yıl başında en son almış oldukları net maaş tutarında, bilimsel çalışmaya katkı payı ödenmesi öngörülmektedir.	3
2/1532	MHP MERSİN MV. ALİ ÖZ	Araştırma görevlisi kadrolarında çalışanlara araştırma ve geliştirme ödeneği verilmesi öngörülmektedir.	3
2/2135	CHP İSTANBUL MV. AYDIN AYAYDIN	Yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına, idari görevdekiler dâhil olmak üzere, bilimsel çalışma katkı ödeneği ödenmesi öngörülmektedir.	3
2/2260	MHP ANKARA MV. ZÜHAL TOPÇU	Üniversite ödeneği oranlarının artırılmasıyla üniversitelerdeki öğretim elemanlarının ücretlerinin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.	3
2/2290	CHP ANTALYA MV. GÜRKUTACAR	Üniversite ödeneği oranlarının artırılmasıyla üniversitelerdeki öğretim elemanlarının ücretlerinin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.	3
2/2403	MHP KONYA MV MUSTAFA KALAYCI	Yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına yükseköğretim tazminatı ve akademik teşvik ödeneği verilmesi öngörülmüştür.	3

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Geneli üzerindeki müzakereler sırasında teklif sahipleri de hem teklifleri hem de kanun tasarısı üzerindeki...
Yani, biz ikisini birleştirelim dedik çünkü geneli üzerinde yine çok...

O zaman teklif sahiplerine öncelikle söz veriyorum.

Sayın Ayaydın, buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Komisyonumuzun değerli üyeleri; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygılarımla selamlıyorum ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanının bu toplantıda olmamasını da eleştiriyorum. Bu kadar akademisyenlerin maaşlarıyla ilgili önemli bir konu görüşülürken Yükseköğretim Kurulu Başkanının bunu hiçe sayması, öğretim üyelerini dikkate almaması ve burada bulunmamasını da şiddetle kınıyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Protesto ediyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Üniversiteler sosyoekonomik kalkınmanın ayaklarından birini oluşturmakla birlikte, dünyadaki iyi üniversitelere ilişkin listelere maalesef ülkemizde hemen hiçbir üniversite girememekte. Sayısı 177'ye ulaşan üniversitelerimizin evrensel standartları yakalayamadığı görülmektedir. Şüphesiz ki üniversitelerimizin içinde bulunduğu bu hazin durumun temel sebeplerinden biri, öğretim elemanlarının mevcut mali haklarıdır. Öğretim elemanlarının sahip oldukları ve günümüz koşullarında komik denilebilecek yetersiz özlük hakları mevcut akademik personelin çalışma şevkini olumsuz etkilediği gibi mezun öğrencilerin de üniversitelerden uzak durmasına yol açmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Akademisyen maaşları konusunda Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Vakfı SETA tarafından hazırlanan rapor da öğretim elemanlarının maaşlarına ilişkin olarak uluslararası ekseninde ne kadar olumsuz bir yerde olduğumuzu göstermektedir. Maalesef rapora göre, Türkiye'deki öğretim elemanları Nijerya, Hindistan, Malezya, Güney Afrika, Brezilya ve Arjantinli meslektaşlarına göre daha az maaş almaktadırlar. Akademisyenlerin mali haklarına ilişkin bu durum herkes tarafından malum olmakla birlikte AKP iktidarı tarafından ısrarla göz ardı edilmiştir. Tüm uyarı ve tekliflerimize rağmen son on bir yılda kamu personeline yapılan mali iyileştirmelerin kapsamına öğretim elemanları alınmamış, 2011 yılında çıkarılan ve pek çok kamu personelinin maaşlarında artış öngören 666 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'de de öğretim elemanları maaşlarına ne yazık ki yer verilmemiştir.

Sayın Başkan, istiyorsanız siz bitirin, ben sonra devam ederim.

BAŞKAN – Kusura bakmayın.

Buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Nitekim, maaş artışları diğer kamu personelinin çok altında kalmış olan akademisyenlerin gelirlerinin son on bir yıllık dönemde reel olarak eridiği bizzat YÖK raporlarında belirtilmiştir. Bu çerçevede, 7 Mayıs 2014'te Meclis Başkanlığına sunduğum ve o günden beri Komisyonumuzda bulunan (2/2135) esas numaralı Kanun Teklifim ile bilimsel çalışma katkı ödeneği ihdas edilerek öğretim elemanlarının maaşlarında 2014 yılı itibarıyla 1.170 Türk lirasıyla 1.750 Türk lirası arasında değişen iyileştirmeler öngörülmektedir.

Görüştüğümüz kanun tasarısıyla ise akademik personelin maaş unsurlarına iki yeni kalem eklenmektedir: Yükseköğretim tazminatı ve akademik teşvik ödeneği. Kanun tasarısı bu şekilde yani Hükümetin tasarısı olduğu gibi yasalâşırda hemen kanunun yayımını izleyen aydan itibaren profesör, doçent ve yardımcı doçent maaşlarına 725 Türk lirası, araştırma görevlisi, okutman ve öğretim görevlisi maaşlarına ise 834 Türk lirası yükseköğretim tazminatı adı altında artış yapılacaktır. Akademik teşvik ödeneği ise akademisyenlerin, yurt içinde veya yurt dışında sonuçlandırdıkları proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patentle çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak tespit edilecek akademik teşvik puanına göre 30 ve üzeri akademik teşvik puanı olanlara verilecektir, herkese verilmeyecektir. Akademik teşvik puanı hesaplanması ise 2015 yılında yapılan faaliyetler esas alınmak suretiyle en erken 2016 yılı için yapılacak olduğundan 438 Türk lirasıyla 731 Türk lirası arasında farklılaşan bu teşvik ödeneğinin ancak 2016 yılında verilmesine imkân doğabilecektir.

Özetle, Hükümet, nihayet akademisyenlerin mağduriyetine el atmaya karar verdi ve bu konudaki tasarımı 14 Ekimde Meclise sundu, iyi de yaptı. Geç kalınmış olsa da destekliyorum. Ancak, tasarının bu hâliyle eksik ve yetersiz olduğunu düşünmekteyim. Zira, akademisyenlere öngörülen zam tutarı beklentilerin ve hak edilenin altında olduğu gibi, yine akademik personel içinde yer alan uzman ve çeviriciyi, eğitim öğretim planlamacılarını bu iyileştirmede Hükümet unutmuştur. Bunların da ilave edilmesiyle ilgili önergemiz vardır, onun dikkate alınmasını özellikle rica ediyorum.

Bu nedenlerle, hazır Hükümette de akademisyenlere hak ettiği maaşı verme iradesi ortaya çıkmışken maaşların tatmin edici düzeyde artırılmasını, bu artış yapılırken araştırma görevlisi maaşının bir kariyer uzman yardımcısı düzeyine çekilmesini ve de akademik unvan yükseldikçe maaş artışının da yükselmesinin daha doğru olacağını düşünmekteyim. Her ne kadar Hükümet akademik teşvik ödeneği altında iyileştirmeyi tamamlamak niyetinde görünse de henüz uygulaması olmayan ancak 2016 yılında hayata geçecek bir mekanizma yerine, maaş artışının doğrudan yapılması daha isabetli olacaktır. Tabii ki bu teşvik ödeneği de muhafaza edilmeli, bilimsel çalışma özendirilmeli ve ödüllendirilmelidir. Akademisyenlere verilmesini önerdiğim maaş artışı sakın ola ki fazla görülmesin çünkü bu ülkemiz için stratejik önemde bir karardır aynı zamanda. Zira, içinde bulunduğumuz orta gelir tuzağından çıkmanın, kişi başı millî geliri 15 bin dolar ve üzerine çıkarmanın yolu öyle masa başında 2023-2071 hedefleri tespitiyle olmuyor. Bilgi ekonomisine geçmekle, teknoloji üretmekle yani nitelikli beyinlerle oluyor. Dolayısıyla, akademik personele zam hem bir haksızlığın giderilmesi hem de ülkenin kalkınmasına yapılacak bir yatırım olarak algılanmalıdır.

Hükümetin kanun tasarısı yasalâştığı vakit profesörler 725,88 lira, doçentler 725,88 lira, yardımcı doçentler 725,88 lira, araştırma görevlisi ve öğretim görevlileri 834 lira alacaklardır. Benim teklifimde ise profesörler 1.750 lira, doçentler 1.535 lira, yardımcı doçentler 1.315 lira, araştırma görevlileri 1.170 lira, öğretim görevlisi ve okutmanlar -uzmanlar ve çeviriciler de buna dâhil- 1.170 Türk lirası ek maaş alacaklardır. Bu onlar için gerçekten azdır ama en azından Hükümetin insafa gelip bu teklifimizi kabul etmesini özellikle bekliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, biz teşekkür ederiz.

Yine teklif sahiplerinden Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ekonomik büyümeyi etkileyen birçok unsur bulunmakta olup bunların başında yeni bilgi ve teknolojik yenilikler gelmektedir. Günümüzde bilgi artık bir üretim faktörü olarak kabul edilmektedir. Bilgi, bilimsel araştırma, proje ve patent geliştirme, buluşlar, AR-GE ve yenilik konusunda anahtar kurumlar da üniversitelerdir. Üniversitelerin bu anlamda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

kendilerinden beklenen katkıyı yapabilmeleri de ülkemizin genç ve zeki beyinlerinin üniversitelerimize çekilebilmesine, akademisyenliğin ve araştırmacılığın cazip bir meslek hâline gelmesine bağlıdır. Ancak, üniversitelerimiz ücret ve maddi imkânlar açısından yetenekli gençler için cazip yerler olmaktan çıkmıştır. Hayat standartları iyice gerileyen akademisyenler, değil bilimsel çalışma yapmak, ay sonunu bile getirememekte ve maddi sıkıntılarla boğuşmaktadır. Bu nedenle üniversiteler nitelikli akademik personel temininde güçlük çekmekte ve var olan personellerini de kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bilgi toplumu olmanın önemini kavramış, iddialı hedefleri olan bir ülkede ekonomik durumlarını düzeltmek için öğretim elemanlarının önündeki seçenek daha fazla derse girmek olmamalıdır. Bugünkü ücret sistemi akademisyenleri araştırma yapmaktan caydıran bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Yükseköğretim Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile akademisyenlere yükseköğretim tazminatı ve akademik teşvik ödeneği verilmesinin öngörülmesi rakam yetersiz de olsa olumlu bir gelişmedir. Yetersiz de olsa diyorum, beklentiyi de ifade edeyim Komisyonunda. Sayın Bakanım, yükseköğretim tazminatının asgari bin lira olması yönünde akademisyenlerimizden talep var. Yani, o yüzde 115, yüzde 100 oranını yüzde 150, yüzde 160 yaparsak ben akademisyenlerin bu anlamda -ki on iki yıldır, belki daha de geriye giderek de hesaplama yapılabilir- ihmal edilmişliklerini bir anlamda burada telafi etme imkânı doğar.

Tasarıdaki yapılan düzenlemede profesör, doçent, yardımcı doçent, araştırma görevlisi, öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanların yararlanması öngörülmüş ancak 2914 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3'üncü maddesinde sayılan uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlamacısı unvanı, diğer öğretim elemanları tasarıda yer almamıştır. Uzmanlar da, çevirici ve eğitim öğretim planlamacıları da akademik personeldir ve -biraz önce ifade ettiğim gibi- kanunda da açıkça sayılmaktadır. Dolayısıyla, yükseköğretim tazminatından yararlanacaklar arasında uzmanların ve diğer öğretim elemanlarının yer almamasını maddi bir hata ya da unutkanlık olarak değerlendirmek istiyoruz. Aksi takdirde, bu bir ayrımcılıktır, bu bir eşitsizliktir, bu bir haksızlıktır. Bilim insanları arasında, akademisyenler arasında ayrımcılık yapmak akla da, hukuka da sığmaz ve asla kabul edilemez. Bizim verdiğimiz kanun teklifinde Hükûmetten gelen tasarıyı aynen aldık ve bu arkadaşlarımızı da kapsama dâhil ettik. Yani, bunu burada birleşsin ve dikkat çekilsin diye özellikle, motamot, teklif kısmını aldık ama oranlardaki artırma teklifimizi maddede yine vereceğiz.

Sayın Bakanım, bütçeye çok fazla da bütçeye yük getireceğini zannetmiyorum. Bunun getirisini, karşılığını ben alacağınıza yürekten inanıyorum. Hani, her konuşan, ekonomideki sorunlarla ilgili konuşanlar ne der? Yüksek katma değerli üretim, AR-GE yoğun sanayi. Ee, bunu sağlamak için de araştırmacılarımıza gereken değeri vermeliyiz.

Bugün göstergelere baktığımız zaman yüksek teknoloji ürün üretimi ve ihracatında maalesef geriye gidiş var Sayın Bakanım. Yani, yine İstanbul Sanayi Odasının yaptığı araştırmaya göre sanayimizin nispi olarak katma değeri düşüyor, yarattığı katma değer nispi olarak düşüyor. Yani, tüm bu hususları dikkate aldığımız zaman eğer biz... Ki orada da hedefimizi yakalayamadık, biliyorsunuz, AR-GE harcamalarının millî gelire oranında da yüzde 2 hedefimiz vardı, hâlen yüzde 1'e bile ulaşamadık. Yani, dünyadaki sıralamada çok gerideyiz, bilimsel göstergelerin hemen hemen hepsinde dünyadaki sıralamalarımız çok geri. Yani, bunlar akademisyenlerimizin araştırmaya gerekli zaman ayıramaması, imkânlarının buna elverişli olmamasından büyük çoğunlukla kaynaklanmaktadır. O nedenle, teklifimizin ifade ettiğim şekilde dikkate alınacağını umuyorum.

Ben, Sayın Bakanım, şahsınızda Hükûmete, tüm bürokrat arkadaşlarıma böyle bir tasarıyla geldikleri için de teşekkür ediyorum, emeği geçenler sağ olsun diyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Teklif sahiplerinden başka söz isteyen yok.

Geneli üzerinde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 3 tane teklif sahibi arkadaş vekâlet verdi...

BAŞKAN – Geneli üzerinde görüşmelere başlayalım isterseniz, geneli üzerinde de konuşabilirsiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur, zaten aynı şeyi konuşacağım için.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Başkanım Hurşit Bey gidecekmiş, bir iki dakika söz istiyor.

BAŞKAN – Sayın Hocam, buyurun Hurşit Bey.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; ben milletvekili olmadan önce bir öğretim üyesiydim.

Türkiye'de üniversitelerin temel sorunlarından bir tanesi -temel diyorum, tali değil, gerçekten temeldir- nitelikli eleman bulmaktır. Üniversite mezunlarımız, hele hele rekabetçi üniversiteler mezunlarını daha sonra akademisyen olarak kendi bünyelerinde tutmakta zorluk çekerler çünkü bu mezunlar dışarıda, özel sektörde çok daha yüksek ücretlerle iş bulurlar ve dolayısıyla Türkiye'de üniversitelere eleman çekmek için, araştırma görevlisi almak için âdeta öğretim üyeleri parlak öğrencilerine yalvarırlar "Seni buraya mutlaka alalım." diye. Tabii, hoş bir durum değildir. Türkiye'de üniversitelerin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

niteliğinin artması için -ki araştırma niteliği, aynı zamanda da eğitim niteliğinin artması için- öğretim üyelerinin daha başarılı, daha nitelikli, daha rekabetçi olmaları gerekir. Bu teşviklerden bir tanesi de kuşkusuz ekonomiktir yani ücrettir.

Ücretler Türkiye’de, ne yazık ki, özel sektörde alternatif ücretlerle rekabet edebilecek bir düzeyde olmalıdır. Elbette, bütün dünyada olduğu gibi, özel sektördeki ücretler üniversite ücretlerinden daha yüksek olur ama bu fark çok farklılaştığı zaman, çok yüksek olduğu zaman, işte o zaman Türkiye’deki durum doğar. Yani, dünyada, İngiltere’de, Fransa’da, Almanya’da elbette özel sektörde çalışan insanlar akademide çalışan insanlardan daha fazla ücret alırlar ama bu çok yüksek olmamalıdır. Şimdi, birinci sorunumuz bu.

İkincisi; buna bağlı olarak şöyle bir şey gelişmektedir ve bu da çok mahzurludur ve Türkiye’de üniversitelerin gerçekten niteliğini düşürmektedir: Üniversitelerde araştırma görevlilerine düşük ücret verilince, araştırma görevlileri üniversitedeki işlerinin yanı sıra başka işlerde çalışmaktadır ve bu da onun verimini ciddi biçimde düşürmektedir. Yani, araştırma görevlileri yasanın öngördüğü biçimde “full time” tam gün aldığı maaşın karşılığında üniversitede araştırma yapmalıdır.

Üçüncü sıkıntı şu olmaktadır: Üniversitelere baktığınız zaman bir piramit bozukluğuyla karşı karşıyayız. Mesela, benim daha önceki üniversitemde şimdi profesör sayısı yardımcı doçent sayısının belki 3 katı. Doçentleri hiç söylemiyorum. Araştırma görevlileri de profesörlerin sayısının çok altında. Oysa ki üniversitenin gelişebilmesi için araştırma görevlilerinin sayı olarak öğretim üyelerinden yani yardımcı doçent, doçent ve profesörlerden çok daha fazla olması gerekir ve geçmişte de, 1970’li yıllarda ve 1980’li yılların başında da bu böyleydi.

Şimdi, bana kalırsa, yapılan, önerdiğiniz zam 372 dolar civarındadır. Bu bence önemli ve yeterli bir zam değildir. Bu, geline durum itibarıyla -ki önümüzdeki yıl gerçekten öğretim üyelerinin ihtiyaçları artan enflasyonla beraber artacaktır- bunu eğer ki bütçeye olağanüstü bir yük getirmediği takdirde... Özellikle araştırma görevlileri için söylüyorum. Yani profesörler önemli değil, onlar zaten girmişler yola, çıkmaları mümkün değil. Yani, bir insan yardımcı doçent olduktan sonra, tıpkı bürokraside olduğu gibi, genel müdür yardımcısı oluruz, daire başkanı oluruz, genel müdür oluruz, genel müdür yardımcısı, müsteşar yardımcısı, müsteşar oluruz diye o umutla gider, hayata artık çıkmaz ama araştırma görevliliği son derece önemli bir yer. Onun için oradaki zammı... Oransal olarak zaten siz de diğerlerinden yüksek yapmışsınız, o açık ama ona rağmen burada, gerçekten, öğretim üyeleri için çok ciddi bir zamma ihtiyaç var. Türkiye’de bu kadar çok üniversite açılırken kuşkusuz bu yeni üniversitelerde elemana ihtiyacımız var. Peki, nasıl çekeceğiz bunu? Kuşkusuz ücretle çekeceğiz. Yani, evvelsi gün daha, Gebze Teknik Üniversitesini Meclisten geçirdik. Yeni kadro alınacak. Nasıl alınacak? Bir yerlerden insanlara daha yüksek ücret teklif ederek onları çekmeye çalışacağız. Bu durumu Komisyonun nazarıdikkatine sunmak istedim. Eğer gerçekten -önergeleri anlıyorum, Cumhuriyet Halk Partisinden gelmiş, MHP’den de var mı bilmiyorum veya iktidar partisinden- zammı olabildiğince yüksek tutarsak Türkiye’de üniversiteler için çok ciddi bir katkı yapmış oluruz. Ben de eski bünyeme burada en azından bu sözle bir katkı sağlamış olurum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Güneş.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanın dediği gibi, önce teklif sahipleri adına kısa bir şey söyleyeyim, sonra kendim de kanaatimi söylemiş olayım birleştirerek.

Sayın Bakanım, bu konuda Sayın Kalaycı partimizin görüşlerini söyledi ama onun dışında 3 milletvekilimizin daha kanun teklifi var birleştirme önergesinde yer alan. Tokat Milletvekilimiz Sayın Reşat Doğru’nun, yine aynı şekilde akademisyen olan Ankara Milletvekilimiz Sayın Zühal Topcu’nun ve Mersin Milletvekilimiz Sayın Ali Öz’ün teklifleri var. Kendileri şu anda burada olmadıkları için... Ali Bey geldi, toplantısı olduğu için gitti.

Reşat Doğru’nun teklifinde, aslında bu kanun tasarısında gelen şekliyle değil de ek göstergelerde bir değerlendirme yapma şeklinde, özellikle yardımcı doçentlerin sıkıntısını... Sayın Güneş’in de belirttiği gibi, arada, alt kadrolarda daha çok sıkıntı oluyor ve öğretim elemanı bulma şeyi sıkıntılı oluyor. Bir de emekliliklerinde sıkıntı oluyor. 3600’le, okutmanlarla, öğretim görevlileriyle aynı şey yardımcı doçentler. Öğretim üyesi olmalarına rağmen o statüde bir farklılık olduğunu belirtiyor ve bunun iyileştirilmesi için 3600 yerine 4200, doçent ile ikisinin arasında bir gösterge önermiş. Arkadaşlar bunu da dikkate alırsa, belki yine önergeler var ama. Sayın Doğru’nun teklifi bununla ilgili.

Artı, Ali Öz’ün teklifi var. O da araştırma görevlilerine ekstra olarak, öğretmenlere verdiğimiz kırtasiye desteği gibi bir araştırma geliştirme desteği... Çünkü, sürekli olarak birtakım fotokopi, yazma, çizme... Biliyorsunuz o imkânlar kısıtlı oluyor. Arkadaşlarımız sürekli olarak, özellikle doktora yapmadan bir şey olma şansları yok. Masterda yine bir şekilde idare ediyorlar ama bütün yabancı yayınlardan, birtakım araştırma hizmetleri, fotokopici, kırtasiyeciye verdiğimiz para yani ciddi anlamda belli bir şeyi buluyor. “Öğretmenlere verdiğimiz kırtasiye desteği gibi bir şey olabilir mi?” diye Sayın Öz’ün kanun teklifinde de doğrudan araştırma görevlilerine böyle bir destek sağlanması var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Sayın Zuhal Topcu'nun söylediğinde ise yine ödenek oranlarını belli bir şeye bağlama, mevcutta yetersiz kaldı diye en yüksek devlet memurunun brüt aylığı üzerinden bakalım diye bir teklif var. Özü itibarıyla hepsi öğretim üyelerinin, yani "akademik personelin ve diğer uzman, okutman" gibi arkadaşlarımızın maddi durumlarının yetersiz olduğunu söylüyor.

Az önce Sayın Güneş söyleyince aklıma geldi, Sayın Bakan da hatırlar, kendisiyle tanışmamıza vesile olan dersin Hocası Sayın Yahya Tezel'di. Dolayısıyla -o dersi ortak aldığımız için- bitirdik, Yahya Hoca, bana, "Asistan ol." dedi. Dedim ki açıkça: "Hocam, ben, biraz memur çocuğuyum. Maddi olarak bu asistan maaşı beni kaldırmaz. Ben İş Bankasının müfettişlik sınavının yazılısını kazandım, ben müfettiş olacağım, bu beni kesmez." Sonra döndük, Allah kısmet etti, yine hoca olduk, orada yaptık ama o günün şartlarında, hakikaten, şöyle baktığınız zaman, eğer cazip bir şey gelmiyorsa, nitelikli insanlar bu sefer başka yerlere gitmeye çalışıyor. Dolayısıyla, bu bir nebze bir iyileştirme, evet, "Eldeki imkânlarla buna yetişemiyoruz." diyebilirsiniz ama birçok yerlere gidiyor işte. Yani bir anda her kesimin daha yüksek şey almasında... Biz, burada, Milliyetçi Hareket Partisi olarak herkese verildiği zaman sorumuz yok ama siz de geliyor, diyorsunuz ki: "Burada bir bütçe var, disiplinimiz var." Öbür taraftan hâkimlere, savcılara verilene bakıyoruz, daha fazla olmuş. Bizde, MHP olarak, hiç olmazsa, hocalara verilenin de o seviyeye doğru biraz yaklaştırılmasını istiyoruz, o konuda talebimiz var, önerge de vereceğiz. Yapılanı doğru buluyoruz ama yetersiz buluyoruz özü itibarıyla Sayın Bakanım.

"Kapsama alma" konusunda arkadaşlarımızın da ortak önergesi var ama bence biraz daha rakamı da en azından bu şeylere yaklaştırmakta... Yani diğer tarafa vermekte... Ne yapsın, onların da seçimi yok ki. Şimdi bir seçim yapsalar da kullanabilseler size. Onların seçimi çıkıyor, doğru, bir sefer yapıyorlar. Bir rektör seçiyorlar, onda da yaptırım güçleri olmuyor. Kafasına göre Cumhurbaşkanı birini atıyor, YÖK 6'dan 3'e düşürüyor. Sayın Cumhurbaşkanı da 1'e düşürüyor. Hocaların yaptığı seçimin maddi bir getirisi olmuyor. Ancak olursa onlarla hukuku iyi olan rektör seçilirse belki birisi bölüm başkanı, birisi enstitü müdürü, birisi araştırma merkezi müdürü oluyor ama o da manevi bir şey oluyor ve yük getiriyor açıkçası, hani maddi olarak bir tatmin sağlamıyor. O nedenle biraz daha hem bir taraftan -dün Kalkınma Bakanımızla beraber Antalya'daydık, kalkınma planının ana noktalarını söyledi- diyoruz ki: "İşte yenilikçi üretim, dört ana eksenden birisi; eğitim, AR-GE'ye destek." Ama asıl araştırmayı yapan hocalarımızın da yani ek ders peşinde koşarak oralarda birtakım şeylerle kanuna... Gerçi, hıleyle saatini artırarak uğraşmaması lazım. En azından bu konularda biraz daha iyileştirme gerekir diye düşünüyorum.

Hayırlı olmasını diliyorum.

Yetmez ama "evet" diyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Günel.

Sayın Seçer, sizin mi talebiniz var?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikli olarak üniversite sayısından başlamak istiyorum; hangisi doğru, ben de işin içinden çıkamadım.

Şimdi, sunumunuzda "Türkiye'de 176 üniversite var." dediniz. Bu, kanunun genel gerekçesinde 177, YÖK'ün İnternet sitesinde 184; 176,177,184, bunların hangisi doğru?

Şimdi, tabii, genelde 2002'yle mukayese yapılıyor; işte 2002'deki üniversite sayısı 76'dan bugün 180'li rakamlara geldi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Doğrusu 176, 177 isim iki kez yazıldığı için, 177 tekerrürden dolayı.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sizin rakam doğru. Ama YÖK'ün rakamı 184. Burada bütün personel sayısını da vermiş, şimdi oraya geleceğim.

Şimdi, tabii, Hükûmetinizin övündüğü konulardan bir tanesi Sayın Bakan, 2002'de 76 olan sayı 176 olmuş, 100 üniversite, vakıf üniversitesi ve devlet üniversitesi... Hoş, tabii ki, arzu ettiğimiz bir konu. Ne kadar üniversite sayısı artarsa Türkiye'nin eğitimine sağlayacağı katkı açısından bu durumu görmezlikten gelmek mümkün değil. Ancak Türkiye'nin bir de şöyle bir gerçeği var: Türkiye'de, bakın, işsiz sayısı -son rakamlar- temmuz itibarıyla 2 milyon 867 bin, yüzde 9,8. Türkiye'de 2001 yılında bile, o kritik yılda bile işsizlik oranı yüzde 8,4 civarındaydı. Şimdi rakamlara girmeyeceğim zaman almama açısından. Önemli miktarda da okumuş işsizimiz var.

Gerçekten, özellikle biz siyasiler bu konuda çok muzdaribiz. Bugün iki üniversite bitirmiş öğrenci geldi, biri kız öğrenci kamu, siyasal bilimler fakültesinden sanıyorum, diğeri de işletme fakültesinden mezun olmuş iki delikanlımız -bir kız çocuğu, bir oğlan çocuğu- işsiz. Sürekli bizlere -özellikle ziraat mühendisleriydi, su ürünleri mühendisleri- bir sürü meslek dallarından işsiz üniversite mezunu arkadaşlarımızın isyanları geliyor. Tabii, demek ki sadece üniversite açmak bütün sorunları çözüyor. Üniversitede eğitim kalitesi çok önemli, oradaki tabii o müfredatı uygulayan, dersleri veren,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

bugünkü konumuz olan akademisyenlerin durumu çok önemli; onların yeterliliği çok önemli, onların sosyal hakları, alacakları ücretler...

Şimdi, bugünkü tasarımı desteklememek mümkün değil, elbette ki uygun görüyoruz muhalefet olarak da. Ama Sayın Hocamın da söylediği gibi, bu ücret artışlarını yeterli bulmamız mümkün değil, bunların tespit edilmesi lazım.

Diğer açıdan da, sadece öğretim üyeleri değil, akademisyenler, öğretim üyeleri, bunlara ücret artırım ama uzmanlar var, idari personel var. Onların rakamlarına da baktım, yanlış değilse 3.500 uzman oldu bir kaynaktan aldığım bilgiye göre üniversitelerde. Ancak, idari personelin de böyle bir talebi var. Sadece üniversitelerde değil, KYK'da, ÖSYM'de, YÖK'te, idari ve teknik personel ile uzmanların da bu konuda talepleri var. Bunları karşılama konusunda düşüncelerinizi almak isteriz açıkçası. Dediğimiz gibi, elbette ki bu tasarımı destekliyoruz ama maalesef yetersiz buluyoruz ücret artışlarını.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Seçer, teşekkür ederiz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkanım, bir saptama yapmak istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Yalnız...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Bir saptama yapmak istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – “Buyurun.” diyeceğim ama söz talepleri de var.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Çok kısa söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ya, çok özür dilerim. Ben kanun tasarısındaki değişikliğin tam metnini görmemiştim. Fakat burada bir şeyi mutlaka uyardım gerekiyor. Burada ek madde 4'te bir akademik teşvik ödeneği var ve bu akademik teşvik ödeneği, bir kurulla, araştırma görevlileri için o yıl ne kadar zam yapılacağı daha önceki yıldaki akademik performansına göre ayarlanması isteniyor. Şimdi, hepiniz bürokratsınız ve Türkiye'de bürokrasiyi biliyorsunuz. Şimdi, bu çocukların hepsi, araştırma görevlilerinin hepsi prosedürlerin şeyine gelirler yıl sonunda, aralıkta, “Aman hocam, benim teşvik ödeneğimi kesme.” gibi çok zor bir durum doğar. Şimdi, bakın, onun somut şeyi de çok zor. Biz araştırma görevlisine diyelim üç senelik bir proje verdik ve doktora teziyle beraber. Hiçbir somut yayın yapmayabilir de, bir tanesi 3 tane yayın yapabilir. Yani bunu nasıl ayarlayacağız kimine yüksek kimine düşük diye? Ve çok tartışmalar doğacaktır. İnanınız, bazen, bunlar gider Danıştaya bile müracaat edebilirler “Benimkini eksik verdi, öbürünü yüksek verdi.” diye.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NACİ AĞBAL – Nesnel ölçülere bağlanır.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Efendim?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NACİ AĞBAL – Yükseklik olmuyor ki, nesnel ölçülere bağlanır.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Bilimde o kadar zor ki bunu ölçmek.

BAŞKAN – Evet, Sayın Güneş...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – O kadar zor ki. Bakın, doçentlik sınavlarında bir puanlama getirildi, o da YÖK'te çok büyük tartışma getiriyor.

BAŞKAN – Sayın Güneş, bilgi alırsız o konuda isterseniz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Yani bu önemli, bir yanlış yapmayalım.

BAŞKAN – Tabii ki.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sonradan büyük bir kaos doğabilir üniversitelerde, büyük tartışmalar, Danıştaylar, itirazlar “O eksik oldu, bu fazla oldu.” Bu konuda uyardım istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NACİ AĞBAL – Nesnel ölçülere bağlanacak.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Bağcı, buyurun.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yükseköğretim tazminatıyla, akademik teşvik ödeneği temelli akademik kadroların ücretlerinde iyileştirmeyi amaçlayan kanun tasarısına ben de görüş ortaya koyan arkadaşlar gibi “Yetmez ama evet” demek istiyorum. Çünkü uzun yıllar araştırma görevliliği ve öğretim üyeliği yapmış biri olarak bu alandaki sorunu yakından bilen birisiyim. Ben de uzun yıllar cumartesi, pazar dâhil, gece dâhil derslere girerek araştırma yapmadan uzak bir ortamın içerisinde yaşamış birisi olarak söylüyorum. Özellikle, az önce ifade edilen hususun, teşvik konusunun bu süreçte daha da şeffaflaştırılması gerektiğini düşünüyorum. Zira eğitim fakültesiyle mimarlık ve mühendislik fakültesi faaliyetleri tamamen birbirinden farklıdır. Dolayısıyla buralarda ölçüm sistemleri, performans ölçümleri bu açıdan birbiriyle benzerlik arz etmeyeceği için dikkatli ele alınmalıdır ve eşitliği bozucu bir durumun oluşmasına izin verilmemelidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Tabii ki daha önceki görüşmelerde, çok yakın bir zamanda, AR-GE yasasını konuşurken de ifade etmiştik ve önümüzdeki bütçe sürecinde de yükseköğretimin temel sorunları görüşülürken tekrar gündeme gelecek. Üniversitelerin artık giderek ihtisaslaşan bir yapıya dönüştürülmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Zira bugünkü bütçe sunuşunda da Sayın Bakanımız Türkiye'nin temel sorunu, büyümeyi yakalayamamamızın, işsizliği aşağıya çekemememizin arkasında yatan temel sorunun nitelikli iş gücü sorunu olduğunu ifade ettiler ve bütçe sunuşunda bu son derece açık ortaya konuldu. O zaman, üniversitelerimizin, fakültelerimizin, yapılanmamızın geleceğin ihtiyaç duyduğu insan gücüne yönelik olarak bir yapılanmaya gitmesinde yarar var.

Siyasi olarak bizler fakülte açılması, bölüm açılması konusunda zaman zaman yerelin taleplerini bakanlıklara taşımada aracılık ediyoruz ama doğru olmadığını da bu yaklaşımın açıkçası bir akademisyen olarak da ifade etmek istiyorum. Biz hangi alanlarda bölümlere ihtiyaç duyuyorsak ve gelecekte ihtiyaç duyduğumuz meslekler nelerse üniversitelerimizin, bölümlerimizin, akademik yapılanmamızın ve öğretim üyesi yetiştirme modellerimizin buna göre tesis edilmesi gerekir düşüncesindeyim. Özellikle, akademisyenlerin ağır ders yükü altında araştırma geliştirme faaliyetlerinden uzak kalmaları performanslarını etkileyen negatif bir durum oluşturmamalıdır. Bu açıdan, performans değerlendirmelerinde bu ölçü hassas ortaya konulmalıdır diye düşünüyorum.

Gecikmiş bir düzenleme ve keşke daha fazla artı sağlanabilseydi ama inanıyorum ki bu artış üniversitelerin kaybolan itibarının az da olsa geri kazanılmasına katkı sağlayacaktır. Keşke araştırma görevlisi maaşını kamuda beş yıllık bir uzman maaşıyla eşitleyebilseydik diye düşünüyorum.

Tasarının hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; evet, önümüze gelen kanun tasarısı, aslında daha önce gelmesi gereken ve hepimizin, bu ülkede yaşayan herkesin, Türkiye'nin gelişmesini, kalkınmasını isteyen herkesin umut ettiği, istediği ve olması gerektiğini söylediği bir düzenleme ve bu açıdan önemli, olumlu bir katkı verecek diye düşünüyorum.

Tabii, bütün dokümanlarımızda, planlarda, programlarda, hepsinde yazıyoruz. “Katma değeri yüksek mal ve hizmet üreten bir ekonomi, bilgi ekonomisine geçen bir Türkiye.” Ee, sonuçta bunların olabilmesi nitelikli insan gücüne dayalı ve biliyorsunuz bugün ekonomiyle ilgili modellerde de Sayın Bakan, emeğin ve sermayenin yanına artık “beşeri sermaye” adı altında nitelikli iş gücünü de modelin içine koyan ve bu şekilde hesaplayan, yani ona harcadığınız şeylerin, paraların, katkılarının, maliyetlerin diğer taraftan da çok da yüksek, eğer ekonomik terimler açısından da düşünüyorsak katkı getireceğini söyleyen bir iktisat literatürü var karşımızda. Bu açıdan da bu önemlidir diye düşünüyorum.

Ee, tabii, nitelikli insan gücü sadece akademide yok, toplumun bütün alanlarına baktığınız zaman kamuda, özel sektörde, her yerde var. Bunların hepsinin desteklenmesine ihtiyaç var. Ama özellikle akademide ücret açısından da baktığımızda ciddi bir mağduriyet oluşmuş, bunu görüyoruz biz. Bizim zamanımızda, biraz önce Sayın Günel söyledi, hepimiz Mülkiyeden geçtik yani orada da bizim birçok arkadaşımız değişik nedenlerle, hep mali kaygılarla seçmediler akademisyenliği ve ondan sonra da başka, daha yüksek maaş alacak, getirecek müfettişlik, uzmanlık gibi ya da özel sektördeki birtakım meslekleri seçtiler. Hâlbuki gerçekten bilim üretimine Türkiye'nin ihtiyacı var, Türkiye'nin sınırları aşmaya ihtiyacı var; bilimi teknolojiyle elbette tabii birleştirmeye de ihtiyaç var, birlikte olacak. Ama akademinin de kendi içinde, işini iyi yapan, ister doğa bilimlerinde olsun, fen bilimleri, sosyal bilimler, nasıl ayırırsanız ayırın işini çok iyi, güzel yapan, fikir üreten... Bunlar bazen bire bir olarak baktığınızda, teknolojiye dönüştürülemez, projeye girmez, mühendislik çalışmalarının direkt bir “input”u olmayabilir ama zaman içinde bunlarda müthiş bir sıçrama sağlanabilir. Bu açıdan da gerçekten de bu alana önem vermeye, özellikle önem vermeye ihtiyaç vardır diye düşünüyorum. Önümüze gelen tasarı da bu açıdan olumludur.

Burada iki konuyu vurgulamak istiyorum eksiklik olarak gördüğüm için. Birincisi; biraz önce de konuşuldu ve sanıyorum onunla ilgili önergeler de var. Bir tanesi, arkadaşlarımız da vurguladılar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun “Tanımlar” başlığı altındaki 3'üncü maddesinin (p) fıkrasında “Öğretim Yardımcıları” diyor ve orada diyor ki: “Yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim-öğretim planlamacıları.” Ee, şimdi burada baktığımızda, sadece araştırma görevlileri kapsanmış; oysa uzmanlar, çeviriciler ve eğitim öğretim planlamacıları kapsanmamış. Bunun mutlaka kapsanmasına ihtiyaç var, aynı koşullarla. Ben maddi açıdan da onunla aynı kategori içinde olması gerektiğini düşünüyorum. Yani uzmanlar, çeviriciler ve eğitim öğretim planlamacılarını öğretim görevlisi ve okutmanlarla değil, onları araştırma görevlileriyle aynı yapının, aynı cetvelin içinde aynı oranda değerlendirmeye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Bunun mutlaka sağlanmasına ihtiyaç var. Yani iyi çalışmak açısından, akademinin huzuru açısından, iyi çalışmalar yapılması açısından da bu önemli. Sonuçta aynı işi yapan insanlar, aynı ortamdaki insanlar arasında huzuru sağlamak, huzursuzluğun ortaya çıkmasını engellemek de yasa koyucuları olarak bizim de öncelik işimiz olmalı diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

Son olarak da şunu söyleyeyim: Elbette yani baktığımız zaman buradaki oranlar var. Sizin sunuşunuzda Sayın Bakan, 720 lira ve 835 lira gibi iki rakam verdiniz değil mi? Üst akademik kadrolardakilere 720, altta 835. Bu rakamlar biraz düşük gözüküyor, bunların biraz artırılmasına ihtiyaç var. Bu tabii şu anda ne getirir ne götürür bilemiyorum ama Maliye Bakanlığı bürokrasisi burada, yani bu oranların biraz daha artırılması... Eğer böyle bir iyileştirme getireceksek... Çünkü bir daha tekrar bunların gelmesi çok kolay olmayabiliyor. "Yakın zamanda çıkarttık." diye yani biliyorsunuz sizin de, yani Millî Eğitim Bakanlığının da bunu önermesi çok kolay değil. Madem böyle, bu oranları da biraz artıralım ve ona ilişkin olarak bizlerin de önerileri var. Yani buradaki artış sonuçta iyi, kötü bir şey değil elbette, bundan memnunuz ama bunun yeterli olmadığını, bunun biraz daha yukarıya çekilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü biraz önce de söyledim, beşeri sermayeye yaptığınız katkının, onların iş etkinliğinin ve verimliliğinin artmasının Türkiye ekonomisinin de büyüme ve kalkınmasını ve potansiyel üretimin çıktısını da yukarıya çıkaracağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Türel.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlarımız, değerli basın mensupları, Sayın Komisyon üyesi arkadaşlarım; hepinizi selamlıyorum.

Tabii, özü itibarıyla bizim de olumlu karşıladığımız bir teklif bu, müspettir teklifin burada görüşülüyor olması. Hatta, ben yakınımıyorum, niye Millî Eğitim Bakanı burada değil, niye YÖK Başkanı burada değil? Ben yakınımıyorum çünkü bazı soruları onlara sorduğumuzda bize otomatik olarak Maliye Bakanlığını işaret edecekleri için sizin burada olmanız bir şekliyle de iyi bir tesadüf oldu. Bu soruların veya soracağımız soruların cevabını sizden doğrudan alacağımız için, bununla ilgili olarak bu konuda en azından iyimser bir sonuç çıkarılabilirim.

Sayın Bakanım, arkadaşların toplamda söylediği hususların belki büyük çoğunluğuna katılıyorum, onu tekrara girmeyeceğim. Mesela, önümde yani her birimizin e-mail listesinde sayısız mail var şu anda, özellikle uzmanlardan gelen mail'ler var. Sadece bir tanesini seçtim, burada söyleyeyim. Bir talep var çünkü herkes bu konuda bir haksızlığa uğradığını ya da unutulduğunu varsayar bir noktadadır.

Şimdi, uzmanlardan biri -ben şimdi hangi dönemde işe başladığımı bilmiyorum, onu da kendisinden öğrenmeye çalışıyorum- diyor ki: "Ben ilk işe başladığımda düz memur maaşının 2 katı kadar maaş alıyordum, şu anda düz memur maaşıyla maaşlarımız eşitlendi." Burada ifade ettiği rakam 2.000-2.500 arası maaş aldıklarını söylüyor uzman arkadaşlarımız. Sizin de biraz önce bütçe sunumunuzda ifade ettiğiniz rakamla esasında örtüşüyor. Siz de orada "En düşük memur maaşı 2.023." dediniz, böyle bir rakam ifade ettiniz. Dolayısıyla, bunlarda hiçbir iyileşme olmamış, giderek bir kötüleşme olmuş özellikle uzmanlarda. Bir mağduriyetten de söz edecek olursak öncelikle onlardan başlamak gerekir, onlardan başlamak icap eder.

Şimdi, sunumunuzda, işte 120 bin civarında akademisyenin maaşlarına burada bir iyileştirmenin yapıldığını ifade ediyorsunuz. Rakamına girmiyorum, evet, yapılabilecek en iyisini yapalım akademisyenler açısından. Arkadaşlarımızın bu konudaki önerilerine katılıyorum, yapılabilecekse artırım, yapılabilecekse bu miktarda, ben bu artırımdan taraf olduğumuzu ifade edeyim. Ama, uzmanlar katılmış olsaydı ne olurdu yani ne kadar? Eğer onu katasanız onun üzerinde durmayalım yani.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Konuşmamda söyledim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Söylediniz, ben kaçırılmışım o boyutuyla. Onun ilave edilmesi önemli olmuştur Sayın Bakanım.

Bir önemli husus daha şu: Şimdi, öğretim elemanları zorunlu hizmete tabi insanlar değil. Üniversitelerle anlaşma yaparlar, diledikleri üniversitelerle, anlaşabildikleri üniversitelerle çalışırlar.

Türkiye'de de işte bir rivayete göre 176, bir rivayete göre 177, bir rivayete göre 184 üniversitemiz var, vakıf üniversiteleri hariç. Malum, akademisyen sıkıntımız da var üniversitelerimiz açısından. Bu durumda, taşradaki üniversitelerimizin hepsi dezavantajlı pozisyona geçiyorlar. Öğretim görevlileri gidip, örneğin, Ağrı Üniversitesinde, Hakkâri Üniversitesinde, Dersim Üniversitesinde, Muş Üniversitesinde görev yapmak yerine Ankara'yı tercih ediyor, İstanbul'u tercih edecek. Dolayısıyla, dezavantajlı pozisyonundaki üniversitelerin özellikle akademisyen maaşları açısından daha cezbedici olması gerekir. Bu konuda bir düzenlemeye ihtiyaç var. Yoksa buralardaki üniversitelerin hemen hemen büyük çoğunluğu kadro boşluğunu hiçbir zaman dolduramayacaklar. Böyle bir problemimiz de var. Dolayısıyla bunun da bertaraf edilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Daha fazla ayrıntıya girmiyorum. En iyi teklife katılacağımızı ifade edeyim, öyle söyleyeyim. Bu konuda yapılacak iyileştirme...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

Hatta, şuna da girmiyoruz: Yani seçim öncesidir, akademisyene, damağa bir parmak bal çalınıyor falan değerlendirmelerinin hiçbirine de girmeyeceğiz. Dolayısıyla, bu konuda yapılacak iyileştirmenin de iyi olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan bütçenin seçim bütçesi olmadığını sabah söyledi biliyorsun, artık daha...

Teşekkür ederiz Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 3 defa söyledi, onu hiç kaçırmadık. Kendisi de 3 defa söylediğini...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili olarak ben de konunun ne kadar önemli olduğunu tekrar söylemeyeceğim, akademisyenlerin ve akademik dünyanın.

İki sorum var: Bir tanesi, bu özel bütçe kapsamında YÖK ve üniversite toplamı 2014'te 16 milyar 939 milyon, böyle bir bütçe var yani 17 milyarlık bir bütçe var. 18,5 milyar oluyor 2015'te. 2 milyarlık artış olduğunu söylediniz. Zaten, normal olarak bir artışın söz konusu olması lazım, hiç bu ilave zam söz konusu olmasa dahi. Bu zam bütçede görünmüyor bu durumda.

BAŞKAN – Yani yüzde 10'luk bir artış olursa diye diyorsunuz, öyle mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim?

BAŞKAN – Yani, yüzde 10'luk zaten bir artış...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan 2 milyar liralık bir yük getireceğini söyledi. Dolayısıyla, bunun YÖK ve üniversite bütçesinde görünmesi lazım diyorum.

BAŞKAN – Onu açıklayacak herhâlde Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 2016'dan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2015'te geçerli olmayacak mı o?

BAŞKAN – Biraz önce Sayın Güneş onu vurguladı zaten.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tazminat 2015'te, teşvik 2016'da devreye girecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, emekli maaşlarına ne kadarı yansıtacak bu artışların? Bir de onu sormak istiyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – O özel bir ödeme olduğu için, tazminat olduğu için emekli maaşlarına yansımayacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, emekli maaşlarına yansımaması çok olumsuz oluyor. Yani, öğretim üyelerini sonraki hayatlarında da çok olumsuz olarak etkiliyor. Aslında, emekli maaşlarına yansıtacak şekilde bir zam yapabilirsek daha doğru olurdu Sayın Bakanım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu kanunun akademik dünyamıza, üniversitelerimize, ülkemize hayırlı uğurlu olmasını şimdiden temenni ediyorum.

Tabii, bütün noksanlıklarına rağmen, önemli bir adım olarak bu yükseköğretim tazminatı ve akademik teşvik ödeneği getirilmesini oldukça önemli buluyorum. Benden önceki bütün konuşmacı arkadaşların görüşlerine büyük ölçüde iştirak de ettiğim için tekrarlamak da istemiyorum. Yalnız, bunlara ilaveten bir iki hususu hatırlatmakta fayda görüyorum.

Şimdi, teklifin ilk hâlinde, biliyorsunuz, bu yükseköğretim tazminatına ve akademik teşvik ödeneğine uzmanlar, çevreciler ve eğitim öğretim planlamacıları dâhil değildi ve Komisyonumuzda dâhil edilecek.

Öncelikle, bu 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'ndaki uzman tanımında bir değişiklik yapılması gerekir bundan sonraki yapılacak düzenlemelerde. “Uzmanlar, öğretimle doğrudan doğruya veya dolaylı olarak ilgili olan, özel bilgi veya uzmanlığa ihtiyaç gösteren bir işle laboratuvarlarda, kitaplıklarda, atölyelerde ve diğer uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim yardımcılarıdır.” şeklinde bir tanım var kanunda. Bu tanımlama uzmanın, kütüphane memuru, laboratuvar elemanı ve benzeri mesleklerle karıştırılmasına da neden oluyor. Âdeta bir kırkambar tanımı gibi bir tanım söz konusu. Örnek verecek olursak iletişim fakültesi mezunu bir akademik uzman ve uzmanlık alanı da iletişim bilimleri. Bu durumda “laboratuvar” veya “kitaplık” bu tanımdaki görev tanımına uymuyor ve tabii, diğer uygulama alanları için bu tanım kullanılabilmiştir ancak her unvanın tanımının da ayrı ayrı yapılması gerekir. Dolayısıyla, burada bir açıklığa kavuşturulması gerekiyor ve öğretim elemanlarıyla ilgili düzenlemelerin eşitlik ve adalet ilkesi gözetilerek ve ayırım yapılmaksızın yapılması gerekir.

Yine bu çerçevede bir örnek verecek olursak, akademik kadrolar ve unvanlar içerisindeki eşitsizliğe: Bu kanun teklifinin ilk geliş hâlinde de görüldüğü gibi, uzmanlara hâlihazırda sınav görevi verilmediğini biliyoruz. Eskiden salon

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

başkanı dahi olarak görev alabilirken uzmanlar bugün gözetmenlik görevi dahi alamamaktadır. Bu da tabii, öğretim elemanları arasında bir farka neden olmakta ve eşitliğe aykırı bir durum olmakta ve akademik uzmanlar da bir nevi ötekileştirilmiş olmaktadır.

Yine, belki maddede daha ayrıntılı değerlendirmelere gireriz ancak bu akademik teşvik ödeneğiyle ilgili bir iki hatırlatmayı da peşinen yapmayı faydalı buluyorum.

Tabii, akademik teşvik ödeneği getirilmesi önemli. Burada bir komisyon kurulacağı, ondan sonra bir yönetmelik çıkarılacağı ifade ediliyor. Şimdi, kanuna bunu koymak kolay da asıl sıkıntı ve zorluk komisyonun nasıl, kimlerden teşkil edeceği ve nasıl yönetmelik çıkacağı. Öncelikle subjektiften uzak, somut, objektif kriterlerin getirilmesi gerekir. Komisyonunda kimler olacak?

Bir de Sayın Başkan, özellikle Sayın Bakanın da dikkatini çekmek istiyorum, bu akademik teşvik ödeneği uygulaması diğer hangi ülkelerde var? Acaba, bunlar incelendi mi, bu konuda bir örnek verilebilir mi, dünyada bir örneği var mı? Bu, sosyal bilimler alanında veya fen bilimleri alanında nasıl olmuş, nasıl bir yönetmelik çıkacak buna ilişkin ipuçları verilebilir mi? Proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, kendi çalışmalarına yapılan atıflar, Bilim Kurulunda uluslararası düzeyde tebliğ sunma ve aldığı akademik ödüllerin bu kriterde kullanılacağı ifade ediliyor kanunda. Bunlar bazı yabancı ülke uygulamalarıyla birlikte örneklendirilebilirse memnun olurum.

Malumunuz, hâkim ve savcılarla ilgili düzenlemeler yapıldı, şimdi akademik personelle ilgili düzenlemeler yapılıyor. Peki, diğer personel, diğer memurların durumu ne olacak? Öğretmenler var. Tabii, bu konuya ya da bir açıklık getirilmesi gerekiyor. Özellikle enflasyonla memur maaşları arasındaki...

BAŞKAN – Emniyet mensupları da bekliyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Verilen sözler var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Emniyet mensupları, sağlık çalışanları yani ilk etapta bunları ifade etmek gerekir. Bütçede imkân olduğunu bugün sabahleyin Sayın Bakan ifade etti. Bütçe gayet rahat olarak... Gayet güzel bir sunum yaptınız Sayın Bakan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Övdünüz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz de anladık ki biz de bu bütçenin...

BAŞKAN – 1,5'tan 1,1'e düşürüyor diyorsunuz yani.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizin yaptığınız sunumdan da aldığımız cesaretle bunları rahatlıkla söyleyebiliyoruz, talep edebiliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Buyurun.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; yeni bir bütçe dönemine başlıyoruz, hepimize, ülkemize hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, on iki yıldır, on üç yıldır olduğu gibi, yeniden, ülkemizi 2015 yılında hedeflerimiz doğrultusunda geliştirecek bir bütçe teklifiyle karşı karşıyayız. Özellikle, insanımızı güçlendirmek, çalışan insanımızı güçlendirmek konusundaki bahis, doğrusu heyecan verici.

Meslek edinme yönünde yapılan çalışmalar: Burada bahsedilen 2009 yılında aktif iş gücü programlarına ayrılan ödenek 306 milyon lirayken bu yıl 1 milyar liraya çıkarılması, yine bu programlara katılan vatandaşların sayısının 2007'de 20 bin iken, 2013 yılında 417 bin kişiye yükselmesi son derece etkileyici. Biz hedefimiz olan yüksek gelir sınıfındaki ülkelere erişmek için bu programları sürdürmeliyiz. Bütçe de bu yönde güçlü bir irade ortaya koyuyor. Esasen, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın 4 başlığından bir tanesi de "Güçlü İnsan." Bütçe onu da desteklemekte.

Ben burada esasen bu çalışmalara paralel zihniyet üzerinde de bir çalışma yapılması üzerinde durmak istiyorum.

Bazı ifadeler vardır hani Anadolu'da, çalışan insanları zaman zaman eleştiren "Kefenin cebi mi var, neden bu kadar çok çalışıyorsun? Türkiye'yi sen mi kurtaracaksın?"

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Onu çalanlar için söylerler.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Nasıl?

MUSA ÇAM (İzmir) – Hortumcular için söylenmiş o, hortumcular.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Cimriler için söylenir.

BAŞKAN – Yok, biriktirenler için söylenir.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Yok, bu kamu kuruluşlarında da vardır çalışan personel için "Bırak devletin işini sen mi bitireceksin?" manasında. Ne yazık ki özel sektörde, iş hayatında da vardır. Bu, esasen bir zihniyet meselesi. Bizim insanımızda tabii ki -bu madde, eğitimleri, meslek edinmeleri fiilî manada, eğitim manasında desteklemekle beraber- bir zihniyet güçlendirilmesine de ihtiyaç olduğu kanaatindeyim. Daha çok çalışmanın, çalışan olmanın, mesleğini daha iyi yapmanın, daha çok mesai harcamanın zihniyetimizde de değiştirilmesi yönünde adımlar atılması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

gerektiği kanaatindeyim. Sadece bütçe ayırmakla, sadece meslek sahibi yapmakla, sekiz saat çalışmakla yetmiyor. Pek çok kamu kurumunda, pek çok özel sektörde insanlarımız sekiz saatin çok ötesinde çalışıyor; On, on iki, on beş... Biz, Bakanlık personelinin önde gelenlerinin on saatin üzerinde çalıştığına hep şahit oluyoruz. Fakat, bunun bir zihniyet olarak bütün Anadolu'ya yayılması yönünde hep beraber çalışma yapmamız gerektiği kanaatindeyim. Bu, sadece Maliye Bakanlığının işi değil. Netice itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığından, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına kadar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına kadar bütün kamu birimlerini ilgilendiren ve bütün mahalleleri, halkımızı, toplum önderlerini, sivil toplum kuruluşlarını ilgilendiren bir zihniyet meselesi olduğu kanaatindeyim.

Buradaki iyileştirmelere özellikle halkımız adına teşekkür ediyorum, şükranlar duyuyorum. Fakat bunu mutlaka bir zihniyet değişikliğine doğru da yönlendirmemiz gerektiğini ifade ediyorum ve bu düşüncelerle bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, öyle sanıyorum ki toplum olarak temel sorunlara yaklaşımımızda ciddi bir eksiklik var. Niteliği bir kenara bırakarak niceliği esas alıp fason üretim yapar gibi parça başına üretim yaparak temel sorunları çözmeye çalışıyoruz.

Şimdi, bütün konuşmaları izledim, üniversitelerdeki üretim noksanlığı, bilimsel çalışmaların uluslararası düzeyde itibar görmemesini, maaşların noksan olmasına bağladık.

Şimdi, insaf edin, bu parti iktidara gelmezden evvel, YÖK'le ilgili söyledikleri kayıtlarda duruyor, mürekkepleri daha kurumadı. YÖK'ün bilimsel özerkliğe getirdiği engeller, YÖK'ün bilim adamlarının çalışmasına çektiği setlerle ilgili tartışmalar olmuştur. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde YÖK'ü değiştireceğini vadedmiştir, Bu konuda ciddi tezler ortaya koymuştur ama iktidara geldikten sonra YÖK'ün yönetimini ele geçirince bütün bunlar unutulmuştur ve üniversite açma sanki çok büyük bir başarı gibi takdim edilmektedir. 177 üniversite olması "180" diyorsunuz, onun kayıtları da tartışmalı... Teknik donanımı olmayan, hukuki altyapısı hazır olmayan, kütüphanesi bulunmayan, adam gibi öğretim görevlisi, profesörü bulunmayan yerlerde "Ben illere siyasi amaçlarla üniversite açıyorum." diye nereye varılacaktır? Hangi bilimsel üretimi yapacaktır bu üniversiteler? Zaten de yapamıyor. Bakın, dünya standartlarında hemen hemen hiçbir üniversitemiz kalmamış çünkü hem çalışma özerkliği yok, bilim adamları ciddi bir baskının altında, zaman zaman en üst düzeyde siyasi toplantılarda üniversite hocalarıyla ilgili olumsuz değerlendirmeler yapılıyor, bunlarla ilgili hiçbir hazırlık yok. Üniversite açıyoruz orada okuyacak öğrencilerimizin yatacağı yurt yok. Zaman içerisinde dirsek temasında bulunan bir İslami cemaate yol açmak için devlet uzun yıldır yurt açmadı bu memlekette. Açtığınız üniversitenin kaçında Kredi ve Yurtlar Kurumu gitti yurt açtı, o çocukların rahat bir ortamda çalışmasını sağlayacak bir zemin hazırlandı? Ne zaman cemaatle paralel devlet kavgası başladı, şimdi başımıza, kafamıza meteor taşı düşmüş gibi yurt yapma yarışının içerisinde giriyoruz. Bu düzenleme de böyledir.

Eğer üniversitelerdeki temel sorunları çözemerseniz, üniversitelerin adam gibi teknik donanımı, altyapı hazırlıkları yapılmazsa getirdiğiniz maaş ödemesi, olsa olsa belki belli sayıda insanlardan "Eksik olmasın Hükûmet, bu konuda bizim ekonomik sıkıntımıza bir çözüm üretti." diye bir dua alınacaktır ama üniversitede yaşadığımız sorunların hiçbirisi çözülemeyecektir ve bu maaş artırımından sonra da göreceksiniz, üniversitelerimizde dünya ölçeğinde bir bilimsel çalışmayı yakalama fırsatı bulunamayacak çünkü yok öyle bir... Hangi üniversitede doğru dürüst bir kütüphane var? "170 tane üniversite açtık." diye övünüyoruz. Burada ciddi rakamlar ortaya konuluyor, gidin bakalım, daha bina yok çok üniversitede, bırakınız öğrencilerin çalışmasını üniversite mensuplarının çalışmasına imkân verecek altyapı çalışmaları yok. Dolayısıyla, bunlar siyasi yaklaşımlarla olduğu için de bütün temel sorunları yozlaştırıyoruz.

Bir zamanlar devlet personel yasası çıkarılmıştı, her bütçe görüşmesinde bir önerge gelirdi, paçavrasını çıkardık devlet personel yasasının. Üniversitelere bakışımız da böyle kaldığı sürece, kusura bakmayın, ne kadar maaş artırırsanız da Türkiye açısından bence beklenen bir sıçramayı yapma şansı yoktur. Eğer yapılacaksa böyle bir çalışma, önce YÖK Yasası'nı değiştirelim. YÖK Yasası'nın bilim üzerindeki baskısını kaldırmak gerekiyor. Üniversite hocaları rahat bir şekilde çalışabilmeli. YÖK yönetiminin iki satırlık bir yazısıyla kapının önüne atılma korkusu olan insanlardan hangi bilimsel çalışmayı bekleyebileceğiz, hangi özgür yaklaşımı bekleyebileceğiz? Gerçekten, bu konuda iyi niyetli bir şey yapılmak isteniyorsa, Türkiye'deki üniversiteleriyle çağdaş dünyada adam gibi üretim yapılması isteniyorsa YÖK Yasası'ndan başlayarak üniversitelerimizin teknik donanımı, altyapısı da devreye sokularak bir çalışma yapılmalı.

Bunların ötesinde, kusura bakmayın, buna "Yaz yağmuru serinliği." denir, güneş çıktığı zaman toprak kurur; sizin bu getirdiğiniz maaş artırımını da aynı etkiyi yapacaktır.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keskin, biz teşekkür ederiz.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

17.800 profesörü, 10.960 doçenti, 27.050 yardımcı doçenti, 20.820 öğretim görevlisini, 9.250 okutmanı, 3.396 uzmanı, 41 bin araştırma görevlisini kapsayan yaklaşık olarak 130-140 bin kişilik üniversite camiasını ilgilendiren bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Üniversitelerde -176, 170, 180, 185, kaç üniversite var ise burada- görev yapan öğretim üyesi, araştırma görevlisi, uzman, değerli okutmanların ücretlerinin iyileştirilmesi kuşkusuz önemli bir çözümdür ve iyi bir katkı yapacaktır.

Benden önce konuşan çok değerli Sayın Keskin'in söylediği gibi, üniversite, akademik çevrelerin sorunları sadece ücretlerinin iyileştirilmesi meselesi değil. Önümüzdeki günlerde, zaten bütçe görüşmelerinde üniversiteler ve YÖK'le ilgili konuşacağız ama burada sadece bir iyileştirme yaparken ücretlerin iyileştirilmesiyle geçistiremeyiz. Bunlarla ilgili birkaç şey de söylemek gerekiyor.

Geçtiğimiz günlerde, İzmir'de önemli bir tıp fakültesine kontrol için gittiğimde bir profesörle konuştuğumda, kanımı donduran bir şey söyledi: "Hayvanınıza nal çaktırmayacağınız kişi üniversitelerde profesör oluyor artık." dedi, dondum ve kaldım. Yani "Hayvanınıza nal çaktırmayacağınız birileri artık üniversitelerde profesör oluyor." dedi. Bu, gerçekten çok acı bir ifade biçimi. Burada hiç kimsenin mesleki kariyerini zedelemek, aşağılamak amacıyla, duygusunda değil ama son on iki yılda veyahut da on beş yılda -her ne ise- üniversitelerdeki tutum, davranış, liyakat, bilim, araştırma, kariyer, bilgi, beceri, yetenekler ötesinde, farklı ilişkilerle insanların profesör, öğretim üyesi olduğu, üniversitelere alındığı görülüyor. İntihal ayrı bir konu, intihal ayrı bir konu yani akademik kariyer yapan insanların kaynak göstermeden, intihal yaparak kariyer yaptıklarını ve bir üst dereceye sıçradıklarını ibretle izliyoruz. Şimdi, hepimiz burada babayız, anne olanlar var, çocuklarımızı da bu öğretim üyelerine emanet ediyoruz ve edeceğiz.

Sayın Bakan, siz de -Allah uzun ömür versin, bol şans versin- ikiz kızlarınızı onlara emanet edeceksiniz. Şimdi, üniversiteler bu kadar kötü durumda olacaksa ve bu kadar kötü yönetilecekse, Sayın Keskin'in söylediği gibi, bir dönem YÖK'e söylemediğiniz sözü bırakmayacaksınız, "YÖK'ü kaldıracğız, üniversiteleri özerk yapacağız, demokratikleştireceğiz." diyeceksiniz ama oraları ele geçirdikten sonra da onun üzerine oturacaksınız, istediğiniz gibi salvo atışlarını gerçekleştireceksiniz.

Geçtiğimiz günlerde, hem Sayın Başbakanın hem de Sayın Cumhurbaşkanının, yeni Cumhurbaşkanının çeşitli illerdeki üniversite açılışlarında yaptıkları konuşmaları izleyince üniversitemizin geldiği durumu bir kez daha ibretle seyrettik. Kuşkusuz, bugün yapılacak olan iyileştirme, öğretim üyesi arkadaşlarımızı bir nebze rahatlatıcaktık ama esas, bilim alanında onların özgürce araştırma yapmaları, özgürce düşüncelerini söyleyebilmeleri, özgürce örgütlenebilmelerinin önündeki yasaklar ve engeller maalesef alabildiğine devam etmektedir.

Son günlerde, özellikle bölgemizde yaşanan IŞİD olayları nedeniyle üniversitelerde IŞİD yanlısı kimi öğrencilerin, kendisi gibi düşünmeyen üniversite öğrencilerine saldırdıklarını, palalarla, hançerlerle üzerlerine yürüdüklerini görüyoruz. Bu yeni yapılacak adalet düzenlemeleriyle birlikte polislerin, üniversite hocalarının odalarını basıp "Yeni talimat budur, üniversite hocalarının odalarını araştıracağız, arayacağız, işte elimizde emniyet müdürünün, valinin talimatı." diye üniversite hocalarının elini kolunu bağlayıp yerlerde sürükleyerek götürdüklerine şahit oluyoruz. Şimdi, bir taraftan üniversitelerin, akademik çevrelerin ücretlerini iyileştirirken diğer taraftan akademik çevrelere bu tip baskıların ve tehditlerin yapılması kabul edilebilir bir tutum değildir.

Yapılan, öngördüğünüz zam... Bugün, öğleden önceki sunumunuzda bütçenin ne kadar iyi olduğunu ama bir seçim bütçesi olmadığını söylediniz. Biz de tabii ki memnun olduk bütçenin böyle iyi bir şekilde olması, ülke ekonomisinin iyiye gitmesi tabii ki bizi de memnun eder, mutlu eder ama mademki bu kadar iyidir, bu kadar güzeldir bütçemiz, gelirlerimiz de bu kadar da iyidir, bu öngördüğünüz zammın yeterli olmadığını düşünüyoruz ve bu nedenle de grubumuzun vermiş olduğu bir önerge var, bunu da dikkate alarak oy kullanılırsa çok memnun olurum.

Bu yeni düzenlemenin de, yeni uygulamanın da öğretim üyesi camiasına, üniversite camiasına hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, tasarının geneli üzerindeki konuşmalar tamamlandı, daha doğrusu söz talepleri tamamlandı.

Sayın Bakanımızın, bunlarla ilgili eleştirilere cevaplarını alıyoruz.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çok değerli arkadaşlarımızın değerlendirmelerini, önerilerini, eleştirilerini dikkatli bir şekilde dinledim ve gerçekten, haklı oldukları birçok husus var. Onun için, ben de faydalandım. Teşekkür ediyorum.

Yani, akademisyenlerimize yaptığımız bu iyileştirme bir haksızlığın giderilmesi olarak ifade edildi, doğrusu ben de katılıyorum. Dolayısıyla, o çerçevede bakmak lazım.

Şimdi, bazı arkadaşlarımız dediler ki: "Hiç olmazsa kariyer uzman yardımcısı düzeyine çıkartalım araştırma görevlilerini." Biz de inanın aynı şekilde düşündük ve birazcık üstüne çıkardık yani bugün Başbakanlık, Hazine Müsteşarlığı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

biliyorsunuz çok önemli bir kurum, eski DPT, işte Kalkınma Bakanlığı, Maliye yani bunlar hakikaten Türkiye'nin köklü, önemli yani nitelikli insan çekme noktasında çok önemli kurumları. Bunlarla şimdi araştırma görevlilerimiz rekabet edebilecek bir ücret, minimum... Yani bu bir. Dolayısıyla, onu yapıyoruz. Yani yeterli değil, doğrusu, hani bütün bunlar, hepsi biraz imkân meselesi ve denge meselesi ama önemli bir iyileştirme yapıyoruz, özellikle üniversitelerimize daha nitelikli insanların çekilmesi noktasında. Bence güzel bir düzenleme çünkü hazineyle, maliyeyle yarışabilir bir noktaya gelecek, daha yukarı hatta, o şekilde belirledik.

Ben çok kısa bir süre -bilginiz olsun diye söylüyorum- mülkiyeden mezun olduktan sonra... Benim de ufak bir hikâyem var, müsaade ederseniz. Tabii, benim babam okuma yazma bilmiyordu. Annemi çok erken yaşta kaybettim. Babam okuma yazma bilmediği gibi hatta Türkçe de bilmiyordu garibim. Onlara birileri demiş ki: "Mülkiyeden mezun olanlar kaymakam oluyor." Tabii, kaymakamlık bizim o bölgede çok önemli bir makam, hakikaten çünkü köydesiniz, o kadar önemli ki hiç görmemişsiniz yani kaymakam önemli.

BAŞKAN – Size "kaymakam" demişler, mülkiyeye girenler vali oluyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, şöyle: Birileri "Bu adam buradan mezun olunca kaymakam olabilir" veya "Kaymakam olacak." falan demiş. Tabii, ben mezun olduktan sonra hiçbir kamu sınavına girmedim, hiçbir sınava girmedim çünkü çok değerli kardeşimizin kabul etmediği teklifi ben ettim. Bir çiftçi çocuğu olarak, Yahya Tezer'in "Gel, araştırma görevlisi ol." teklifini ben kabul ettim. Hakikaten de uzun bir güvenlik soruşturması sonunda -o zamanlar sekiz, dokuz ay falan sürdü- beni de aldılar. Tabii, bir süre sonra Millî Eğitim Bakanlığının bir sınavı açıldı, bu yurt dışı öğretimle ilgili. Ben de o heyecanla gittim, girdim. Kazanmışım. Gittim, babama anlatacağım yurt dışına gideceğim diye. Ne anlatacaksınız? Gittim, hakikaten ben İngiltere'ye gideceğim dedim. "Niçin gidiyorsun?" dedi. Ben ilim öğrenmek için gidiyorum dedim. Master deseniz, doktora deseniz anlatması zor okuma yazma bilmeyen bir insana. Ben ilim öğrenmeye gidiyorum dedim, hiç inandırıcı bulmadı beni. Samimi olarak söylüyorum, bir bağdaydı ve eline bir avuç toprak aldı "Senin gözünü ancak bir avuç toprak doldurur, burada kal, hiç olmazsa bu köye, bize bir faydan olsun." falan dedi ve o şekilde ayrıldık, bir daha da göremedim, Allah rahmet eylesin.

Şimdi, araştırma görevlilerinin sıkıntılarını ben biraz biliyorum yani ben çok kısa bir süre de olsa araştırma görevlisi oldum mülkiyede ve sıkıntıların farkındayım. Bu düzenleme üniversitelerin sorunlarını çözmüyor, amenna. Yani, Sayın Keskin güzel güzel ifade ettiler. Benim öyle bir iddiam da yok çünkü benim alanım da değil ama ücretlerde gerçekten önemli bir iyileştirme çabası içerisindeyiz.

Şimdi, belki kendimizi iyi anlatamadık, müsaade ederseniz şöyle söyleyeyim: Bu yükseköğretim tazminatını bahsettiğimiz rakamlar çerçevesinde herkes alacak yani profesör, doçent, yardımcı doçent ayda net 726 lira ilave alacak. Araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, okutmanlar da ayda 835 lira ilave alacak. Bu kesin yani bunu alacaklar. Bu bir.

Bir de akademik teşvik dediğimiz sistem var, bu da somut birtakım kriterlere bağlanacak kesinlikle yani orada subjektif bir yaklaşım olmayacak.

Amacımız, gerçekten, bilim camiasında, akademide, bir miktar da uluslararası çalışmalara teşvik etmek, patenttir, endüstriyel dizayndır, makedir vesaire bu konularda gerçekten...Yani, dedik ki böyle bir şey de olsun. Çünkü Türkiye'de maalesef -sizler benden daha iyi biliyorsunuz- kamuda performansa dayalı bir sistem yok, keşke olsaydı, keşke iyilere daha çok para versek. İnanın o zaman kamuya hizmet kalitesi de artar. Yani, ben bunu çok istiyorum.

Şimdi, burada da bir profesöre minimum 219, maksimum 731 lira, dolayısıyla, minimum 945 lira ile 1.457 lira arasında potansiyel olarak bir ilave maaş söz konusu. Bu fena değil, bu, aslında birçok arkadaşımızın tekliflerinde var olan, gündeme getirdiği rakamların da üzerinde, bunu görelim yani. Mesela, bir doçentin performansında, yine dediğim gibi, muhtemelen 923 lira ile 1.384 lira arasında bir artış olacak. Yardımcı doçent 902 lira ile 1.311 lira ilave, araştırma görevlisi 989 ile 1.347 lira arasında, öğretim görevlisi, okutmanlar vesaire 967 lira ile 1.270 lira arasında... Yani, dolayısıyla, yükseköğretim tazminatı belki sınırlıdır fakat teşvik unsurunu da dikkate aldığımız zaman, fena olmayan, gerçekten sizlerin de aslında tekliflerinde üç aşağı beş yukarı, belki bu şekilde değil ama üç aşağı beş yukarı tasarladığınız rakamlar bu çerçevede.

Şimdi, bu tasarı hazırlanırken, doğru söylüyorsunuz, biz öğretim yardımcılarının bir kısmını unutmuşuz, o bizim teknik bir hatamız, onu düzelterek. Dolayısıyla, ben de zaten konuşma metninde belirttim, bütün oradaki uzman arkadaşlara, diğer kesimlere yönelik, sizlerle ortak bir teklif verelim, aynı şeyi, araştırma görevlisine ne veriyorsak ona da onu verelim. Dolayısıyla, doğru bir tespit, onu yapalım.

Şimdi, Sayın Zozani taşradaki üniversitelerden, oradaki üniversitelerin nitelikli eleman çekmede zorluk çekebileceğinden biraz bahsetti. Şimdi, bizim şu anda uygulamada olan araştırma görevlisi geliştirme ödeneklerimiz var. Mesela, Adıyaman'da -örnek olarak söylüyorum- üniversitede bir araştırma görevlisi maaşına 827 lira ilave para alıyor, şu an itibarıyla. Ağrı'da 1.148 lira alıyor, Artvin'de 850 liraya kadar alabiliyor. Muş'ta yine 1.102 ile 1.148 lira arasında, Hakkâri'de 1.148 lira alabiliyor. Dolayısıyla, bu bahsettiğimiz düzenlemelerden bağımsız olarak, bu bahsettiğimiz yani nispeten az gelişmiş... Yani dolayısıyla, bir araştırma görevlisi Hakkâri'de şimdi belki 4.400 lira alacak belki. Profesörler mesela, ben çok iyi biliyorum, liste var burada, baktım, mesela Adıyaman'da bir üniversite profesörü bugün Ankara'daki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

bir üniversite profesöründen 2 bin lira daha fazla alacak. Yani, dolayısıyla değişiyor, ben sadece araştırma görevlilerinin rakamlarını söyledim. Dolayısıyla, o hususu da dikkate alıyoruz. Tabii ki yeni kurulmuş üniversitelere bizim ciddi bir şekilde, öğretim elemanı noktasında, öğretim görevlisi noktasında cazip imkânlar sunmamız lazım.

Değerli arkadaşlar “Başka ülkelerde böyle bir sistem var mı?” diye soruldu, doğru bir soru. Benim bir miktar akademik backgroundum olduğu için, bir miktar da kendi ilgim olduğu için biliyorum yani YÖK’ün yaptığı çalışmalardan bilgim yok ama Amerika’da ve İngiltere’de üniversitelerin her birinin -hepsinin var mı yok mu bilmiyorum ama birçok üniversitenin, ben biliyorum- değişik performansla dayalı ödeme sistemleri var yani üniversitelerin kendilerinin var. Dolayısıyla, hani topyekûn oralarda YÖK türü bir mekanizma olmadığı için orada üniversiteler kendileri... Mesela, belki uç olacak ama Harvard’ın bir vakfı var, Harvard Vakfında şu anda herhâlde en az 50 milyar dolarlık bir birikimleri var çünkü ben eskiden finans sektöründe çalışırken bazen gidip o fonlara da sunum yapıyordum şu ülkeye yatırım yapın bu ülkeye yatırım yapın şeklinde yani oradan hatırlıyorum. Birçok üniversitenin bu çerçevede yapılanması var. Aslında, bizim de tekerleği yeniden keşfetmememiz lazım ama şu anda YÖK var, onun için, benim alanım değil, ben yorum yapmayayım. Ama, aslında üniversitelerimize bu anlamda birçok esnekliği tanımamız lazım. Üniversitelerimizin gerçekten dünya liginde birçok konuda üst sıralara çıkması için üniversitelerin kendi esnekliklerini kazanmaları lazım, her alanda, bilimde de, personelde de, bütçelerinde de vesaire. Ama, şu anda bir sistem var, o ayrı bir konu.

Şimdi, yanlış hatırlamıyorsa Sayın Bülent Kuşoğlu “Bütçede bu rakam var mı?” diye sordunuz. Bizim personel yedeğinde 700 milyon lira paramız var bu tür şeyler için, artı maliye yedeği de var yani bu ikisi var. Şimdi, dolayısıyla, bu, ayın on dördünde Meclise geldi. Biz orta vadeli programı bağlamıştık. Muhtemelen bu yedeklerden yani maliyenin yedeği var, bir de bizim 700 milyon lira personel yedeğimiz var, bir de bunun 800 milyon lira teşvik kısmı 2016’dan sonra devreye girecek. Dolayısıyla, bütçede bu anlamda ilave bir değişikliğe gitmeden kendi içinde absorbe edebileceğiz, bu şekilde götürebileceğiz. Yani, sorunuz çok doğru bir soru ama biz de o şekilde düşündük. Aslında son iki üç günde, son anda bu şekillendirildi. Dolayısıyla, biz, acaba geri gidip düzeltsek mi, yoksa bu yedeklerle üzerine mi gitsek diye düşünüp en sonunda bu kararı verdik, şu an itibarıyla...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, burada düzeltelim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, şöyle: Değerli arkadaşlar, her bir üniversiteye ayrı ayrı bütçe çalışmamız lazım. Hakikaten bayağı külfetli bir iş. İsterseniz, ben sizi anlıyorum ama bu hususta içimiz rahat olmasa biz bu şekilde yapmazdık zaten, ben onu açıkça söyleyeyim.

BAŞKAN – Daha fazla bir rakam olsaydı, absorbe edilemeyecek bir rakam?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, şimdi, “Bu diğer personel ne olacak?” Tabii, “diğer personel” konusunu müsaade ederseniz bugün tartışmayalım. Hayır, hayır, yani doğru bir soru, makul bir soru ama müsaade ederseniz bugün şu...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Memuru kandırdık.” mı diyorsunuz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Estağfurullah.

BAŞKAN – Yok, bütçenin geneli üzerinde tekrar onu konuşuruz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bütçenin genelinde konuşalım, isterseniz genelinde tartışalım bu konuları ama biz kimseyi kandırmadık.

BAŞKAN – Bütçenin geneline gelindiğinde konuşalım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, bu emeklilikle ilgili bir şeyler söylendi, “Niye yansımıyor?” diye. Şimdi, şöyle, sadece bilginiz olsun diye söylüyorum: Bugün bir profesörümüzün emekli maaşı 4.318 lira ve kendi cari maaşının yüzde 87’si. Bugün bir müsteşarın emekli maaşı 4.959 lira ve cari maaşın yüzde 67’si. Birisi 87, biri 67 yani dolayısıyla bu düzenlemeyle de cari maaşına oranla, inanın... Ben genel müdürle karşılaştırmıyorum, mesela genel müdürün yüzde 68’i, aynı şekilde. Dolayısıyla, bütün bu unsurlar itibarıyla baktığınız zaman emeklilik noktasında zaten zamanında yapılan düzenlemeler biraz iyi yapılmış.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başbakanın açıklamaları var.

BAŞKAN – Daha doğrusu tazminatları yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Emekli maaşları düşüyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tazminat niteliğinde ödeme şimdi geldiği için herhâlde yeni yeni fark ediliyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii, tabii.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla emeklilik noktasında da akademisyenlerimizin mevcut durumu nispeten – nispeten diyorum- iyi olduğu için bu yönde... Bir de yapısı itibarıyla o türden bir çalışma değil.

Başka, notlarıma bakıyorum, müsaade ederseniz. Personel sayısını biliyorsunuz zaten, benim söylememe gerek var mı? Rakamları biliyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, söylendi zaten.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Başkana kalsa hemen durmam lazım. Evet, ben burada durayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Tasarının geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi tasarının maddelerine geçilmesini...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – YÖK'ün web sitesindeki rakamları aldık.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Kusura bakmayın, benim tarzım değil ama benim rakamım doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – YÖK'ün web sitesinden aldık da yani güncel mi? diye. O zaman gerek yok.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şöyle: Tasarının gerekçesinde niye “177” yazmışlar? Muhtemelen YÖK'ün web sitesinde bir isim 2 kez yazılmış, oradan herhâlde şey yapılmış. Ama, ben bu konuya baktırdım, 176.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oradakiler maaşsız çalışıyor demek ki.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır. Yani, benim bildiğim kadarıyla üniversite sayısı... Web sitesinde niye öyle bir rakam var, hiçbir fikrim yok.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Açmayı düşündüklerini koymuşlar.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu taslağı getirdiğimiz gün itibarıyla 176 üniversite var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakan, Maliyenin rakamı doğrudur muhtemelen. Bir hatırlatma yapmak istiyorum. Bundan yıllar evvel, geçen dönem, 23'üncü Dönemde yine bir Millî Eğitim Bakanlığının bütçe sunumunda YÖK üniversite sayısını yanlış vermişti bütçesinde. Yani, “YÖK sayı saymasını bilmiyor.” demiştik o zaman, yine hâlâ devam ediyor herhâlde o.

BAŞKAN – Yok, bütçesi geldiğinde düzelir, merak etmeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kayıt dışı bir üniversite var, onu da kayıt dışılık maddesine ekleyelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

PROGRAMLAR

MADDE 1- 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Yükseköğretim tazminatı

EK MADDE 3- Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dâhil) tutarının;

- Profesör kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- Doçent kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- Araştırma görevlisi kadrosunda bulunanlara %115'i,
- Öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanlara %115'i,

oranında her ay yükseköğretim tazminatı ödenir.

Bu tazminata hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu maddeye göre ödenecek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Akademik teşvik ödeneği

EK MADDE 4- Her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurtiçinde veya yurtdışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent ile çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı hesaplanır.

Akademik teşvik puanı otuz ve üzerinde bulunanlara, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dâhil) tutarının;

- Profesör kadrosunda bulunanlar için %100'üne,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

- b) Doçent kadrosunda bulunanlar için %90'ına,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlar için %80'ine,
- d) Araştırma görevlisi kadrosunda bulunanlar için %70'ine,
- e) Öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanlar için %60'ına,

aldıkları akademik teşvik puanının yüze bölünmesi suretiyle bulunacak oranın uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda akademik teşvik ödeneği verilir.

Bu madde uyarınca yapılacak ödeme, bu Kanun uyarınca aylık ödendiği sürece ve kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumları tarafından Şubat ayının onbeşinden itibaren oniki ay süreyle her ayın onbeşinde yapılır, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. İlgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Bilim alanlarının özellikleri ve öğretim elemanlarının unvanlarına göre, akademik teşvik puanlarının hesaplanmasında esas alınacak faaliyetlerin ayrıntılı özellikleri ve bu faaliyetlerin puan karşılıkları, akademik teşvik toplam puanının %30'unu geçmemek üzere her bir akademik faaliyet türünün toplam puanın hesaplanmasındaki ağırlıkları, akademik teşvik puanının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu hesaplamaları yapacak komisyonun oluşumu ile diğer hususlar; Yükseköğretim Kurulunun önerisi, Maliye Bakanlığının görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

Önergeler var, aykırılık sırasına göre önergeleri okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Musa Çam
İzmir
Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Adnan Keskin
Denizli
Vahap Seçer
Mersin

Bülent Kuşoğlu
Ankara

MADDE 1- 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Yükseköğretim tazminatı

EK MADDE 3- Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dahil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlara %150'si,
- b) Doçent kadrosunda bulunanlara %150'si,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlara %150'si,
- d) Araştırma görevlisi, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlara %200'i,
- e) Öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanlara %200'ü, oranında her ay yükseköğretim tazminatı

ödenir.

Bu tazminata hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu maddeye göre ödenecek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Akademik teşvik ödeneği

EK MADDE 4- Her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurtiçinde veya yurtdışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent ile çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı hesaplanır.

Akademik teşvik puanı otuz ve üzerinde bulunanlara, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dahil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlar için % 100'üne,
- b) Doçent kadrosunda bulunanlar için %90'ına,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlar için %80'ine,
- d) Araştırma görevlisi, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlar için %70'ine,
- e) Öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanlar için %60'ına,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

aldıkları akademik teşvik puanının yüze bölünmesi suretiyle bulunacak oranın uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda akademik teşvik ödeneği verilir.

Bu madde uyarınca yapılacak ödeme, bu Kanun uyarınca aylık ödendiği sürece ve kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumları tarafından Şubat ayının onbeşinden itibaren oniki ay süreyle her ayın onbeşinde yapılır, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. İlgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Bilim alanlarının özellikleri ve öğretim elemanlarının unvanlarına göre, akademik teşvik puanlarının hesaplanmasında esas alınacak faaliyetlerin ayrıntılı özellikleri ve bu faaliyetlerin puan karşılıkları, akademik teşvik toplam puanının %30'unu geçmemek üzere her bir akademik faaliyet türünün toplam puanın hesaplanmasındaki ağırlıkları, akademik teşvik puanının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu hesaplamaları yapacak komisyonun oluşumu ile diğer hususlar; Yükseköğretim Kurulunun önerisi, Maliye Bakanlığının görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini mi okutuyoruz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Görüşülmekte olan tasarıda yapılacak bu değişiklik ile gerek 2547 sayılı Kanun gerekse 2914 sayılı Kanuna göre öğretim elemanı olarak kabul edilen, özlük hakları ve atanma koşulları bakımından araştırma görevlileri, öğretim görevlileri ve okutmanlardan hiçbir farkı olmayan, üniversitelerde çalışan uzman, eğitim-öğretim planlamacı ve çeviricilerin de akademik personel olarak zamdan faydalanması amaçlanmaktadır.

2547 sayılı Kanunun 2. maddesinin "ı" fıkrasında "Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılardır." şeklinde tanımlanmıştır. Aynı maddenin "p" fıkrasında ise "Öğretim Yardımcıları: Araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim-öğretim planlamacıları" olarak tanımlanmıştır. 2914 sayılı Kanun da aynı tasnifi kullanmaktadır. Tasarıda öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve okutmanlarla beraber öğretim yardımcıları sınıfından sadece araştırma görevlileri kapsama alınmış olup öğretim elemanı olmalarına rağmen uzmanlar, çeviriciler ve eğitim öğretim planlamacıları kapsam dışında bırakılmıştır. Tasarıyla YÖK'ün resmi rakamlarına göre toplam sayısı 118.373 olan Profesör, Doçent, Yardımcı Doçent, Öğretim Görevlisi ve Okutmanın dâhil edildiği öğretim elemanına zam yapılmış ancak toplam sayıları 3.447 olan uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlamacısından oluşan öğretim elemanları kapsam dışında bırakılmıştır. Yapılacak bu değişiklikle akademik personelin tamamı zamdan faydalanabilecek, aynı statüdeki akademik personel arasında maaş farkı olmayacaktır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, bu bizim tasarıma göre ilave ciddi yükler getiriyor, bütçemizin de yapısı ortada, onun için katılamıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal
Antalya

Erkan Akçay
Manisa

Sümer Oral
Manisa

MADDE 1- 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Yükseköğretim tazminatı

EK MADDE 3- Devlet Memurları Kanuna tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dahil) tutarının;

- Profesör kadrosunda bulunanlara % 140'ı,
- Doçent kadrosunda bulunanlara % 140' ı,
- Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlara %140'ı,
- Araştırma görevlisi, kadrosunda bulunanlara %160'ı,
- Öğretim görevlisi, okutman, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlara %160'ı,

oranında her ay yükseköğretim tazminatı ödenir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Bu tazminata hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu maddeye göre ödenecek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Akademik teşvik ödeneği

EK MADDE 4- Her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurtiçinde ve yurtdışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent ile çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslar arası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı hesaplanır.

Akademik teşvik puanı otuz ve üzerinde bulunanlara, Devlet Memurları Kanuna tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dahil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlara % 140'ına,
- b) Doçent kadrosunda bulunanlara % 120'sine,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlara % 110'una,
- d) Araştırma görevlisi kadrosunda bulunanlara %100'üne,
- e) Öğretim görevlisi, okutman, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlara %90'ına,

aldıkları akademik teşvik puanının yüzü bölünmesi suretiyle bulunacak oranın uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda akademik teşvik ödeneği verilir.

Bu madde uyarınca yapılacak ödeme, bu kanun uyarınca aylık ödendiği sürece ve kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumları tarafından Şubat ayının onbeşinden itibaren oniki ay süreyle her ayın onbeşinde yapılır, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. İlgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Bilim adamlarının özellikleri ve öğretim elemanlarının unvanlarına göre, akademik teşvik puanlarının hesaplanmasında esas alınacak faaliyetlerin ayrıntılı özellikleri ve bu faaliyetlerin puan karşılıkları, akademik teşvik toplam puanının %30'unu geçmemek üzere her bir akademik faaliyet türünün toplam puanının hesaplanmasındaki ağırlıkları, akademik teşvik puanının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu hesaplamaları yapacak komisyonun oluşumu ile diğer hususlar; Yükseköğretim Kurulunun önerisi, Maliye Bakanlığının görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, benzer mahiyette olduğu için buna da katılmıyorum.

BAŞKAN - Gerekçe mi, yoksa konuşmak mı istiyorsunuz?

Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, Sayın Bakanım, buradaki söylediğimiz -arada sohbet ederken de söyledim ama tekrar hem tutanaklara geçmesi açısından kısaca söyleyeyim- yetmez ama "evet" dedik, o doğru. Ama, sonra arkadaşlarımızla baktığımız zaman yargı mensuplarına yapılan zamma bunun yaklaşmadığını gördük. Yaklaşık olarak -bu koyduğumuz oranları ezbere koymadık- 140, 160 yaparsak kabaca onlara verdiğiniz oranlara yakın, 40-50 lira bir şey fark ediyor, bin küsur liraya geliyor. Dolayısıyla, demin dedim ya, bunların seçimi yok diye bunlara gariban davranmayalım. Yani, verme amacımızı tekrar söyleyelim ki sizin nezdinizde de ezbere yapılmış bir teklif değil. Yani, 200 de demedik, 180 de demedik. Niye öyle hesapladık? Katsayıyı hesapladığımız zaman aşağı yukarı -küsuratları değişebilir ama- yargı mensuplarına verilen zamlar aynı noktaya geliyor. Hazır böyle bir kesime bir destek verilmişken onlara da benzer şekilde verelim diye düşündük.

Onun dışında aslında bir husus daha var ama şimdi Sayın Kalaycı buna değineceği için ben kesiyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, teşekkür ederiz.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, Mehmet Bey'in de dediği gibi makul ve tutarlı bir öneri yani bir uçuk tarafı yok ve bütçeye getireceği yük de o kadar yüksek değil, önerenin kabulünü bekliyoruz. Yani, bu yüzden muhalefet şerhi yazdırmayın arkadaşlarımıza.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne söyledik, onu da söyle. Yani, biz dedik ki eğer bunu kabul ederse Sayın Bakan muhalefet şerhi yazmayacağız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir de kaygımı ifade edeceğim Sayın Bakanım.

Size katılıyorum yani akademik teşvik ödeneği, bu performansa dayalı ücret sistemine geçilmesi lazım, doğru bir yaklaşım. Yalnız, ülkemiz buna daha tam hazır değil, yani altyapısı eğer iyi oluşturulmazsa, keyfekeder giderse

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

beklentinin tersine olumsuzluk olacağını düşünüyorum. Hatta, açık ifadesiyle, bilimsel araştırmayı artırmaz, yalakalığı, yandaşlığı artırır. Eğer oluşacak komisyon ve kriterler hakikaten somut ve herkes tarafından kabul edilebilecek nitelikte olmazsa üniversitelerde ne huzur kalır, gerçekten çok keyfi durumlara sebebiyet verir.

Benim şöyle bir önerim olacak Sayın Bakanım: Maliyet hesabı yaparken yüzde 100 üzerinden hesap yaptınız, gelin sabitleyelim bunu yüzde 100 üzerinden, nasıl olsa maliyetini de hesaplamışsınız. Yani, bir oransallayalım da herkese yüzde 100 üzerinden sabit bir şekilde verelim. Çünkü ben daha bu...

BAŞKAN – Performans nasıl olacak o zaman?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok, ona katılıyorum ama altyapının iyi oluşturulması lazım. Yani, topu burada Bakanlar Kuruluna atmışız.

BAŞKAN – O da YÖK'ün görevi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama, işte Türkiye Büyük Millet Meclisi belirlese bunu, biz varız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – YÖK'ün kendisi gelip izah etmiyor, izahat yapmıyor.

BAŞKAN – Hayır, yönetmeliği, işin kriterler noktasında...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çalışanın çalışmasının karşılığını alması gerektiğinde biz varız. Genel bir düzenleme yapalım ama ayağı yere basar bir düzenleme olsun. Burada Bakanlar Kuruluna attık, Bakanlar Kurulu muhtemel ki YÖK'e atacak, YÖK muhtemel -herhâlde üniversite üniversite oluşacak bu komisyonlar, bilmiyorum nasıl bir düşünce var- üniversitelere atacak, yine rektörün iki dudağı arasına sıkışıp kalacak. Böyle bir endişemiz var, ya kanuna daha somut bazı kriterleri taşıyalım, değilse uygulamada çok sıkıntılar yaratabilir. Eğer katılıyorsanız o zaman yüzde 100 üzerinden, tüm hocalarımıza 100 puan almışçasına bunu değiştirelim yani kaygıya katılıyorsanız.

BAŞKAN – Seyyane...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Siyaseten bakmayacaksınız.

BAŞKAN – Doğru da seyylene olaksa o zaman zaten “akademik teşvik” diye bir şey... Adını değiştirmek lazım o zaman.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlar; tabii, bu hâkimler konusuyla karşılaştırılıyor, doğrusu o bir teklif bu aşamada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Karşılaştırmadık, sadece adalet anlamında.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yok, yok, yani sadece bilgi mahiyetinde söylüyorum. Akademisyenlerimiz kadro maaşları dışında, biliyorsunuz hem birinci öğretimde hem ikinci öğretimde hem yaz okullarında ek ders ücreti alabiliyor. Bu orada yok, bu rakamların içerisinde.

Geliştirme ödeneğinden biraz bahsettim, hakikaten ciddi düzeyde birçok üniversitede. Döner sermaye ödemeleri var, bilimsel araştırma projelerinin ciddi bir bütçesi var, TÜBİTAK'ın yine araştırma projeleri var yani buralardan da tabii ki...

Şimdi, bu teşvik sistemine ilişkin birtakım soru işaretleri gündeme getiriliyor ama bizim bundan maksadımız, bütün o tartışmalarda, Ekonomi Koordinasyon Kurulunda olsun daha sonra olsun... Şunun bir kere altını çizmek istiyorum: Somut, objektif bir sistem kurulacak. Sistemden kastımız şu: Mesela birtakım unsurlar sayıldı, onların hepsi ağırlıklandırılacak, puanlanacak. Yani diyelim ki uluslararası kabul görmüş -bir yayın kurulu olan- bir makale çıkınca kaç puan alacağı belli, 100 puan üzerinden değerlendirilecek yani örnek olarak söylüyorum veya çıkıp bir yerde bir patent bulduysa puan belli olacak. Efendim, diğer hususlarda puan belli olacak. Yani, dolayısıyla burada herhangi bir üstünün, yani bu profesör olabilir, başkası olabilir veya idare olabilir, bunların subjektif bir değerlendirme imkânı olmayacak.

BAŞKAN – Öyle bir takdir yetkisi olmayacak yani.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Çok açık ve net olarak yani somut şeylere bağlanacak, puanlanacak ve puanlar toplamında 30 ise belli bir oran, 50 ise belli, 70 ise, 100... Yani, ben inanıyorum ki bu faydalı olur. Türkiye'de, ben anlıyorum, bazı sistemler istismar edilebiliyor, ben farkındayım. Fakat bunun faydalı olacağına inanıyorum. Biraz kendim o tür bir altyapıdan geldiğim için, yıllarca bu performans ölçümünü şahsen ben çalıştığım kurumda kendi çalışanlarıma yaptırdım ki onların hepsi ekonomistti, araştırmacıydı yani dolayısıyla ölçümü o kadar zordu fakat yine sistem geliştirilebiliyor. Onun için o kaygıları inşallah YÖK'le birlikte çalışarak gidermemiz lazım, çünkü objektif olması lazım yoksa sizin söylediğiniz kaygılar ortaya çıkabilir.

Yani, kusura bakmayın, katılamıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve 1 inci maddesiyle 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa eklenmesi öngörülen ek 3 üncü maddenin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

Mehmet Günal
Antalya

Vedat Demiröz
Bitlis

Mustafa Şahin
Malatya

Mustafa Baloğlu
Konya

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

İlknur Denizli
İzmir

Cahit Bağcı
Çorum

Aydın Ağan Ayaydın
İstanbul

"f) Uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlara %115'i,"

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Katılıyorum.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanların mali haklarında da öğretim görevlilerine yapılan artış kadar artış yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve 1 inci maddesiyle 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa eklenmesi öngörülen ek 4 üncü maddenin ikinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

Mustafa Baloğlu
Konya

Vedat Demiröz
Bitlis

Mustafa Şahin
Malatya

İlknur Denizli
İzmir

Cahit Bağcı
Çorum

"f) Uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlar için %60'ına,"

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Evet, katılıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrosunda bulunanlara da akademik teşvik ödeneği verilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türeli.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biraz önce bu eklediğimiz gruplara, akademik uzman grubu, bu 3 şeyin altında 3 alt kategorisi var, onu araştırma görevlileriyle bir tutuyorduk, şimdi ama öğretim görevlisi ve okutmanlarla bir tutmuş olduk yüzde 60'la, aslında bunun yüzde 70 olmasına ihtiyaç var çünkü o şekilde tanımlanıyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, yüzde de aynı..

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, yüzde 60, yüzde 70. Yüzde 70 Sayın Bakan, öbürü yüzde 115, yüzde 115, problem yok ikisi de aynıydı ama burada eğer yapılacaksa öğretim görevlisine denk geliyor bu, yüzde 70 olmasına ihtiyaç var.

BAŞKAN – Ama, orada bir farklılık var herhâlde.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Düzeltelim arkadaşlar.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – "Yüzde 70" olursa iyi olur yani onunla paralel olarak...

BAŞKAN – "70" olarak değiştiriyoruz, arkadaşların paraflarını alıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, "70" yaparsanız, ona da imza atalım. "70" yapın, getirin, biz de atalım.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yüzde 70 olursa biz de imza atarız.

BAŞKAN – Tamam, arkadaşlar, onu "70" olarak değiştirdik.

Buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şöyle bir önerim olacak: Bu, şu anda tasarıda "öğretim görevlisi ve okutman kadrosunda bulunanlara yüzde 60" diyor, bari onu da "70" yapalım da hepsi için yüzde 70 olsun. Şu önergeyi o şekilde hazırlasın arkadaşlar bir toplu halde. Bu ek 4 maddede.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

BAŞKAN – Bu ek 4'teki düzeltme zaten.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NACİ AĞBAL – Verilmiş olan önerge (f) bendi olarak eklemeyi öngörüyordu.

BAŞKAN – Ek 3'te "yüzde 115" oldu, burada da ek 4'te "yüzde 70" oluyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani, (e) bendi de yüzde 70 oldu.

BAŞKAN – (E) bendini yazdırıp önceki önergeye, onu siz de imzalıyorsunuz o zaman "yüzde 70" olarak, onu da yapın arkadaşlar.

Önergeleri bu değişiklik hâliyle...

Sayın Hükümetimiz yüzde 70 olarak katılıyor herhâlde önergeye?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Evet, katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değişiklik önergeleri doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2-2914 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10- Ek 4 üncü maddede belirtilen yönetmelik dört ay içinde yürürlüğe konulur. Ek 4 üncü maddenin birinci fıkrasına göre ilk defa akademik teşvik puanı hesaplanması, 2015 yılında yapılan faaliyetler esas alınmak suretiyle 2016 yılı için yapılır."

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanunun 1 inci maddesi ile 2914 sayılı Kanuna eklenen ek 3 üncü madde yayımını izleyen ayın on beşinde, 2 nci maddesi ile 2914 sayılı Kanuna eklenen ek 4 üncü madde 1/1/2015 tarihinde ve diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Redaksiyon yetkisiyle kanunun tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

VAHAP SEÇER (Mersin) - Söz talebim vardı.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakana bir sorum vardı, ben bir gazete haberini şimdi okudum da, gelir uzmanı alımlarında yazılı sınavı kaldırdınız, dün Resmî Gazete'de yayımlandı, o konuda bir açıklama istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şunun altını çizeyim: Maliyede yazılı sınav olmadan eleman alınmayacak. Aslında o yönetmelik... Gelir İdaresi geldi dedi ki: "Biz KPSS sınavını yeterli bulalım, sadece sözlüye şey yapalım." Ben dedim ki: "Değişiklik olabilir ama benim dönemimde olmaz." Nitekim bu yönde şimdi birtakım tartışmalar var. Hem yönetmeliği de düzeltirim -yani benim dikkatime geldi, düzelterek- hem de yakında göreceksiniz, ilk sınav çağrısında hem yazılı hem sözlü kurumsal yazılı olacak, o konuda içiniz rahat olsun, en ufak bir tereddüt yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Erteleme niye yapılıyor peki? Yani söylenenler çok vahim Sayın Bakan. Erteleme falan yapmayacaksanız Sayın Bakan, olmazsa bir daha yaparsınız. Yani bunu hemen söylemiyoruz ama böyle bakınca da hakikaten de makul geliyor.

BAŞKAN – Başka söz talepleri de var arkadaşlar.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, arkadaşlar, Gelir İdaresi, -siz biliyorsunuz- onlar bu çerçevede bir çalışma yapmışlar, tamam mı, ben bugün gördükten sonra bunun da birtakım spekülasyonlara yol açması riskine binaen onun düzeltilmesi talimatını verdim, tamam mı. Dolayısıyla, eleman alımında Maliyede hem KPSS istenecek hem kurum yazılı sınavı istenecek hem de sözlü olacak, sistemde bir değişiklik olmayacak arkadaşlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Yok ama yapılacak sınavı niye erteliyorlar, bilmiyorlar mı? Sınav erteleme yapıyor, ÖSYM açıklama yapıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

BAŞKAN – Merak etmeyin, Sayın Bakanın açıklaması...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Onu Gelir İdaresi Başkanımızla bir konuşalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, var mı bir soru?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yeterlilik sınavıyla ilgili mi sizinkisi?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok. Şimdi, Hükûmete Genel Kurulda görüşme süresine kadar değerlendirilmesini istediğim bir önerim olacak 2'nci maddeyle ilgili. Belki şu an bunu sonuca kavuşturamayabiliriz fakat Genel Kurul safhasında değerlendirmek lazım.

Şimdi, 2015 yılında yapılan faaliyetler esas alınmak suretiyle 2006 yılı için bu teşvik ödeneğinden yararlanacak ve teşvik puan hesaplaması yapılacak. Şimdi, malumunuz, bu teşvik unsuru olmaksızın da bugüne kadar kendini araştırmaya vermiş, üretmiş pek çok akademik personel de var. Bunların da bugüne kadar, bu süreye kadar yaptıkları araştırmaların da son bir kez ödüllendirilmesi bakımından geçici bir durum itibarıyla mesela, örnek veriyorum, son beş yıllık bu akademik performansı da dikkate alınarak bir değerlendirme yapılabilir. Bu akademik personel üç yıllıksa üç yıllık değerlendirmesi alınır. Bu çıkacak yönetmelikte buna ilişkin düzenlemeler de yapılabilir. Yani, bunu sadece 2015 yılından itibaren başlatmaktansa çok üretken akademik personelin çalışmalarını da göz ardı etmemek lazım, bir değerlendirilebilir. Sayın Bakanın aklına pek yatmadı gibi geldi, ben buradan öyle görüyorum ama biraz şüpheli baktı da.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır; yok, yok arkadaşlar. Şimdi, değerlendirelim ama şöyle: Siz de, kendiniz de söylediniz üç yıl, beş yıl şimdi yeni başlayanlar var, eskiler var vesaire, bir boyutu o yani o tartışma yaratır.

İkincisi: Şimdi şöyle, ilk defa kamuda hakikaten performansla geçiş noktasında önemli bir sistem geliştirilecek. Yani, yönetmelik sıradan bir yönetmelik inşallah olmaz yani oturup ciddi bir şekilde uluslararası uygulamalara bakılacak, somut yani tamamen şeye bağlanmış kriterlerle bir sistem oluşturulacak, bu da biraz zaman alacak yani şimdi gerçekçi olalım. Ben size desem ki: Her şey hazır falan, öyle bir şey yok yani, çalışılacak bu konu. O nedenle en doğrusu bu sistemin 2015 içerisinde tekamül etmesi ve dolayısıyla sistemin uygulamaya 2015 sonu itibarıyla 2016 için devreye girmesi, herhâlde en doğrusu. O nedenle, yoksa kafama yatmadı diye bir şey yok.

Bir önceki soruya da sadece şunu söyleyeyim: Ben yönetmeliği tekrar inceledim bu sabah bu haberler çıkınca. O yönetmelik hem yazılıya yani KPSS'ye hem kurum yazılısına hem sözlüye imkân hâlâ tanıyor. Dolayısıyla, bugünkü yazıda sanki tamamen kurumun yazılı sınavı kaldırılmış gibi bir intiba var yani mevcut yönetmelikte ama dediğim gibi sırf soru işaretini gidermek için bu konuda sistem, doğrusu neyse daha doğrusu yani bu soru işaretlerini gündeme getirmeyecek şekilde düzelterek ben, onu bir tekrar ifade edeyim dedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, siz sadece ondan bahsediyorsunuz ama ben daha genel sormuştum Hükûmetin bir üyesi olarak ve yine ÖSYM'nin yapacağı sınavlarda biliyorsunuz 20 Ekim yani bugün ayın 23'ü yeni, adli yargı ve idari yargıda avukatlığa geçeceklerle ilgili şey var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bilгим yok, bilgim yok yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani hayır işte biz size bir sınav deyince sizin bilginiz yok da ben bilgilendirmek için söyleyeyim, bilmediğinizi anladım kestirmeden cevap verince, bir iki şey daha söyleyeyim. Öyle bir hâle geliyor ki şimdi hem iki yıla düşürüyorlar, daha önce belli bir yıl avukatlık yapmış olmak gerekiyordu, bir taraftan HSYK'da operasyon var, arkasından önce duyurulan tarih erteleniyor. Biz bir tarih ertelendi mi kılınıyoruz, onun için genel olarak hani burada da birtakım isnatlar yapılmış ama bakın, şimdi, 26 Ekimde yapılacak olan 27 Aralıkta ertelenmiş yani diğerinde 1-10 Eylülde başvuru yapanlar 27 Aralıkta yapılacak diyor. Öbür tarafta yine 30 Kasımda yapılacak olan 28 Aralık. Yani böyle garip garip şeyler var. ÖSYM daha önceden duyurmuş. Bu herhangi bir bakanlığın 20 kişi alacağı sınav değil yani dışarıdan gelip avukatlıktan yargıya intikal edecek arkadaşlar. Hem süresi düşüyor. Niye ertelediklerini söylüyorum. Aşağıda kanun var, süresi düşecek, ona yetişecek ve yaşı yetişecek arkadaşlarımız var. Yani şimdi bu ben hani siz biliyorsunuz diye ayrıntısına girmedim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bilmiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama siz şimdi Hükûmetin bir üyesisiniz ve bunlara siz maaş vereceksiniz. Avukatlıktan hâkim ve savcılığa geçecekler, idari yargıya ve adli yargıya geçecekler. Aşağıda bununla ilgili düzenleme var diye yapılacak sınav erteleniyor, böyle bir şey olur mu? Özellikle de bakın aralıkta koyuyorlar ki ocağa da koymuyorlar yani bütçe açısından herhâlde aralık bir öncesinden başlasın diye mi yapıyorlar aralığın sonu, ikisi de 27 ve 28 Aralık bilmiyorum siz daha şöyle bilirsiniz ama.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Detaylarını bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 23.10.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

BAŞKAN – Bir aylık süre yeterli olmuştur ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi yani kanunun yürürlüğe gireceğini hesaplıyorlar, o kanun yürürlüğe girdikten sonra sınavı yapmak için ÖSYM'ye yazı yazıp erteletiyor Adalet Bakanlığı. Yani benim şimdi bunlara aklım ermiyor. O zaman normal sizin bir teknik ertelemenize de biz bunun içinde ne var diye bakıyoruz. Yani yönetmelik mi değişecek, ulan bu yönetmelik niye değişir, bu sınav tarihi niye değişiyor diye bu sefer... Bu çok net. Şu anda aşağıda bir kanun var, paket geliyor, Adalet Komisyonunda alt komisyon kuruldu ve yıl sonu gelmeden bu kanun çıkacak. Ne yapalım? Bu kanun çıktıktan sonra yapalım da bizim şu çocuklar da iki yılı bitirmiş arkadaşlar girsin diye yapıyorlar, bundan eminiz. Onun için çok şey çıkıyor. Bu sefer size dolaylı söyledik ama Hükûmetin bir üyesi olarak bu konuyla da ilgilenirseniz hele hele maaşlarını verecek olan bir Maliye Bakanı olarak bence kendi yönetmeliğinizle ilgili yaptığınız hassasiyeti Bakanlar Kurulunda gündeme getirirseniz seviniriz, yoksa biz soru önergesiyle artık soracağız, on beş yirmi gün geçecek, kırk beş gün sonra gelecek falan filan ama çok net yani şey.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Günal.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemenin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergeleriyle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması

4) Yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususunda Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 28/10/2014 tarihine kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Cahit Bağcı, Cengiz Yavilioğlu, Mustafa Baloğlu, Özcan Ulupınar'ın belirlenmesini, bunlarla birlikte tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ülkemize ve üniversite akademi camiamıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakan buradayken gündemimizde olan diğer Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, isterseniz tasarıyla ilgili olarak ne getiriyor, ne götürüyor Sayın Bakanımız birkaç dakika bilgilendirme yapsın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Almayalım isterseniz, alt komisyon kurulacak ya.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hiçbir şey aklımızda kalmaz.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, bu konu teknik bir alt komisyon çalışması gerektirdiği için kanun görüşmelerine başlıyoruz.

Bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun portföyünde bulunan (2/1873), (2/2001), (2/2319), (2/2395) ve (2/2402) esas numaralı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca görüşülmekte olan (1/982) esas numaralı Kanun Tasarısı ile birleştirilmesini, görüşmelere (1/982) esas numaralı Tasarı üzerinden devam edilmesini ve tasarı ve tekliflerin daha detaylı incelenebilmelerini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınmasını arz ve teklif ederim.

İlknur Denizli

İzmir

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tasarıya eklenmesi gereken teklifleri ve alt komisyon kurulması önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alt komisyon üyeleri İlknur Denizli Başkanlığında, Sayın Ahmet Arslan, Sayın Uğur Aydemir, Sayın Cengiz Yavilioğlu, Sayın Hüseyin Şahin, Sayın Mehmet Şükrü Erdiñç, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Aydın Ağan Ayaydın, Sayın Bülent Kuşoğlu, Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Mehmet Günal ve HDP'den Sayın Adil Zozani'den oluşan alt komisyonu teşkil ediyoruz.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizle ilgili konular tamamlanmıştır.

Hayırlı olsun.

Oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.14